

ผลการพิจารณารายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง ปัจจัยสู่ความสำเร็จของเศรษฐกิจฐานราก
โดยพิจารณาจากนโยบายการบูรณาการหน่วยงานภาครัฐและเอกชนตามยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (รายงานฯ)
ของคณะกรรมการการพาณิชย์และการอุตสาหกรรม วุฒิสภา (คณะกรรมการฯ)

กระทรวงการคลังขอรายงานสรุปผลการพิจารณารายงานฯ จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๑๖ หน่วยงาน ประกอบด้วย กระทรวงการคลัง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงแรงงาน กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงคมนาคม สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (องค์การมหาชน) และสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดังกล่าวได้พิจารณารายงานฯ แล้ว มีความเห็นสอดคล้องและไม่ขัดข้องในหลักการต่อรายงานฯ รวมทั้งมีข้อคิดเห็นเพิ่มเติมต่อรายงานฯ ดังนี้

๑. ข้อคิดเห็นต่อรายงานฯ ในภาพรวม

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีความเห็นสอดคล้องและไม่ขัดข้องในหลักการต่อรายงานฯ ในภาพรวม และมีข้อคิดเห็นเพิ่มเติม ดังนี้

- กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีข้อคิดเห็นเพิ่มเติมว่า กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรเป็นเจ้าภาพแผนงานบูรณาการพัฒนาและส่งเสริมเศรษฐกิจฐานรากดำเนินการสนับสนุนการขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นที่ ๑๖ เศรษฐกิจฐานราก มีตัวชี้วัด คือ คะแนนดัชนีการพัฒนาย่างทั่วถึงของประเทศไทย (Inclusive Development Index : IDI) ซึ่งมีองค์ประกอบที่ซับซ้อน เข้าใจยาก และการดำเนินงานภายใต้แผนงานบูรณาการพัฒนาและส่งเสริมเศรษฐกิจฐานรากไม่สามารถตอบตัวชี้วัดได้โดยตรง จึงเห็นควรให้มีการปรับตัวชี้วัดในแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นที่ ๑๖ เศรษฐกิจฐานราก เพื่อให้การวัดได้จริง นอกจากนี้ การพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก มีการกำหนดค่านิยมของกลุ่มเป้าหมายไม่ชัดเจน เห็นควรให้มีการกำหนดกลุ่มเป้าหมายให้ชัดเจน และจัดทำฐานข้อมูลให้หน่วยงานต่าง ๆ เข้าถึงฐานข้อมูลได้ เพื่อจัดทำโครงการเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากได้ตรงตามกลุ่มเป้าหมาย ทั้งนี้ เห็นควรให้กระทรวงการคลังในฐานะหน่วยงานเจ้าภาพหลักแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นที่ ๑๖ เศรษฐกิจฐานราก ร่วมกับหน่วยงานเจ้าภาพแผนงานบูรณาการพัฒนาและส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก และหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง จัดทำโครงการเพื่อขับเคลื่อนการบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติให้ชัดเจน รวมทั้งควรสื่อสารและทำความเข้าใจกับหน่วยงานปฏิบัติทั้งระดับส่วนกลางและพื้นที่ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

- กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมมีข้อคิดเห็นเพิ่มเติมว่า การกำหนดความหมายและขอบเขตของ “เศรษฐกิจฐานราก” ควรเป็นวาระเร่งด่วนที่ต้องดำเนินการในโอกาสแรก โดยควรระบุความทับซ้อนและจุดแตกต่างกับนิยามคำอื่น ๆ ให้ชัดเจน เช่น เศรษฐกิจชุมชน (Community Economy) เศรษฐกิจท้องถิ่น (Local Economy) เศรษฐกิจชนบท (Rural Economy) เศรษฐกิจระดับครัวเรือน (Household Economy) เป็นต้น รวมถึงควรพิจารณาขอบเขตของตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องหรือคล้ายคลึงกัน ซึ่งได้กำหนดไว้ในแผนต่าง ๆ ด้วย เช่น ในยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๙ ตัวชี้วัดที่ ๑.๔ ความเหลื่อมล้ำทางรายได้ของผู้ที่อยู่ใน “เศรษฐกิจฐานราก” ลดลงมากกว่า ๑๐ ล้านคน เป็นต้น เพื่อประโยชน์ของหน่วยงานต่าง ๆ ในการจัดทำและบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศ สำหรับสนับสนุน ติดตามและประเมินผลการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากได้อย่างมีประสิทธิภาพ ไม่ซ้ำซ้อน และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

- กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม มีข้อคิดเห็นเพิ่มเติม ดังนี้

▪ รายงานฯ ได้กล่าวถึงการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากตามแนวคิดของ BCG Model โดยโมเดลเศรษฐกิจใหม่ BCG นอกจากจะมุ่งเน้นการพัฒนาเศรษฐกิจโดยอาศัยความก้าวหน้าทางวิทยาการขั้นสูงสำหรับการผลิตสินค้าและบริการมูลค่าสูงแล้วยังมุ่งเน้นการนำวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม (วทน.) เข้าไปช่วยเพิ่มประสิทธิภาพหรือลดต้นทุนการผลิตให้กับผู้ผลิตที่เป็นฐานการผลิตเดิม เช่น เกษตรกรและชุมชน ส่งผลให้เกิดการกระจายรายได้สู่ชุมชน ลดความเหลื่อมล้ำ และชุมชนมีความเข้มแข็ง โดยแนวทางดังกล่าวสอดคล้องกับข้อเสนอเชิงนโยบายต่อการบริหารจัดการเศรษฐกิจฐานรากในภาพรวมของรายงานฯ ในหัวข้อที่ (๔) การใช้งานวิจัยและการพัฒนานวัตกรรมเพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขัน อย่างไรก็ตาม บทบาทของงานวิจัยและนวัตกรรมต่อการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก นอกจากจะช่วยสร้างความแตกต่างสร้างมาตรฐาน เพิ่มมูลค่าเชิงพาณิชย์และสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันสำหรับผลิตภัณฑ์ชุมชนแล้ว นวัตกรรมยังมีบทบาทสำคัญในการยกระดับคุณภาพชีวิตของกลุ่มคนฐานรากตามแนวคิดของ Market - creating innovation หรือนวัตกรรมที่ทำให้คนที่ไม่เคยมีโอกาสเข้าถึงสินค้าหรือบริการมาก่อน โดยเฉพาะผู้ที่มีรายได้น้อยสามารถเป็นเจ้าของและเข้าถึงสินค้าและบริการดังกล่าวได้ ส่งผลให้ชีวิตความเป็นอยู่ของกลุ่มคนดังกล่าวดีขึ้น ตัวอย่างนวัตกรรม เช่น โรงเรือนปลูกเห็ดอัจฉริยะต้นทุนต่ำในมณฑลเหอเป่ย์ของสาธารณรัฐประชาชนจีน และสปริงเกอร์ให้น้ำอัตโนมัติที่ผลิตโดย Proximity ธุรกิจเพื่อสังคมในสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา เป็นต้น ดังนั้น จึงควรพิจารณาผลกระทบของนโยบายต่อการยกระดับคุณภาพชีวิตของกลุ่มคนฐานรากควบคู่ไปด้วย

■ ในภาพรวมการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากให้เกิดประสิทธิภาพ ควรมุ่งให้ความสำคัญกับการพัฒนาตัวบุคคลในด้านทักษะที่มีความจำเป็นในการประกอบอาชีพ การหารายได้และการต่อยอด รวมทั้งทักษะการออมและการบริหารจัดการหนี้สิน โดยการสนับสนุนให้มีการออกแบบมาตรการการพัฒนาศักยภาพที่มีความเหมาะสมต่อกลุ่มเป้าหมาย และสามารถสร้างแรงจูงใจให้ผู้ไม่มีส่วนร่วมทางเศรษฐกิจเข้ามามีบทบาทในการทำงานให้มากขึ้น ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการมีความรู้และทักษะเพื่อใช้ในการปรับตัวต่อบริบทของตลาดที่เปลี่ยนแปลงไปในอนาคตได้ การสนับสนุนการปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐาน ทั้งทางด้านสาธารณูปโภค การคมนาคมขนส่ง และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เพื่อเพิ่มโอกาสในการประกอบอาชีพ และยกระดับศักยภาพของผู้ประกอบการเศรษฐกิจฐานรากในท้องถิ่นห่างไกล รวมทั้งการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาอาชีพ โดยเฉพาะกลุ่มผู้มีรายได้น้อย ให้มีองค์ความรู้และทักษะที่จะสามารถนำไปใช้ต่อยอดเพื่อยกระดับรายได้ให้สูงขึ้นได้ ควบคู่ไปกับการประชาสัมพันธ์เพื่อเพิ่มโอกาสให้ผู้มีรายได้น้อยเข้าถึงมาตรการช่วยเหลือจากภาครัฐ รวมทั้งกระจายแหล่งเงินทุนในระบบให้ทั่วถึงยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ควรเร่งให้มีการบูรณาการ โดยเฉพาะการบูรณาการด้านข้อมูลที่สามารถเข้าถึงสภาพปัญหาของประชาชนในเศรษฐกิจฐานรากอย่างแท้จริง

■ ในส่วนของผลการศึกษา ๓ กลุ่ม คือ (๑) กลุ่มเกษตรกรแปรรูป ปัจจัยสำเร็จ คือ ผู้นำกลุ่มมีความรู้ ความสามารถ และการบริหารจัดการกลุ่ม (๒) กลุ่มการท่องเที่ยวชุมชน ปัจจัยสำเร็จ คือ ทุนชุมชน (ทุนทรัพยากร ทุนวัฒนธรรม) และผู้นำกลุ่มมีความสามารถ และ (๓) กลุ่มอุตสาหกรรม ปัจจัยสำเร็จ คือ ผู้นำกลุ่ม มีความสามารถ และความเชื่อมโยง/ความร่วมมือกับภาคีที่เกี่ยวข้องได้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการให้ทุนสนับสนุนทุนการวิจัยและนวัตกรรมของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เพื่อให้มีการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์โดยเน้นความสำคัญในกลุ่มข้างต้น ทั้งนี้ ปัจจัยที่ทำให้การนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์อย่างมีศักยภาพ คือ ทุนชุมชน ความสามารถของผู้นำชุมชน ความร่วมมือเครือข่าย และการบริหารจัดการกลุ่ม ตัวอย่างเช่น งานวิจัยเพื่อท้องถิ่น (Community-Based Research : CBR) มีเป้าหมายในการเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่น โดยเน้นการเสริมพลังชุมชน (Empowerment) ให้คนในชุมชนเป็นนักวิจัยชุมชน และภายใต้โครงการ CBR ส่งเสริมให้มีการนำทุนชุมชน มาสร้างมูลค่าที่แตกต่างที่เชื่อมโยงกับเกษตรแปรรูป และการท่องเที่ยว

■ ควรเน้นย้ำประเด็นการบูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยงานเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ของเป้าหมายที่สูงสุด โดยกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม มีการดำเนินงานที่สามารถสนับสนุนประเด็นการขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากอย่างจริงจังผ่านยุทธศาสตร์และภารกิจส่งเสริมการใช้ประโยชน์ทางวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ในการขับเคลื่อนและผลักดันการนำ วทน. ไปใช้ประโยชน์ในพื้นที่ต่าง ๆ ทั่วประเทศ โดยผ่านกลไกและเครื่องมือการดำเนินงานสำหรับการทำงานในเชิงพื้นที่ เพื่อสนับสนุนการสร้างมูลค่าเพิ่ม เพื่อยกระดับเศรษฐกิจ BCG ซึ่งสามารถวัดผลสำเร็จได้ในเชิงประจักษ์ เช่น คลินิกเทคโนโลยี หมู่บ้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อการบริหารจัดการฟาร์ม และสร้างความเป็นอัตลักษณ์ให้กับผลิตภัณฑ์ ปศุสัตว์ภาคใต้ชายแดน เป็นการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมยกระดับมาตรฐานการผลิตและพัฒนาศักยภาพการพัฒนาผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์สู่เชิงพาณิชย์ และการพัฒนาผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชน เน้นการพัฒนาผู้ประกอบการและยกระดับสินค้า OTOP เป็นต้น

- กระทรวงสาธารณสุขมีความเห็นเพิ่มเติมว่า ควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาและส่งเสริมนำนวัตกรรมที่มีเฉพาะในท้องถิ่นหรือที่มีอัตลักษณ์มาพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ที่หลากหลายรูปแบบ ตลอดจนการบูรณาการการทำงานร่วมกันของหน่วยงานตั้งแต่ต้นน้ำจนถึงปลายน้ำในพื้นที่ให้เป็นไปอย่างมีระบบและมีความต่อเนื่องอย่างแท้จริง

- สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (องค์การมหาชน) มีข้อคิดเห็นเพิ่มเติมว่า นโยบายของประเทศไทยยังขาดกลยุทธ์ หรือ Strategic Roadmap ที่เป็นเอกภาพ การระบุเป้าหมายและตัวชี้วัดการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากที่แสดงให้เห็นผลกระทบ (impact) ที่จับต้องได้และสามารถวัดผลได้ รวมถึงการสร้างระบบนิเวศ (ecosystem) ที่จำเป็นต่อการเติบโตและอยู่รอดของเศรษฐกิจฐานราก ด้วยเหตุนี้ แนวทางการพัฒนาของไทยจึงจำเป็นต้องกำหนดกลยุทธ์ที่เหมาะสมกับบริบทของประเทศ สอดรับเป้าหมายการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก โดยให้ความสำคัญกับความร่วมมือของภาคเอกชน ภาคประชาชน และหน่วยงานภาครัฐในเชิงปฏิบัติ เพื่อสร้างแรงจูงใจให้ทุกภาคส่วนสามารถร่วมมือขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒. ข้อคิดเห็นต่อข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก (ข้อเสนอเชิงนโยบายฯ)

ข้อเสนอเชิงนโยบายฯ	กิจกรรม	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการที่เกี่ยวกับข้อเสนอเชิงนโยบายฯ
๒.๑ ข้อเสนอเชิงนโยบายต่อการบริหารจัดการเศรษฐกิจฐานรากในภาพรวม			
<p>(๑) กำหนดความหมาย และขอบเขตของ “เศรษฐกิจฐานราก” ให้ชัดเจนและกำหนดเป็นวาระแห่งชาติ</p>	<p>(๑.๑) ควรกำหนดนิยาม และขอบเขตของ “เศรษฐกิจฐานราก” ให้มีความชัดเจนในเชิงความหมาย ขอบเขต ทิศทางในการดำเนินการ และสื่อสารเพื่อให้เกิดความเข้าใจ ในทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้เข้าใจ ตรงกัน โดยประเด็นที่ควรจะพิจารณาร่วมด้วย คือ การให้ความหมายของ “เศรษฐกิจฐานราก” ที่มีนัยยะแบบเน้นตัวกระทำ (Actor-based) ของการขับเคลื่อนให้เกิดมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ โดยบุคคล/กลุ่ม/องค์กรชุมชน</p>	<ul style="list-style-type: none"> - กระทรวงมหาดไทย - กระทรวงอุตสาหกรรม - กระทรวงพาณิชย์ - กระทรวงการคลัง - กระทรวงแรงงาน - กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม - กระทรวงการท่องเที่ยว และกีฬา - กระทรวงการพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์ - สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 	<p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเห็นด้วยกับข้อเสนอเชิงนโยบายฯ ดังกล่าว และมีข้อคิดเห็นเพิ่มเติม ดังนี้</p> <p>กระทรวงมหาดไทย (มท.) เห็นด้วยกับข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในการกำหนดความหมาย ขอบเขต และทิศทางการดำเนินงานของ “เศรษฐกิจฐานราก” ให้มีความชัดเจน ทั้งนี้ กรมการพัฒนาชุมชน (พช.) ได้กำหนดค่านิยามของ “เศรษฐกิจฐานราก” หมายถึง การผลิต การจำหน่าย และการบริโภคที่ใช้ทุนชุมชน ในการเสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเองภายใต้แนวคิด BCG Model เพื่อให้คนในชุมชน มีงาน มีอาชีพ มีรายได้ และมีคุณภาพชีวิตที่ดีอย่างยั่งยืน และควรมุ่งเน้นการให้ความสำคัญกับการสื่อสารประชาสัมพันธ์ ให้ทุกหน่วยงาน และภาคีเครือข่าย ได้เข้าใจความหมาย ขอบเขต และทิศทางการดำเนินงานที่สอดคล้องกัน เพื่อให้เกิดการบูรณาการการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากในระดับชาติอย่างเป็นรูปธรรม รวมทั้ง เพื่อเป็นการส่งเสริมเศรษฐกิจในชุมชนให้มีความเข้มแข็ง มีศักยภาพในการแข่งขัน และสามารถพึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืน นำไปสู่การแก้ไขปัญหาความยากจน ความเหลื่อมล้ำ และความไม่เสมอภาค และควรกำหนดเป้าหมาย ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑) การพัฒนาศักยภาพชุมชนโดยสถาบันการศึกษาดำเนินการร่วมกับชุมชนในการรวบรวมข้อมูล ชุมชนองค์ความรู้ชุมชน กระบวนการเรียนรู้ชุมชน และนวัตกรรมชุมชน เพื่อเป็นฐานข้อมูล ในการพัฒนาศักยภาพชุมชนให้สามารถดำเนินงานพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน ๒) การเสริมพลังอำนาจชุมชน โดยหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน มีบทบาทในการพัฒนาความรู้ พัฒนาศักยภาพของชุมชน เพื่อสร้างพลังชุมชนในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน ๓) การส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีฐานในการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน ซึ่งจะมีส่วนในการสนับสนุน เศรษฐกิจฐานรากให้มีความเข้มแข็ง ๔) การส่งเสริมองค์ความรู้ชุมชน โดยการค้นหาองค์ความรู้ ชุมชนการรวบรวมและการเผยแพร่องค์ความรู้ชุมชน ๕) การพัฒนากลไกในการขับเคลื่อน เศรษฐกิจชุมชน โดยการพัฒนาศักยภาพผู้นำชุมชน กลุ่ม และเครือข่าย เพื่อให้เป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากต่อไป รวมทั้ง เห็นด้วยอย่างยิ่งกับการยกระดับนโยบายด้านเศรษฐกิจฐานรากเป็น “วาระแห่งชาติ” เพราะการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากเป็นการสร้างรากฐานทางเศรษฐกิจที่สำคัญของชุมชนนำไปสู่การสร้างรากฐานทางเศรษฐกิจระดับประเทศ ซึ่งมีผลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตทางด้านเศรษฐกิจของประชาชน เป็นเรื่องสำคัญเร่งด่วนที่ทุกหน่วยงานต้องร่วมมือกันดำเนินการ และทำให้เกิดผลสำเร็จเป็นรูปธรรม และเกิดประโยชน์ต่อประชาชนให้มากที่สุด ทั้งนี้ ขอบเขตการขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากในระดับพื้นที่ควรพิจารณาการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และหลักเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (Bio Economy - Circular Economy – Green Economy : BCG)

ข้อเสนอเชิงนโยบายฯ	กิจกรรม	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการที่เกี่ยวกับข้อเสนอเชิงนโยบายฯ
			<p>เป็นแนวทางในการขับเคลื่อนกิจกรรมทางเศรษฐกิจ เพื่อสร้างภูมิคุ้มกัน และทำให้ชุมชนเกิดการพึ่งพาตนเอง มีความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงได้อย่างยั่งยืน</p> <p>กระทรวงอุตสาหกรรม (อก.) เห็นด้วยกับการกำหนดนิยาม ความหมาย และขอบเขตของ “เศรษฐกิจฐานราก” ให้ชัดเจน</p> <p>กระทรวงพาณิชย์ (พณ.) มีความเห็นว่าการขับเคลื่อนการส่งเสริมและพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก พณ. โดยกรมพัฒนาธุรกิจการค้า ได้ดำเนินการภายใต้แผนงานบูรณาการพัฒนาระบบส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก ซึ่งมีการกำหนดขอบเขต ทิศทางการดำเนินการ และกลุ่มเป้าหมายไว้อย่างชัดเจน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายภายใต้แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ โดยมีรายละเอียด ดังนี้</p> <p>กลุ่มเป้าหมาย :</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑) ประชาชนผู้มีรายได้น้อย (เกษตรกร แรงงานทั่วไป แรงงานนอกระบบ) ๒) สถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน กลุ่มเกษตรกร) ๓) ผู้ผลิต/ผู้ประกอบการชุมชน <p>เป้าหมายแผนบูรณาการ : การเติบโตของเศรษฐกิจฐานรากเพิ่มขึ้น</p> <p>ตัวชี้วัดแผนบูรณาการ : รายได้เฉลี่ยของประชาชนกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการเพิ่มขึ้นร้อยละ ๖ ต่อปี</p> <p>กระทรวงการคลัง (กค.) โดยสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (สศค.) เห็นด้วยกับข้อเสนอเชิงนโยบาย ในการกำหนดขอบเขตและนิยามของ “เศรษฐกิจฐานราก” รวมถึงทิศทางการดำเนินการและสื่อสาร เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่รับผิดชอบเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวมีความเข้าใจที่ตรงกัน และระบุตัวกระทำที่เป็นบุคคลหรือกลุ่มบุคคลในชุมชนที่มีส่วนได้ส่วนเสียกับการดำเนินนโยบายด้านเศรษฐกิจฐานรากเพื่อขับเคลื่อนมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ</p> <p>กระทรวงแรงงาน (รง.) เห็นด้วยกับข้อเสนอเชิงนโยบายฯ ในการกำหนดความหมาย ขอบเขต ทิศทาง ในการดำเนินการ และกลุ่มเป้าหมายของ “เศรษฐกิจฐานราก” ให้มีความชัดเจนและกำหนดเป็นวาระแห่งชาติ เพื่อให้หน่วยงานที่มีภารกิจเกี่ยวข้องได้ดำเนินการขับเคลื่อนภารกิจเป็นไปในทิศทางเดียวกันภายใต้นโยบาย การพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากของรัฐบาล และเห็นด้วยกับการกำหนดเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาตาม แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นที่ ๑๖ เศรษฐกิจฐานราก ที่กำหนดว่า การพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก มีเป้าหมายเพื่อปรับโครงสร้างเศรษฐกิจฐานราก เสริมสร้างเศรษฐกิจฐานรากให้มีความเข้มแข็ง สามารถ พึ่งตนเอง ช่วยเหลือเอื้อเฟื้อซึ่งกันและกัน มีคุณธรรม และเป็นระบบเศรษฐกิจที่เอื้อให้เกิดการพัฒนาด้านอื่น ๆ ในพื้นที่ เกิดการสร้างอาชีพ สร้างและกระจายรายได้ และลดปัญหาความเหลื่อมล้ำและความไม่เสมอภาค จากระดับชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับภารกิจของ รง. ในฐานะหน่วยงานที่มีภารกิจด้านการพัฒนากำลังแรงงาน ของประเทศ เพื่อให้แรงงานทุกกลุ่มเป้าหมายและทุกพื้นที่ได้รับโอกาสในการมีงานทำที่เหมาะสมและเท่าเทียม แรงงานได้รับการฝึกยกระดับฝีมือแรงงานเพื่อเพิ่มศักยภาพและส่งเสริมความเป็นผู้ประกอบการเพื่อนำไปสู่</p>

ข้อเสนอเชิงนโยบายฯ	กิจกรรม	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการที่เกี่ยวกับข้อเสนอเชิงนโยบายฯ
			<p>การมีคุณภาพชีวิตที่ดี โดยมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมและความเข้มแข็งของชุมชนและบูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p> <p>กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) มีความเห็น ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.) เห็นควรให้มีการกำหนดนิยาม และขอบเขตของ “เศรษฐกิจฐานราก” ให้มีความชัดเจน เพื่อให้ทราบว่ “เศรษฐกิจฐานราก” มีขอบข่ายกว้างขวางเพียงใด ครอบคลุมอะไรบ้าง เนื่องด้วยผู้วิจัยไม่สามารถทำการวิจัยได้ครบถ้วนทุกแง่มุมของปัญหานั้น ๆ ได้ ทั้งนี้ เพื่อตีกรอบความคิดของการศึกษาวิจัยให้อยู่ในวงที่จำกัดไว้ รวมถึงการสื่อสารเพื่อให้เกิดความเข้าใจในทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้เข้าใจตรงกัน จะช่วยให้การดำเนินงานสามารถบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ เกิดการประสานงานอย่างมีประสิทธิภาพ และประสบผลสำเร็จด้วยดี - สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.) เห็นว่าพันธิยามของเศรษฐกิจฐานรากมีหลากหลาย การให้นิยามและขอบเขตที่ชัดเจนจะเป็นประโยชน์ในการขับเคลื่อนและการประเมินผลได้อย่างชัดเจนไม่ซ้ำซ้อน โดยเฉพาะการวัดผลกระทบเชิงเศรษฐกิจจะไม่มีกรนับซ้ำในกลุ่มเป้าหมายที่ไม่เกี่ยวข้อง ในส่วนของประเด็นวาระแห่งชาติ จากผลจากรายงานการศึกษาที่มีความชัดเจนเกี่ยวกับกรณีศึกษาในต่างประเทศถึงความสำเร็จของการกำหนดเป็นวาระแห่งชาติเพื่อการขับเคลื่อน จึงมีน้ำหนักเพียงพอในการใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบาย เพื่อให้เกิดความสำเร็จเหมือนทั้งสามประเทศในกรณีศึกษาจากรายงานฯ อย่างไรก็ตาม ทาง วว. ได้ร่วมมือในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากอย่างจริงจังผ่านยุทธศาสตร์ การใช้วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม (วทน.) สนับสนุนการสร้างมูลค่าเพิ่มเพื่อยกระดับเศรษฐกิจ BCG ซึ่งสามารถวัดผลสำเร็จได้ในเชิงประจักษ์ - สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษาวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรมแห่งชาติ (สพ.อว.) เห็นด้วยกับการกำหนดนิยามและขอบเขตของ “เศรษฐกิจฐานราก” ให้มีความชัดเจนและยกระดับนโยบายด้านเศรษฐกิจฐานรากเป็น “วาระแห่งชาติ” ซึ่งจะทำให้การปฏิบัติงานของหน่วยงานต่าง ๆ มีความชัดเจนและมีทิศทางไปในทางเดียวกัน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและสัมฤทธิ์ผลอย่างสูงสุด อีกทั้งเป็นการพัฒนาและยกระดับให้กลุ่มเป้าหมายได้อย่างทั่วถึง ไม่มีการทำงานซ้ำซ้อนซึ่งเป็นสาเหตุของการสิ้นเปลืองงบประมาณ แต่จะเป็นการเพิ่มและเสริมประสิทธิภาพให้ดียิ่งขึ้น ประโยชน์จะตกอยู่กับประชาชนทั่วประเทศ นอกจากนี้ หน่วยงานต่าง ๆ สามารถปฏิบัติงานได้ทันที หลังจากที่มีความชัดเจนของคำว่า “เศรษฐกิจฐานราก” และยกระดับเป็นวาระแห่งชาติ เนื่องจากหน่วยงานหลายหน่วยงานมีการดำเนินงานทางด้านอยู่ก่อนแล้ว <p>กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กษ.) เห็นด้วยว่าควรกำหนดความหมายและขอบเขตของเศรษฐกิจฐานรากให้ชัดเจน อาทิ การกำหนดกลุ่มเป้าหมายและตัวชี้วัด เพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนไปสู่การปฏิบัติในพื้นที่อย่างเป็นรูปธรรม พร้อมทั้งมีการประเมินผลที่สะท้อนถึงผลสัมฤทธิ์ในภาพรวมของประเทศ และควรเพิ่ม กษ. ร่วมเป็นหน่วยงานรับผิดชอบด้วย</p>

ข้อเสนอเชิงนโยบายฯ	กิจกรรม	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการที่เกี่ยวกับข้อเสนอเชิงนโยบายฯ
			<p>กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.)</p> <p>- เห็นชอบตามข้อเสนอเชิงนโยบายฯ เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมบูรณาการการดำเนินงานให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ทำให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรม</p> <p>- ควรเพิ่มเติมนิยาม “การพัฒนาคุณภาพชีวิต การส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม” เพื่อให้เห็นภาพของตัวผู้กระทำการ (Actor-based) และกระบวนการที่ทำให้เกิด “เศรษฐกิจฐานราก” อย่างชัดเจนมากขึ้น</p> <p>สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) มีความเห็นว่าแม้ว่านิยามของเศรษฐกิจฐานรากไม่ได้ถูกกำหนดไว้อย่างชัดเจน แต่จากแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ สามารถกำหนดขอบเขตของเศรษฐกิจฐานรากไว้ คือ เศรษฐกิจในระดับปฐมภูมิที่เป็นพื้นฐานสำคัญของเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ โดยครอบคลุมผู้ขับเคลื่อนการพัฒนา คือ วิสาหกิจต่าง ๆ และเป้าหมายการพัฒนา คือ กลุ่มผู้มีรายได้น้อย (ครอบคลุมถึงคนยากจน) โดยถูกระบุไว้ในแผนต่าง ๆ ดังนี้</p> <p>๑) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ เล่มที่ ๑๖ ประเด็นเศรษฐกิจฐานราก ได้กำหนดตัวชี้วัดเศรษฐกิจฐานรากไว้ ๒ ส่วน ได้แก่ (๑) ตัวชี้วัดในเชิงที่เป็นกลุ่มเป้าหมายเพื่อการพัฒนา ซึ่งจะเน้นกลุ่มผู้มีรายได้น้อย ซึ่งเป็นฐานรากทางเศรษฐกิจและสังคมที่สำคัญของประเทศ โดยมีตัวชี้วัดคือ อัตราการเติบโตของรายได้อิงกลุ่มประชากรร้อยละ ๔๐ ที่มีรายได้ต่ำที่สุด และ (๒) ตัวชี้วัดที่เป็นกลุ่มขับเคลื่อนการพัฒนา (Actor-based) จะเน้นกลุ่มวิสาหกิจ โดยมีตัวชี้วัด คือ อัตราการเติบโตของมูลค่าสินค้า OTOP นอกจากนี้ ปัจจุบัน สศช. อยู่ระหว่างหารือเพื่อปรับตัวชี้วัดภายใต้แผนแม่บทยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งให้ความสำคัญกับกลุ่มขับเคลื่อนการพัฒนามากขึ้น โดยจะใช้การเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมของวิสาหกิจขนาดเล็กลงและขนาดย่อม ซึ่งครอบคลุมธุรกิจขนาดย่อย วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มผู้ประกอบการรายเล็ก เป็นตัวชี้วัดแทนตัวชี้วัดเดิม ซึ่งจะมีความครอบคลุมนิยามของเศรษฐกิจฐานรากมากขึ้น</p> <p>๒) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ ในหมวดหมู่ที่ ๘ ไทยมีพื้นที่และเมืองอัจฉริยะที่น่าอยู่ปลอดภัย เติบโตได้อย่างยั่งยืน ได้กำหนดเป้าหมายเศรษฐกิจฐานรากไว้ในกลยุทธ์ที่ ๑ การสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานราก ซึ่งให้ความสำคัญกับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และวิสาหกิจชุมชน รวมทั้งกลุ่มเกษตรกร และประชาชนในระดับพื้นที่</p> <p>กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (กก.) เห็นชอบในหลักการกำหนดนิยามและขอบเขตของ “เศรษฐกิจฐานราก” ให้มีความชัดเจนในเชิงความหมาย ขอบเขต ทิศทางในการดำเนินการและการสื่อสารเพื่อให้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้เข้าใจตรงกัน ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวจะสามารถบูรณาการการดำเนินงานทั้งหน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชน ให้เกิดการขับเคลื่อนแบบองค์รวมไปสู่การเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจและกระจายรายได้สู่ชุมชนอย่างแท้จริง รวมทั้ง เพื่อให้เกิดการทำงานร่วมกับชุมชนให้เข้มแข็งและยั่งยืน และการกำหนดทิศทางในการดำเนินการอย่างชัดเจนจะช่วยสนับสนุนการขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากให้บรรลุเป้าหมาย และส่งผลให้เกิดการสร้างขีดความสามารถของชุมชนในพื้นที่ บนพื้นฐานทรัพยากรท้องถิ่น เพื่อสร้างเศรษฐกิจฐานรากและเศรษฐกิจ</p>

ข้อเสนอเชิงนโยบายฯ	กิจกรรม	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการที่เกี่ยวกับข้อเสนอเชิงนโยบายฯ
			<p>หมุนเวียนในพื้นที่ กระจายรายได้ที่เป็นธรรมสู่กลุ่มผู้ผลิตหรือเกษตรกรต้นน้ำและคนในชุมชน นอกจากนี้ ยังสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาระบบและกลไกการบริหารจัดการแก้ปัญหาพื้นที่ได้ดียิ่งขึ้น อันจะเป็นกลไกสำคัญ ในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม รวมถึงสร้างขีดความสามารถของชุมชนเพื่อนำนวัตกรรมไปใช้เปลี่ยนแปลง และจัดการปัญหาเพื่อการพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน</p> <p>- สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (องค์การมหาชน) (สศส.) มีความเห็นว่าการกำหนดนิยามและ ขอบเขต มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการกำหนดบทบาท หน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐ รวมถึงการรับสิทธิประโยชน์ ต่าง ๆ เนื่องจากที่ผ่านมา ในกลุ่มผู้ประกอบการหลายรายที่เป็น SMEs สามารถจดทะเบียนวิสาหกิจชุมชนเพื่อ รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีและการสนับสนุนต่าง ๆ ของรัฐได้หลายทาง ด้วยเหตุนี้ ในการกำหนดนิยามและ ขอบเขตของเศรษฐกิจฐานรากที่ชัดเจน จึงควรพิจารณาคำนิยามของกลุ่มที่มีความใกล้เคียงกัน เช่น ผู้ประกอบการ SMEs กลุ่มวิสาหกิจชุมชน ตลอดจนหน่วยงานกำกับดูแลที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดการจัดทำ มาตรการส่งเสริม สิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ที่ตรงกับประเด็นปัญหา และเกิดประโยชน์ต่อกลุ่มเศรษฐกิจฐานราก อย่างแท้จริง</p>
	<p>(๑.๒) ควรรยกระดับนโยบาย ด้านเศรษฐกิจฐานรากเป็น “วาระแห่งชาติ” เพื่อให้รัฐบาล องค์กรทุกภาคส่วน รวมทั้ง ประชาสังคมและประชาชนได้ ร่วมมือกันทำอย่างจริงจัง ระดม สรรพกำลังอย่างต่อเนื่อง ติดตาม ประเมินผลเพื่อให้วัดความสำเร็จได้ ในเชิงประจักษ์ เพื่อให้เกิดการ พัฒนาในเชิงเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน</p>		<p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเห็นด้วยกับข้อเสนอเชิงนโยบายฯ ดังกล่าว และมีข้อคิดเห็นเพิ่มเติม ดังนี้</p> <p>กค. โดย สศค. เห็นด้วยกับการยกระดับนโยบายด้านเศรษฐกิจฐานรากขึ้นเป็น “วาระแห่งชาติ” เนื่องจาก การขับเคลื่อนภาคเศรษฐกิจของประเทศจะมาจากประชากรที่อยู่ในกลุ่มเศรษฐกิจฐานรากเป็นหลัก โดยเห็นควร ให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการดำเนินการเพื่อร่วมผลักดัน ปรับปรุง และติดตามการดำเนินนโยบายด้าน เศรษฐกิจฐานรากเพื่อให้เกิดการพัฒนาในเชิงเศรษฐกิจที่ยั่งยืน</p> <p>รง. ได้สนับสนุนการขับเคลื่อนนโยบายด้านเศรษฐกิจฐานรากผ่านการดำเนินงานแผนงาน/โครงการของ หน่วยงานในสังกัด ซึ่งสอดคล้องตามเป้าหมายของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นที่ ๑๖ เศรษฐกิจ ฐานราก โดยมีผลการดำเนินงานที่สำคัญ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ และแผนการดำเนินงานที่สำคัญ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก ดังนี้</p> <p>ผลการดำเนินงาน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ (ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๕) ได้แก่</p> <p>๑) โครงการเพิ่มประสิทธิภาพ/ผลิตภาพ (โครงการสำคัญประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ เพื่อขับเคลื่อน การบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นที่ ๑๖ เศรษฐกิจฐานราก) งบประมาณ ๑๖.๕๒๕๐ ล้านบาท เป้าหมาย ๗,๙๘๐ คน ผลการดำเนินงาน ๖,๐๘๐ คน</p> <p>๒) โครงการพัฒนาผู้ประกอบการสมัยใหม่เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าหรือบริการในชุมชน งบประมาณ ๕.๓๒๗๘ ล้านบาท เป้าหมาย ๑,๗๐๐ คน ผลการดำเนินงาน ๙๒๐ คน</p> <p>๓) โครงการแก้ไขปัญหาคาความเดือดร้อนด้านอาชีพ (กิจกรรมจ้างงานเร่งด่วน และกิจกรรมพัฒนาทักษะอาชีพ งบประมาณ ๑๙.๑๐๐๐ ล้านบาท เป้าหมาย ๘,๓๐๐ คน ผลการดำเนินงาน ๑๐,๖๘๕ คน</p>

ข้อเสนอเชิงนโยบายฯ	กิจกรรม	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการที่เกี่ยวกับข้อเสนอเชิงนโยบายฯ
			<p>๔) โครงการเตรียมความพร้อมแก่กำลังแรงงาน งบประมาณ ๓๘.๕๓๒๑ ล้านบาท เป้าหมาย ๒๖๕,๖๐๐ คน ผลการดำเนินงาน ๑๙๗,๕๖๕ คน</p> <p>๕) ผลผลิตสนับสนุนบริการจัดหางานเพื่อเพิ่มโอกาสการมีงานทำ งบประมาณ ๕๒.๐๐๑๓ ล้านบาท เป้าหมาย ๘,๐๐๐,๐๐๐ คน ผลการดำเนินงาน ๖,๘๔๙,๕๗๕ คน</p> <p>๖) ผลผลิตพัฒนา/ขับเคลื่อนความร่วมมือเครือข่าย และส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงาน งบประมาณ ๓๖๘.๔๑๑๙ ล้านบาท เป้าหมาย ๔,๐๑๗,๒๑๐ คน ผลการดำเนินงาน ๓,๖๗๕,๓๒๕ คน</p> <p><u>แผนการดำเนินงานที่สำคัญในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖</u></p> <p>๑) โครงการพัฒนาทักษะเฉพาะของแรงงานอิสระยุค ๔.๐ (Gig Worker) ดำเนินการพัฒนาฝีมือผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐในระบบฐานข้อมูล Thai People Map and Analytics Platform (TPMAP) ให้มีฝีมือในการประกอบอาชีพอิสระ โดยคัดเลือกหลักสูตรที่ผู้เข้ารับการฝึกจะไปประกอบอาชีพได้สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภคหลังโควิด-๑๙ การประกอบอาชีพ Gig Worker และเพื่อให้กลุ่มเป้าหมายซึ่งมีรายได้ขั้นต่ำน้อยกว่า ๓๘,๐๐๐ บาท ต่อคน/ปี มีรายได้เพิ่มขึ้น รองรับนโยบายรัฐบาลแก้ไขปัญหาความยากจนแบบมุ่งเป้า พร้อมจัดหาเครื่องมือพื้นฐานชุดการฝึก (เครื่องมือทำมาหากิน) ให้แก่ผู้สำเร็จการฝึกตามสาขาที่สำเร็จการฝึก เป้าหมาย ๓๑,๕๐๐ คน งบประมาณ ๒๑๐.๐๐๐๐ ล้านบาท</p> <p>๒) พัฒนา/ขับเคลื่อนความร่วมมือเครือข่ายและส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงาน โดยบูรณาการความร่วมมือในการพัฒนาฝีมือแรงงานผ่านกลไกของคณะกรรมการพัฒนาแรงงานและประสานงานการฝึกอาชีพแห่งชาติ และคณะอนุกรรมการพัฒนาแรงงานและประสานงานการฝึกอาชีพจังหวัด การส่งเสริมให้สถานประกอบกิจการดำเนินการพัฒนาฝีมือแรงงาน ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงาน พ.ศ. ๒๕๕๕ การเพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการรับรองความรู้ความสามารถตามกฎหมาย จัดทำหลักเกณฑ์ พัฒนาระบบส่งเสริมและรับรองมาตรฐานฝีมือแรงงาน การพัฒนาระบบการฝึกอบรมฝีมือแรงงาน และการฝึกอบรมแรงงานตามแนวทางพระราชดำริ เป้าหมายการพัฒนาแรงงาน จำนวน ๓,๔๑๙,๒๐๐ คน งบประมาณ ๓๓๖.๔๘๘๔ ล้านบาท</p> <p>๓) โครงการเตรียมความพร้อมแก่กำลังแรงงาน การแนะแนวอาชีพและส่งเสริมการประกอบอาชีพ แก่นักเรียนตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาขึ้นไป นักศึกษา และประชาชนทั่วไป เป้าหมาย ๒๘๕,๖๒๖ คน เพื่อให้สามารถเลือกศึกษาต่อหรือเลือกประกอบอาชีพได้อย่างสอดคล้องกับศักยภาพ และความต้องการของตลาดแรงงาน งบประมาณ ๓๙.๔๖๕๐ ล้านบาท</p> <p>๔) โครงการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนด้านอาชีพ การให้ความช่วยเหลือแรงงานที่เดือดร้อนด้านอาชีพ ซึ่งได้รับผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจหรือภัยธรรมชาติอย่างเร่งด่วน เพื่อเป็นการบรรเทาความเดือดร้อนเป็นการชั่วคราว ให้มีรายได้ควบคู่กับการพัฒนาทักษะอาชีพได้อย่างทันต่อปัญหาความเดือดร้อน เป้าหมาย ๖,๑๓๒ คน งบประมาณ ๑๔.๓๘๕๐ ล้านบาท</p>

ข้อเสนอเชิงนโยบาย	กิจกรรม	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการที่เกี่ยวกับข้อเสนอเชิงนโยบาย
			<p>อว. โดย วช. เห็นควรให้ยกระดับนโยบายด้านเศรษฐกิจฐานรากเป็น “วาระแห่งชาติ” เพื่อให้บรรลุและสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ของสหประชาชาติ ซึ่งจะได้มีการเตรียมความพร้อมทั้งเรื่องคน องค์ความรู้ รวมถึงเงินทุนสำหรับการพัฒนาต่อยอดและสำหรับการเตรียมพร้อมรับความเสี่ยงในการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น</p> <p>พม. เห็นชอบตามข้อเสนอเชิงนโยบายฯ เพื่อให้ทุกภาคส่วนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมดำเนินการขับเคลื่อน เพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากให้ประสบความสำเร็จเป็นรูปธรรม สามารถแก้ไขปัญหาความยากจนได้อย่างยั่งยืน ทั้งนี้ ควรกำหนดแนวทางในการขับเคลื่อนให้ครอบคลุมในทุกมิติ และทุกกลุ่มเป้าหมายอย่างเท่าเทียม และในกรณีที่สามารถผลักดันให้นโยบายด้านเศรษฐกิจฐานรากเป็น “วาระแห่งชาติ” ควรประชาสัมพันธ์ในหน่วยงาน เผยแพร่ผ่านช่องทางโทรทัศน์ คลื่นวิทยุ Social Media ประชาสัมพันธ์ผ่านผู้นำชุมชน เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายด้านเศรษฐกิจฐานรากให้แก่เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน และประชาชนทั่วไปรับทราบ</p> <p>สศช. มีความเห็นว่าประเด็นเศรษฐกิจฐานรากถูกบรรจุอยู่ในแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ จึงได้รับการขับเคลื่อนผ่านกลไกการปฏิบัติราชการของหน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง และได้รับการติดตามความคืบหน้าและประเมินผลผ่านระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSOCR) ซึ่งความก้าวหน้าและผลการดำเนินงานในแต่ละปีจะถูกวิเคราะห์ และจัดทำรายงานและข้อเสนอแนะเสนอให้รัฐสภา คณะรัฐมนตรี และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบและนำไปปฏิบัติต่อไป</p> <p>กก. เห็นชอบการยกระดับนโยบายด้านเศรษฐกิจฐานรากเป็น “วาระแห่งชาติ” เนื่องจากปัจจุบันทุกหน่วยงาน มีการดำเนินการในเรื่องดังกล่าว ดังนั้นการกำหนดกรอบนโยบายไว้อย่างชัดเจนจะเป็นการลดการเกิดการดำเนินงานที่ซ้ำซ้อนและเกิดการขับเคลื่อนที่เป็นรูปธรรมมากขึ้น อีกทั้งยังทำให้เกิดการบูรณาการระหว่างหน่วยงานได้อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อขับเคลื่อนนโยบายเศรษฐกิจฐานรากให้ครบทุกมิติ โดยงบประมาณที่ดำเนินการในทุกด้านต้องสามารถกระตุ้นเศรษฐกิจพื้นฐาน การสร้างงาน สร้างรายได้สู่ชุมชน ก่อให้เกิดความเท่าเทียมของการกระจายรายได้และส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนและสังคม ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว</p>
<p>(๒) สร้างกลไกการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากในระดับชาติ</p>	<p>ควรออกแบบกลไกระดับชาติในเชิงยุทธศาสตร์ ให้มีหน้าที่กำกับดูแลการดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก กำหนดแนวทางปฏิบัติเพื่อให้เกิดการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากอย่างเป็นรูปธรรม และเกิดประสิทธิผล เสนอความเห็น</p>	<ul style="list-style-type: none"> - กระทรวงมหาดไทย - กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ - กระทรวงอุตสาหกรรม - กระทรวงพาณิชย์ - กระทรวงการคลัง - กระทรวงการพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์ 	<p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเห็นด้วยกับข้อเสนอเชิงนโยบายฯ ดังกล่าว และมีข้อคิดเห็นเพิ่มเติม ดังนี้</p> <p>กข. เห็นด้วยถ้ามีการปรับปรุงกลไกการดำเนินงานกำกับดูแลการดำเนินนโยบายเศรษฐกิจฐานรากให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น แต่ไม่ควรใช้วิธีการตั้งคณะทำงานอื่นขึ้นมาเพิ่มเติมอีก เนื่องจากปัจจุบันผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่มีจำกัด การเพิ่มคณะทำงานติดตามใด ๆ เพิ่มขึ้น จะส่งผลให้ผู้ปฏิบัติงานต้องจัดทำรายงานผลการดำเนินงานส่งหลายช่องทาง ทั้งที่เป็นชุดข้อมูลเดียวกัน ดังนั้นควรกำหนดแพลตฟอร์มให้สามารถดึงข้อมูลไปใช้งานได้หลายมิติ</p> <p>อก. เห็นด้วยกับข้อเสนอเชิงนโยบายฯ ทั้งนี้ การให้คำแนะนำหน่วยงาน ควรจะมีมากกว่าเรื่องกฎระเบียบ และควรมีกิจกรรมการให้คำแนะนำผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder) ที่เกี่ยวข้อง รวมถึง ควรมีการบูรณาการ</p>

ข้อเสนอเชิงนโยบายฯ	กิจกรรม	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการที่เกี่ยวกับข้อเสนอเชิงนโยบายฯ
	<p>และเสนอแนะเกี่ยวกับนโยบายของประเทศไทยด้านการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก รวมทั้งให้คำแนะนำแก่หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับกฎ ระเบียบ หรือคำสั่งที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก โดยเน้นการบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ (Agenda based) การบูรณาการภารกิจของหน่วยงาน (Function Based) และการบูรณาการเชิงพื้นที่ (Area based)</p>	<p>- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ</p>	<p>กลไก แนวทางระหว่างหน่วยงาน และเน้นการบูรณาการเชิงพื้นที่ (Area based) ให้เกิดการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากอย่างเป็นรูปธรรม</p> <p>พณ. มีความเห็นว่าในการบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ภายใต้แผนงานบูรณาการการพัฒนาและส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ชุมชนและเกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น และลดช่องว่างความเหลื่อมล้ำของรายได้ประชากร โดยพัฒนาประชาชนกลุ่มเป้าหมายอย่างเป็นขั้นเป็นตอนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พัฒนาศักยภาพประชาชนผู้มียาได้น้อยให้เข้าถึงทรัพยากร ปัจจัยการผลิต และได้รับการส่งเสริมพัฒนาอาชีพ พัฒนาความเข้มแข็งของกลุ่มและผลิตภัณฑ์ชุมชน รวมทั้งพัฒนาระบบบริหารจัดการและกลไกการตลาด โดยได้มีการกำหนดแนวทางปฏิบัติเพื่อให้เกิดการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากอย่างเป็นรูปธรรม ตั้งแต่การพัฒนาศักยภาพประชาชนกลุ่มเป้าหมาย (ต้นทาง) การยกระดับความสามารถในการดำเนินธุรกิจ (กลางทาง) และการสร้างสภาพแวดล้อมและกลไกส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก (ปลายทาง)</p> <p>กค. โดย สศค. เห็นด้วยกับข้อเสนอแนะเชิงนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากที่นำเสนอในรายงานฯ โดยมีเป้าหมายในการกระตุ้นเศรษฐกิจและเพิ่มศักยภาพในการหารายได้ให้กับชุมชนผ่านการดำเนินการในลักษณะเชิงบูรณาการ โดยให้ทุกภาคส่วนทั้งในระดับหน่วยงานภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคประชาสังคมได้เข้ามามีส่วนร่วมกันในการขับเคลื่อนเพื่อส่งเสริมให้ภาคเศรษฐกิจระดับฐานรากมีความเข้มแข็งสามารถพึ่งพาตนเองและมีการพัฒนาศักยภาพในการแข่งขัน ซึ่งจะช่วยยกระดับความเป็นอยู่ของประชาชนในชุมชนให้ดีขึ้น</p> <p>พม. เห็นชอบตามข้อเสนอเชิงนโยบายฯ เพื่อให้มีกลไกการขับเคลื่อนการดำเนินงานการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากอย่างเป็นรูปธรรม รวมทั้งมีแนวทางการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ ทำให้เกิดการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ ควรมีการกำหนดหน่วยงานที่รับผิดชอบอย่างชัดเจน เพื่อให้ได้ผลการดำเนินงานตรงตามเป้าหมายและบรรลุวัตถุประสงค์ รวมทั้งจัดทำคำสั่งที่เป็นลายลักษณ์อักษร ที่กำหนดหน่วยงานหลักที่มีภารกิจที่เกี่ยวข้องของแต่ละหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม เป็นหน่วยงานหลักในการขับเคลื่อนนโยบายดังกล่าว และแต่งตั้งคณะกรรมการ เพื่อเสนอแนะ กำหนดนโยบาย มาตรฐาน วางระเบียบเกี่ยวกับการประสานงาน การส่งเสริมและสนับสนุนต่าง ๆ พร้อมทั้งกำหนดบุคคล กลุ่มบุคคล องค์กรเป้าหมาย ลักษณะรูปแบบในการส่งเสริมและพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก</p> <p>สศช. มีความเห็นว่ากลไกการขับเคลื่อน ประกอบด้วย</p> <p>๑) ปัจจุบันมีกลไกระดับชาติ คือ คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน และ สศช. เป็นฝ่ายเลขานุการ กำกับ ติดตามการพัฒนาภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ซึ่งมีนายเอ็นนู สีสุวรรณ เป็นประธาน และ สศช. เป็นฝ่ายเลขานุการในการจัดทำ และติดตามการพัฒนายุทธศาสตร์และแผนแม่บทที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ พลังสังคม เศรษฐกิจฐานราก และความเสมอภาคและหลักประกันทางสังคม ซึ่งคณะกรรมการได้ประชุมหารือมาอย่างต่อเนื่อง</p>

ข้อเสนอเชิงนโยบายฯ	กิจกรรม	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการที่เกี่ยวกับข้อเสนอเชิงนโยบายฯ
			<p>ตั้งแต่ ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ – จนถึงปัจจุบัน และมีการรายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติ ในประเด็นต่าง ๆ ต่อรัฐสภาเป็นประจำทุกปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ – จนถึงปัจจุบัน นอกจากนี้ ยังมีกลไกระดับชาติอื่น ๆ ที่มีความเกี่ยวข้องต่อการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก อาทิ คณะกรรมการนโยบายลดความเหลื่อมล้ำและแก้ไขปัญหาความยากจน (กนล.) คณะกรรมการบูรณาการเพื่อความเสมอภาคและความเท่าเทียมทางสังคม (กบสท.)</p> <p>๒) การเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ชาติกับแผนระดับต่าง ๆ เพื่อให้การขับเคลื่อนบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ โดยจัดทำห่วงโซ่คุณค่าของประเทศไทย (FVCT) ซึ่งเป็นการทำงานร่วมกันของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับแผนทั้ง ๓ ระดับ คือ ยุทธศาสตร์ชาติ แผนระดับ ๒ (แผนแม่บท แผนฯ ๑๓) และแผนระดับ ๓ (แผนปฏิบัติการกระทรวง) ที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจฐานราก (Agenda Based/ Functional Based) ศึกษาวิเคราะห์องค์ประกอบ กิจกรรม และกระบวนการต่าง ๆ ทั้งหมด ที่มีความสอดคล้องและสัมพันธ์กันอย่างเป็นระบบตลอดกระบวนการดำเนินงานที่จะสามารถส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายแผนแม่บทย่อยนั้น ๆ ได้ตามที่กำหนด และนำไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการดำเนินการจัดทำโครงการเพื่อขับเคลื่อนการบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ</p> <p>๓) การดำเนินโครงการและติดตามประเมินผล การใช้ TPMAP เป็นฐานข้อมูลในการค้นหาติดตามกลุ่มเป้าหมาย เพื่อให้หน่วยงานระดับพื้นที่ร่วมกันออกแบบโครงการพัฒนาและแก้ไขปัญหาให้กับกลุ่มเป้าหมาย อย่างเป็นองค์รวม (Area-based) นอกจากนี้ ยังออกแบบระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSOCR) ซึ่งเป็นระบบสารสนเทศที่ใช้ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานของหน่วยงาน โดยเป็นระบบข้อมูลขนาดใหญ่ที่เชื่อมโยงข้อมูลจากส่วนราชการต่าง ๆ ได้อย่างบูรณาการ</p> <p>สป.อว. เห็นด้วยกับข้อเสนอเชิงนโยบายฯ เป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากปัญหาที่ทำให้การขับเคลื่อนการดำเนินงานทางด้านนี้ไปได้ไม่ถึงเป้าหมาย เนื่องจากการดำเนินงานที่ขาดการบูรณาการกันอย่างแท้จริง ปัญหาที่เกิดขึ้นคือ การทำงานที่ซ้ำซ้อน สิ้นเปลืองงบประมาณ ในขณะที่ผลการดำเนินงานที่ได้ยังอยู่กับที่ หรือขยับได้เพียงเล็กน้อย นอกจากนี้ ยังมีการดำเนินงานบางเรื่องบางหน่วยงานได้ผลตามวัตถุประสงค์และมีแนวโน้มที่ดี แต่ยังเป็นผลการดำเนินงานที่ไม่มากพอที่จะส่งผลกระทบต่อระดับประเทศได้</p>
(๓) กำหนดแนวทางการดำเนินงานภายใต้แผนงานบูรณาการพัฒนาและส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก	(๓.๑) ควรกำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัดการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากในแผนงานบูรณาการให้เหมาะสมและทำทนาย	<p>กระทรวงมหาดไทย</p> <ul style="list-style-type: none"> - กรมการพัฒนาชุมชน - กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น <p>กระทรวงเกษตรและสหกรณ์</p> <ul style="list-style-type: none"> - สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร - กรมส่งเสริมการเกษตร 	<p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเห็นด้วยกับข้อเสนอเชิงนโยบายฯ ดังกล่าว และมีข้อคิดเห็นเพิ่มเติม ดังนี้</p> <p>กษ. มีความเห็นว่าการกำหนดแนวทางการดำเนินงานภายใต้แผนงานบูรณาการพัฒนาและส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก กษ. โดยสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ได้รับมอบหมายให้เป็นเจ้าภาพหลัก ได้มีการประชุมหารือร่วมกับกรรมการและเลขานุการร่วม (พช. สศช. สำนักงบประมาณ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ) เพื่อพิจารณาทบทวนกรอบแผนภาพความเชื่อมโยงแนวทางการดำเนินงานแผนงานบูรณาการ ซึ่งได้กำหนดการดำเนินงานให้ครอบคลุมตลอดห่วงโซ่อุปทาน ทั้งต้นทาง กลางทาง และปลายทาง โดยกำหนดการดำเนินงานใน ๓ แนวทาง ได้แก่</p>

ข้อเสนอเชิงนโยบายฯ	กิจกรรม	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการที่เกี่ยวกับข้อเสนอเชิงนโยบายฯ
		<ul style="list-style-type: none"> - กรมพัฒนาที่ดิน - กรมประมง - กรมวิชาการเกษตร - กรมปศุสัตว์ - กรมการค้าข้าว - กรมส่งเสริมสหกรณ์ - กรมหม่อนไหม - สำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม - สำนักปลัดกระทรวง <p>กระทรวงการคลัง</p> <p>กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์</p> <ul style="list-style-type: none"> - สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) <p>กระทรวงพาณิชย์</p> <ul style="list-style-type: none"> - กรมพัฒนาธุรกิจการค้า - กรมการค้าภายใน <p>กระทรวงอุตสาหกรรม</p> <ul style="list-style-type: none"> - กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม - สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม <p>กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม</p> <ul style="list-style-type: none"> - สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ - สำนักปลัดกระทรวง - กรมวิทยาศาสตร์บริการ 	<p>๑) การพัฒนาศักยภาพประชาชนกลุ่มเป้าหมาย (ต้นทาง) โดยการสนับสนุนการเข้าถึงทรัพยากรและปัจจัยการผลิต ส่งเสริมการปรับระบบการบริหารจัดการที่ดิน สนับสนุนการเข้าถึงแหล่งทุน การบริหารจัดการหนี้ ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ โดยการจัดทำแผนพัฒนาอาชีพในระดับตำบล พัฒนาศักยภาพประชาชนในชุมชน สร้างทักษะในการประกอบอาชีพ</p> <p>๒) พัฒนาความเข้มแข็งของกลุ่มและผลิตภัณฑ์ชุมชน (กลางทาง) โดยพัฒนาผู้ประกอบการ และพัฒนาผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชน</p> <p>๓) พัฒนากลไกการตลาดและระบบบริหารจัดการ (ปลายทาง) โดยการพัฒนาระบบตลาด พัฒนาศักยภาพการดำเนินธุรกิจของสถาบัน (สหกรณ์ กลุ่มเกษตรกร ธุรกิจชุมชน) พัฒนากลไก อาทิ สหกรณ์ ร้านค้าชุมชน วิสาหกิจชุมชน และการติดตามประเมินผล เพื่อให้หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องร่วมกันขับเคลื่อนไปสู่เป้าหมายที่กำหนด</p> <p>กค. โดย สศค. มีความเห็นว่าการกำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัดได้อย่างชัดเจนในแผนงานและมีการบูรณาการการทำงานของหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อมุ่งสู่เป้าหมายและตัวชี้วัดเดียวกัน จะช่วยบริหารจัดการงบประมาณและประเมินผลติดตามการบริหารจัดการใช้งบประมาณได้อย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น อันจะนำไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากให้เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืน</p> <p>พณ. มีความเห็นว่ายภายใต้แผนงานบูรณาการการพัฒนาและส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก ได้มีการกำหนดตัวชี้วัดทั้งในระดับเป้าหมายแผนบูรณาการและตัวชี้วัดในระดับแนวทางการดำเนินการที่มีความท้าทาย สามารถวัดผลได้อย่างชัดเจน เช่น ตัวชี้วัดเป้าหมายแผนบูรณาการ ได้แก่ รายได้เฉลี่ยของประชาชนกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการเพิ่มขึ้นร้อยละ ๖ ต่อปี หรือตัวชี้วัดในระดับแนวทางการดำเนินการ เช่น</p> <p>แนวทาง : การพัฒนาศักยภาพประชาชนกลุ่มเป้าหมาย (ต้นทาง)</p> <p>ตัวชี้วัด : ๑. ประชาชนกลุ่มเป้าหมายเข้าถึงทรัพยากรและปัจจัยการผลิต ไม่น้อยกว่า.....ราย</p> <p>๒. ประชาชนกลุ่มเป้าหมายได้รับการพัฒนาและสร้างโอกาสในการประกอบอาชีพ ไม่น้อยกว่า.....ราย</p> <p>แนวทาง : การยกระดับความสามารถในการดำเนินธุรกิจ (กลางทาง)</p> <p>ตัวชี้วัด : ๑. จำนวนสถาบันเกษตรกร/วิสาหกิจชุมชนที่ได้รับการพัฒนา ไม่น้อยกว่า.....กลุ่ม</p> <p>๒. จำนวนผู้ประกอบการชุมชนได้รับการพัฒนาไม่น้อยกว่า.....ราย</p> <p>๓. จำนวนผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการพัฒนาไม่น้อยกว่า.....ผลิตภัณฑ์</p> <p>แนวทาง : การสร้างสภาพแวดล้อมและกลไกส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก (ปลายทาง)</p> <p>ตัวชี้วัด : ๑. ช่องทางการตลาด.....ช่องทาง</p> <p>๒. รายได้จากการจำหน่ายสินค้าชุมชนเพิ่มขึ้น ร้อยละ.....</p>

ข้อเสนอเชิงนโยบายฯ	กิจกรรม	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการที่เกี่ยวกับข้อเสนอเชิงนโยบายฯ
		<p>สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม</p>	<p>อก. เห็นด้วยกับข้อเสนอเชิงนโยบายฯ โดยควรกำหนดเป้าหมาย ตัวชี้วัดและความท้าทายให้ชัดเจน ซึ่งแผนงานบูรณาการการพัฒนาและส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก ได้กำหนดเป้าหมายของแผน คือ การเพิ่มรายได้ให้แก่ผู้เข้าร่วมโครงการ สอดคล้องกับเป้าหมายแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ รวมถึงความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย อย่างไรก็ตามเพื่อให้เกิดการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก ควรมีการจัดประชุมหารือร่วมกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐ และเอกชนที่เกี่ยวข้องเพื่อร่วมกำหนดตัวชี้วัด เป้าหมาย แนวทางการจัดทำงานงบประมาณ การบริหารงบประมาณและการติดตามประเมินผลงบประมาณเชิงบูรณาการต่อไปในอนาคต</p> <p>ทั้งนี้ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ อก. โดยกรมส่งเสริมอุตสาหกรรมได้ดำเนินโครงการภายใต้แผนงานบูรณาการการพัฒนาและส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก จำนวน ๒ โครงการ โดยจากการประเมินของ บริษัท ทริส เรทติ้ง จำกัด สามารถสร้างผลลัพธ์ เป็นการเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจได้ ๓๖๐ ล้านบาท ขณะที่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ กรมส่งเสริมอุตสาหกรรมได้ดำเนินโครงการภายใต้แผนงานบูรณาการการพัฒนาและส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก จำนวน ๑ โครงการ คือ โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชนเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม โดยคาดว่าจะสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจไม่น้อยกว่า ๑๓๒ ล้านบาท ทั้งนี้ ในการกำหนดเป้าหมายในการดำเนินงานกรมส่งเสริมอุตสาหกรรมได้บูรณาการร่วมกับหน่วยงานเจ้าภาพ (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร) และหน่วยร่วมดำเนินงาน ซึ่งผลการดำเนินงานถือว่ามีความท้าทาย และสอดคล้องกับเป้าหมายของแผนงานบูรณาการการพัฒนาและส่งเสริมเศรษฐกิจฐานรากในการเพิ่มรายได้ให้แก่ผู้เข้าร่วมโครงการ</p> <p>อว. โดย วช. เห็นควรให้กำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัดการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากในแผนบูรณาการเพื่อส่งเสริมให้กระทรวงและหน่วยงานทำงานร่วมกันในลักษณะประสานเชื่อมโยงแบบเครือข่าย ที่นำไปสู่การบรรลุจุดมุ่งหมายและตัวชี้วัดร่วมกัน โดยมีรูปแบบการบริหารจัดการแบบองค์รวม และ วว. เห็นว่าในปัจจุบันการกำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัดการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากในแผนงานบูรณาการมีความชัดเจนแล้ว โดยเฉพาะการวัดการเพิ่มของรายได้ อย่างไรก็ตาม ถ้ามีการกำหนดนิยามของเศรษฐกิจฐานรากใหม่ ควรพิจารณาทบทวนเป้าหมายและตัวชี้วัดใหม่ให้สอดคล้องกับขอบเขตของคำนิยามใหม่ นอกจากนี้ ในส่วนของกระบวนการในแผนงานบูรณาการเศรษฐกิจฐานราก มีความชัดเจนในส่วนเจ้าภาพหลักและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในกระบวนการกำหนดเป้าหมายและแผนงาน อย่างไรก็ตามจากรายงานฯ ชุมชนยังคงมีปัญหาเรื่องแหล่งเงินทุน การตอบสนองต่อปัญหานี้ จึงอาจเพิ่มสถาบันการเงินภาครัฐเข้ามาเป็นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมบูรณาการ</p> <p>พม. เห็นด้วยกับข้อเสนอเชิงนโยบายฯ โดยการกำหนดตัวชี้วัด ควรให้ความสำคัญทั้งตัวชี้วัดเชิงปริมาณ เชิงคุณภาพ และการวัดผลกระทบ (Impact) ที่มีต่อประชาชน</p> <p>สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม (สวส.) มีความเห็นว่าเนื่องจาก สวส. ไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ แผนงานบูรณาการจากสำนักงบประมาณ ทำให้ยังไม่มีกำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัดการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากในแผนงานบูรณาการ</p>

ข้อเสนอเชิงนโยบายฯ	กิจกรรม	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการที่เกี่ยวกับข้อเสนอเชิงนโยบายฯ
			<p>ทั้งนี้ ในปี ๒๕๖๔ สำนักงานฯ ได้มีการทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือร่วมกับอีก ๑๗ หน่วยงาน ทั้งภาครัฐและเอกชนในการส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจเพื่อสังคม ครอบคลุม ๕ ด้าน ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - การส่งเสริมด้านการตลาด ผลิตภัณฑ์ นวัตกรรม เทคโนโลยี และประชาสัมพันธ์ - การพัฒนาศักยภาพกลุ่มกิจการเพื่อสังคมสำหรับผู้พิการ - การส่งเสริมด้านการระดมทุน - การส่งเสริมด้านทุน - การแลกเปลี่ยนข้อมูลเชื่อมโยงกลุ่มวิสาหกิจชุมชนและผู้ประกอบการโอท็อป <p>สวส. ได้มีการจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐ มีการแบ่งยุทธศาสตร์ออกเป็น ๕ ประเด็น ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ยุทธศาสตร์ที่ ๑: การพัฒนาศักยภาพวิสาหกิจเพื่อสังคม - ยุทธศาสตร์ที่ ๒: การพัฒนาระบบข้อมูลเพื่อวิสาหกิจเพื่อสังคม - ยุทธศาสตร์ที่ ๓: การส่งเสริมกลไกตลาดและการลงทุนเพื่อสังคม - ยุทธศาสตร์ที่ ๔: การส่งเสริมความเข้มแข็งของระบบนิเวศวิสาหกิจเพื่อสังคม - ยุทธศาสตร์ที่ ๕: การพัฒนากลไกและการบูรณาการความร่วมมือเพื่อการส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม <p>ในหลายประเทศมีความตื่นตัวเรื่องการสนับสนุนและส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมมากขึ้น ซึ่งในบริบทของประเทศไทยแม้จะยังมีจำนวนของวิสาหกิจเพื่อสังคมที่จดทะเบียนไม่มากนัก แต่มีความก้าวหน้าในการจัดให้มีโครงการพื้นฐานตามพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม พ.ศ. ๒๕๖๒ ที่มีการดำเนินงานโดยบูรณาการความร่วมมือกับทุกภาคส่วนในสังคม และมีรูปแบบของวิสาหกิจเพื่อสังคมที่หลากหลายในระดับพื้นที่ การพัฒนากลไกและการบูรณาการความร่วมมือ จึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยผลักดันให้การดำเนินงานของวิสาหกิจเพื่อสังคมมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ ๕ มีการกำหนดกลยุทธ์การดำเนินงานไว้ ๒ กลยุทธ์ ดังต่อไปนี้ กลยุทธ์ที่ ๕.๑ การพัฒนาความร่วมมือระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ ในระดับพื้นที่เพื่อหนุนเสริมการเติบโตของวิสาหกิจเพื่อสังคม และกลยุทธ์ที่ ๕.๒ การพัฒนาความร่วมมือระหว่างภาคีและวิสาหกิจเพื่อสังคมในระดับสากล</p>
	(๓.๒) ควรเน้นการบูรณาการพัฒนาและส่งเสริมเศรษฐกิจฐานรากอย่างครบวงจร ตั้งแต่เริ่มต้นกำหนดเจ้าภาพหลักและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในแผนงานบูรณาการให้ชัดเจน เพื่อกำหนดเป้าหมายร่วมกัน กำหนดแนวทางการจัดทำ		<p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเห็นด้วยกับข้อเสนอเชิงนโยบายฯ ดังกล่าว และมีข้อคิดเห็นเพิ่มเติม ดังนี้</p> <p>พณ. มีความเห็นว่าภายใต้แผนงานบูรณาการพัฒนาและส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก ได้มีการบูรณาการการทำงานเพื่อร่วมกันกำหนดเป้าหมาย และแนวทางการจัดทำงบประมาณ โดยมีการกำหนดเจ้าภาพหลักในการดำเนินการ ได้แก่ กษ. สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร และมีหน่วยงานร่วมดำเนินการ เช่น พณ. อว. มท. ออก. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม เป็นต้น รวมถึงการติดตามประเมินผลการดำเนินงานและผลการใช้จ่ายงบประมาณเชิงบูรณาการร่วมกันอย่างต่อเนื่อง</p>

ข้อเสนอเชิงนโยบายฯ	กิจกรรม	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการเกี่ยวกับข้อเสนอเชิงนโยบายฯ
	<p>งบประมาณ การบริหารงบประมาณ และการติดตามประเมินผล งบประมาณเชิงบูรณาการ</p>		<p>พม. มีความเห็นว่ารัฐบาลควรดำเนินนโยบายให้เป็นรูปธรรม และพัฒนากลไกการบูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรทุกภาคส่วน และภาคประชาสังคมให้มีศักยภาพ และมีความเสถียรภาพ และเชิญหน่วยงานดังกล่าวเข้าร่วมประชุม เพื่อกำหนดบทบาทของแต่ละภาคส่วนให้มีความชัดเจน รวมทั้งเปิดเวทีรับฟังข้อเสนอแนะและสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่ผู้ปฏิบัติหน้าที่ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ประชาชน ทั้งในภาพรวมของประเทศ และภาพรวมของแต่ละพื้นที่ รวมถึงจัดทำแผนการดำเนินงาน งบประมาณ โครงการส่งเสริมและการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากในระดับประเทศ ระดับภูมิภาค ระดับจังหวัด และระดับชุมชน ตามลำดับ</p> <p>อว. โดย วช. เห็นควรให้เกิดการบูรณาการและพัฒนาและส่งเสริมเศรษฐกิจฐานรากอย่างครบวงจร ซึ่งการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพควรกำหนดหน่วยงานเจ้าภาพหลักเป็นผู้รับผิดชอบ ตั้งแต่ ๒ หน่วยงานขึ้นไป เป็นผู้กำกับ ดูแล ติดตามผลการดำเนินงานให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม มีความชัดเจนของขอบเขต เป้าหมาย ตัวชี้วัด แนวทางการดำเนินงานและหน่วยดำเนินงาน ตามกรอบระยะเวลาที่กำหนดโดยกำหนดเป็นแผนงาน บูรณาการ แผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณของแต่ละหน่วยงาน ให้มีเป้าหมายและวัตถุประสงค์การดำเนินงานที่มีความเชื่อมโยง สอดคล้อง สนับสนุนซึ่งกันและกัน เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ คุ่มค่าและไม่ซ้ำซ้อนกัน รวมทั้งให้มีการจัดทำแผนแม่บทระยะปานกลางและระยะยาว ที่สอดคล้องกับแผนแม่บทของกระทรวง/หน่วยงาน ทั้งนี้ วช. มีการสนับสนุนทุนวิจัยในลักษณะการบูรณาการตั้งแต่เริ่มต้นกำหนดกับหน่วยงานเจ้าภาพหลักและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในแผนงานบูรณาการในการกำหนดเป้าหมายร่วมกัน</p> <p>นอกจากนี้ สป.อว. มีข้อคิดเห็นในทางปฏิบัติจริงที่ผ่านมา หน่วยงานเจ้าภาพพยายามที่จะบูรณาการระหว่างหน่วยงาน แต่สิ่งที่เกิดขึ้น หน่วยงานที่เข้าร่วมมักจะเสนอโครงการที่เป็นภารกิจของหน่วยงาน โดยที่ไม่มองความเชื่อมโยงของเป้าหมายในการบูรณาการร่วมกัน จึงมีข้อสังเกตว่าหากหน่วยงานเจ้าภาพ กำหนดการดำเนินงานแบบบูรณาการแบบครบวงจรที่แท้จริง จะสามารถกำหนดห่วงโซ่การทำงานตั้งแต่ต้นทาง ไปจนถึงปลายทางและมองภาพของปลายทางได้ว่าจะได้ผลลัพธ์คืออะไร และเกิดผลกระทบอย่างไร</p> <p>ในการบูรณาการและพัฒนาและส่งเสริมเศรษฐกิจฐานรากอย่างครบวงจรตามแนวคิดข้อ (๓.๒) เป็นเรื่องที่ดี และควรดำเนินการอย่างเร่งด่วน เนื่องจากประเทศไทยสูญเสียงบประมาณและเวลาไปมากแล้ว ในขณะที่ผลที่ได้รับ ยังไม่สามารถสร้างผลกระทบเท่าที่ควร ทั้งนี้ มีข้อสังเกตในการบูรณาการและพัฒนาและส่งเสริมเศรษฐกิจฐานรากอย่างครบวงจร เป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องดำเนินการให้หน่วยงานเจ้าภาพหลักและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องมีความเข้าใจแผนงานบูรณาการให้ถูกต้องและชัดเจน เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปในทิศทางเดียวกันและก่อให้เกิดประโยชน์อย่างสูงสุดในท้ายที่สุด</p>

ข้อเสนอเชิงนโยบายฯ	กิจกรรม	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการที่เกี่ยวกับข้อเสนอเชิงนโยบายฯ
<p>(๔) การใช้งานวิจัยและการพัฒนานวัตกรรมเพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขัน</p>	<p>(๔.๑) ควรมีการสร้างความร่วมมือด้านงานวิจัยและการพัฒนานวัตกรรมในระดับพื้นที่ระหว่างหน่วยงานภาครัฐ หน่วยวิจัยและพัฒนาของภาคเอกชนและสถาบันการศึกษา เพื่อร่วมกันวิจัยและพัฒนานวัตกรรมมาเพิ่มมูลค่าเชิงพาณิชย์ให้แก่งานพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากระดับพื้นที่</p>	<p><u>กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม</u></p> <p><u>กระทรวงเกษตรและสหกรณ์</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - กรมส่งเสริมการเกษตร - กรมวิชาการเกษตร <p><u>กระทรวงพาณิชย์</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - กรมพัฒนาธุรกิจการค้า - กรมทรัพย์สินทางปัญญา - สำนักงานปลัดกระทรวง <p><u>กระทรวงอุตสาหกรรม</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - สำนักงานปลัดกระทรวง - สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม <p><u>สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน)</u></p>	<p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเห็นด้วยกับข้อเสนอเชิงนโยบายฯ ดังกล่าว และมีข้อคิดเห็นเพิ่มเติม ดังนี้</p> <p>อว. มีความเห็นดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - วช. ในฐานะหน่วยงานหลักในการบริหารและจัดการทุนวิจัยและนวัตกรรมของประเทศ (Program Management Unit : PMU) โดยมุ่งเน้นผลสำเร็จจากการวิจัย ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในมิติต่าง ๆ ทั้งมิติด้านวิชาการ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมและชุมชน และด้านนโยบาย เพื่อใช้เป็นกลไกในการพัฒนาและแก้ปัญหาเร่งด่วนสำคัญของประเทศ ภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การยกระดับสังคมและสิ่งแวดล้อม ให้มีการพัฒนาอย่างยั่งยืน สามารถแก้ไขปัญหาท้าทาย และปรับตัวได้ทันต่อพลวัตการเปลี่ยนแปลงของโลก โดยใช้วิทยาศาสตร์ การวิจัยและนวัตกรรม แผนงาน P๑๑ พัฒนาเศรษฐกิจฐานราก ขจัดความยากจน และลดความเหลื่อมล้ำ ทิศทางและนโยบายการพัฒนาประเทศ วช. ได้ขับเคลื่อนกลไกการใช้ประโยชน์งานวิจัยและนวัตกรรมในยกระดับเศรษฐกิจฐานราก โดยเริ่มดำเนินการตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๕ เพื่อเชื่อมโยงหรือส่งต่อผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่นักวิจัยทั้งในมหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษาในระดับต่าง ๆ และในสถาบันวิจัย/หน่วยงาน ไปยังกลุ่มเป้าหมายเพื่อการใช้ประโยชน์ทั้งในภาคชุมชน/สังคม นโยบาย ความมั่นคง ซึ่ง วช. ได้จัดตั้งกลไกการขับเคลื่อนเครือข่ายวิจัยภูมิภาค โดยให้สถาบันการศึกษาในแต่ละพื้นที่ของ ๔ ภูมิภาค ทำหน้าที่เสมือน วช. ภูมิภาค และให้จัดตั้งศูนย์วิจัยชุมชน เพื่อเป็นกลไกของ วช. ในการนำผลงานวิจัยในภูมิภาคไปพัฒนาท้องถิ่น ชุมชน และสังคม ได้แก่ กลไกจัดการความรู้การวิจัย กลไกการเชื่อมโยงฐานข้อมูล กลไกการบูรณาการความร่วมมือทุกภาคส่วน และการขับเคลื่อนผลงานวิจัยไปสู่การใช้ประโยชน์ในพื้นที่ เพื่อสร้างอาชีพใหม่ ๆ เพิ่มศักยภาพอาชีพเดิม และยกระดับวิถีชีวิตความเป็นอยู่ให้ดีขึ้น โดยในปี ๒๕๖๔ มีเครือข่ายภาคทั้ง ๔ ภูมิภาค และมีศูนย์วิจัยชุมชนทั้งหมดจำนวน ๔๙ ศูนย์ ประกอบด้วยภาคเหนือ ๒๕ ศูนย์ มีมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เป็นเครือข่าย ภาคกลาง ๗ ศูนย์ มีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เป็นเครือข่าย และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๙ ศูนย์ มีมหาวิทยาลัยขอนแก่น เป็นเครือข่าย และภาคใต้ ๘ ศูนย์ มีมหาวิทยาลัยหาดใหญ่ เป็นเครือข่าย - วว. ในประเด็นข้อเสนอแนะนี้ ทาง วว. ได้ร่วมมือผ่านหน่วยงานภาครัฐ เอกชน สถาบันการศึกษา และชุมชนด้วยตัวแบบ Quadruple Helix Platform เพื่อใช้ วทน. สร้างมูลค่าเพิ่มผลิตภัณฑ์ให้แก่ชุมชน เป็นการขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากเชิงพื้นที่อย่างชัดเจนตามข้อเสนอแนะ ทั้งนี้ เห็นว่าควรส่งเสริมให้กลุ่มเศรษฐกิจฐานรากสามารถเข้าถึงบริการด้านการพัฒนาองค์ความรู้หรือทักษะที่เหมาะสมได้โดยสะดวก นอกจากเข้าถึงบริการด้านการพัฒนาองค์ความรู้หรือทักษะที่เหมาะสมแล้ว เพิ่มเติมการเข้าถึงโครงสร้างพื้นฐาน และสิ่งอำนวยความสะดวกทางด้านเทคโนโลยีและระบบมาตรฐานคุณภาพ ซึ่ง วว. มีการส่งเสริมในประเด็นนี้ สำหรับประเด็นการพัฒนาฐานข้อมูลกลางในอนาคต ทาง วว. ยินดีสนับสนุนข้อมูลความเชี่ยวชาญของนักวิจัย วว. ที่ทำงานด้านการนำ วทน. ไปขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานราก

ข้อเสนอเชิงนโยบายฯ	กิจกรรม	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการที่เกี่ยวกับข้อเสนอเชิงนโยบายฯ
			<p>- สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) เห็นว่าการส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก ควรใช้งานวิจัยและการพัฒนานวัตกรรมเพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขัน ควรใช้งานวิจัยและการพัฒนานวัตกรรมที่เหมาะสมกับบริบทพื้นที่และคนในชุมชน เพื่อสร้างอาชีพและมีรายได้ที่มั่นคง</p> <p>- สป.อว. มีภารกิจในการพัฒนาระบบนิเวศวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม โดยปัจจุบันได้พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ในส่วนของอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาคและเครือข่าย ซึ่งมีเครือข่าย ๔๔ แห่งทั่วประเทศและทำการขยายให้ครอบคลุมทั่วประเทศในการให้บริการวิจัยและพัฒนา นวัตกรรมเพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์ และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันให้แก่ผู้ประกอบการตามภูมิภาคต่าง ๆ ของประเทศ</p> <p>กษ. โดยกรมวิชาการเกษตรได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาการผลิตของเกษตรกร โดยได้ถ่ายทอดองค์ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรมจากผลงานวิจัยสู่เกษตรกร รวมทั้งได้นำปัญหาการผลิตของเกษตรกรมากำหนด เป็นโจทย์วิจัยที่สามารถตอบสนองต่อความต้องการของเกษตรกร แต่อย่างไรก็ตามการดำเนินงานของ กรมวิชาการเกษตรมีข้อจำกัดด้านงบประมาณและบุคลากร จึงไม่สามารถดำเนินการได้ทั่วถึงทุกพื้นที่</p> <p>สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) (สพร.) มีความเห็นว่าการจัดทำฐานข้อมูลกลาง สำหรับงานวิจัยและพัฒนานวัตกรรมในกลุ่มเศรษฐกิจฐานราก สพร. ขอเสนอให้มีการจัดทำข้อมูลตามหลัก ธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ (Data Governance for Government) เพื่อกำหนดสิทธิ หน้าที่ และความรับผิดชอบ ของผู้มีส่วนได้เสียในการบริหารจัดการข้อมูลภาครัฐทุกขั้นตอน เพื่อให้การได้มาและการนำข้อมูลของหน่วยงาน ของรัฐไปใช้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน เป็นปัจจุบัน รักษาความเป็นส่วนตัวส่วนบุคคล สามารถเชื่อมโยงแลกเปลี่ยน และ บูรณาการระหว่างกันได้อย่างมีประสิทธิภาพและมั่นคงปลอดภัย ลดความซ้ำซ้อนของข้อมูลของแต่ละหน่วยงาน</p> <p>มท. มีความเห็นดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑) ควรศึกษาเพิ่มเติมงานวิจัยและการพัฒนานวัตกรรมของต่างประเทศ ๒) หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ควรสนับสนุนปัจจัยนำเข้าที่จะพัฒนาองค์ความรู้หรือ ทักษะที่เหมาะสมในด้านต่าง ๆ ให้แก่กลุ่มเศรษฐกิจฐานรากอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง ๓) ควรมีเจ้าภาพฐานข้อมูลกลางสำหรับงานวิจัยและพัฒนานวัตกรรมซึ่งฐานข้อมูลดังกล่าวต้องทันสมัย ๔) ควรมีการสนับสนุนงบประมาณการดำเนินงานด้านการวิจัยและพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อเป็นการต่อยอด การดำเนินงานพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากระดับพื้นที่ให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
	(๔.๒) ควรส่งเสริมให้กลุ่มเศรษฐกิจ ฐานรากสามารถเข้าถึงบริการด้าน การพัฒนาองค์ความรู้หรือทักษะ ที่เหมาะสมได้โดยสะดวก		<p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเห็นด้วยกับข้อเสนอเชิงนโยบายฯ ดังกล่าว และมีข้อคิดเห็นเพิ่มเติม ดังนี้</p> <p>อว. โดย วช. เห็นควรส่งเสริมให้กลุ่มเศรษฐกิจฐานรากสามารถเข้าถึงบริการด้านการพัฒนาองค์ความรู้หรือ ทักษะที่เหมาะสมได้โดยสะดวก</p>

ข้อเสนอเชิงนโยบายฯ	กิจกรรม	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการที่เกี่ยวกับข้อเสนอเชิงนโยบายฯ
			<p>พณ. มีความเห็นว่าในการส่งเสริมให้กลุ่มเศรษฐกิจฐานรากสามารถเข้าถึงบริการด้านการพัฒนาองค์ความรู้หรือทักษะที่เหมาะสมได้โดยสะดวก พณ. โดยกรมพัฒนาธุรกิจการค้าในฐานะหน่วยงานที่มีภารกิจหลักในการส่งเสริมและยกระดับธุรกิจ SME และธุรกิจท้องถิ่น ได้มีการดำเนินการพัฒนาองค์ความรู้และทักษะที่จำเป็น ดังนี้</p> <p>๑) พัฒนาร้านค้าโชห่วยและร้านค้าส่งค้าปลีกทั่วประเทศสู่การเป็นสมาร์ทโชห่วย โดยดำเนินการเสริมสร้างองค์ความรู้ในรูปแบบต่าง ๆ ได้แก่ e-Learning การอบรมสัมมนาทั้ง online และ onsite ในเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับดำเนินธุรกิจ เช่น บัญชี ภาษี การตลาด การบริหารจัดการร้านค้า เพื่อเตรียมความพร้อมในการพัฒนาสู่การเป็นสมาร์ทโชห่วย นอกจากนี้ ส่งเสริมให้ร้านค้านำระบบเทคโนโลยี POS (Point of sale system) หรือระบบขายหน้าร้านมาใช้ในการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการ รวมทั้งพัฒนาภาพลักษณ์ร้านค้าให้สวยงาม ให้ความรู้ในการจัดร้านค้า การวางระบบบริหารจัดการเพื่อพัฒนาร้านค้าให้มีรูปแบบการบริหารจัดการและภาพลักษณ์ที่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคสมัยใหม่ นำไปสู่ความสามารถในการแข่งขันและการสร้างรายได้</p> <p>๒) พัฒนาศักยภาพด้านพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ทั้งรูปแบบออฟไลน์และออนไลน์ ให้แก่ผู้ประกอบการฐานราก ผู้ประกอบการชุมชน ผู้ประกอบการรุ่นใหม่ โดยการเสริมสร้างองค์ความรู้ด้านการตลาดออนไลน์ การให้คำปรึกษาเชิงลึก รวมถึงการเพิ่มช่องทางการจำหน่ายสินค้าออนไลน์ทั้งใน E-Marketplace Platform และ Social Media Platform กลุ่มเป้าหมายครอบคลุมผู้ประกอบการฐานราก ผู้ประกอบการชุมชน ผู้ประกอบการรุ่นใหม่ทั่วประเทศ มีผู้ประกอบการที่ได้รับการพัฒนาองค์ความรู้ รวมทั้งสิ้น ๓,๔๕๙ ราย</p> <p>๓) ออกแบบและจัดทำบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ (Courseware) ผ่านระบบการเรียนการสอนบนสื่อออนไลน์ (E-Learning) ของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า และคลิปวิดีโอนำเสนอข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ผู้ประกอบการชุมชนและ SMEs เข้าถึงองค์ความรู้ได้ง่าย สะดวก รวดเร็วทุกที่ ทุกเวลา และสามารถนำความรู้ดังกล่าวไปพัฒนาเพิ่มมูลค่าสินค้า เพื่อตอบสนองให้เข้าถึงผู้บริโภคที่หลากหลาย และเพิ่มโอกาสทางการตลาด ส่งผลให้เศรษฐกิจฐานรากเติบโตอย่างเข้มแข็ง เช่น หลักสูตร “BCG ธุรกิจสร้างรายได้ รักชุมชน รักโลก” หลักสูตร “Modern OTOP ลุย Modern Trade” เป็นต้น</p> <p>นอกจากนี้ สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ (สป.พณ.) ยังมีการดำเนินกิจกรรมจัดฝึกอบรมให้ความรู้และทักษะที่เหมาะสมให้กลุ่มเศรษฐกิจฐานราก ประกอบด้วย ผู้ประกอบการทั่วไป เกษตรกร วิชากิจชุมชน SMEs OTOP และ BIZClub เช่น อบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการด้านการค้าออนไลน์ ในกลุ่มจังหวัดภาคกลาง ๑๗ จังหวัด ณ จังหวัดสมุทรสงคราม และอบรมเชิงปฏิบัติการเพิ่มศักยภาพด้านการตลาดอิเล็กทรอนิกส์ ณ จังหวัดนครนายก เป็นต้น</p>

ข้อเสนอเชิงนโยบายฯ	กิจกรรม	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการที่เกี่ยวกับข้อเสนอเชิงนโยบายฯ
	(๔.๓) ควรจัดทำให้มีฐานข้อมูลกลางสำหรับงานวิจัยและพัฒนา นวัตกรรมที่กลุ่มเศรษฐกิจฐานรากสามารถเข้าถึงได้โดยสะดวก		<p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเห็นด้วยกับข้อเสนอเชิงนโยบายฯ ดังกล่าว และมีข้อคิดเห็นเพิ่มเติม ดังนี้</p> <p>อว. โดย วช. เห็นควรให้มีการจัดทำฐานข้อมูลกลางสำหรับงานวิจัยและพัฒนานวัตกรรมที่อำนวยความสะดวกให้สามารถตรวจสอบ สืบค้นข้อมูลได้อย่างสะดวกรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ สร้างโอกาสในการเข้าถึง และใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลกลาง ด้วยอุปกรณ์พกพาต่าง ๆ เพื่อการบริการประชาชนได้อย่างทั่วถึง วช. ในฐานะหน่วยงานให้ทุนวิจัยและนวัตกรรมของประเทศ และมีหน้าที่จัดทำฐานข้อมูลและดัชนีด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศ จึงได้ร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการงบประมาณการวิจัยของประเทศ ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.) สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.) และหน่วยบริหารจัดการโปรแกรม (Program Management Unit : PMU) ออกแบบและพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศวิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (National Research and Innovation Information System : NRIIS) (https://nriis.go.th/) เพื่อเป็นระบบสารสนเทศกลางด้านการวิจัยและนวัตกรรมของประเทศ โดยรองรับกลุ่มผู้ใช้งานตั้งแต่หน่วยงานนโยบาย หน่วยจัดสรรงบประมาณ หน่วยบริหาร PMU หน่วยบริหารจัดการจะสมอบผลลัพธ์ของนักวิจัย เพื่อให้กลุ่มผู้ใช้สามารถใช้ประโยชน์จากระบบ NRIIS ในการดำเนินกิจกรรมการวิจัย และนวัตกรรม ตลอดจนการปฏิบัติงานตามภารกิจได้อย่างต่อเนื่อง และได้จัดทำโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ “การใช้งานระบบข้อมูลสารสนเทศวิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (ระบบ NRIIS)” อย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ ยังมีระบบคลังข้อมูลงานวิจัยไทย (Thai National Research Repository : TNRR) ซึ่งเป็นระบบที่เชื่อมโยงฐานข้อมูลกลางด้านงานวิจัยและนวัตกรรม และข้อมูลนักวิจัยหลายฐานข้อมูลมานำเสนอผ่านหน้าเว็บไซต์เดียวกัน (https://tnrr.nriis.go.th/) โดยผู้ใช้ประโยชน์และกลุ่มเศรษฐกิจฐานรากสามารถสืบค้นข้อมูลวิจัยที่ต้องการได้อย่างสะดวกรวดเร็วผ่านเว็บไซต์</p> <p>อก. เห็นด้วยกับข้อเสนอเชิงนโยบายฯ และควรเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้หน่วยงานที่รับผิดชอบภารกิจที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มเศรษฐกิจฐานรากได้รับทราบ สามารถนำไปขยายผลหรือส่งต่อให้ตรงกลุ่มเป้าหมาย ส่งเสริมพัฒนาให้กลุ่มเศรษฐกิจฐานรากนำไปใช้ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์เพิ่มมูลค่าเชิงพาณิชย์ สร้างความสามารถในการแข่งขัน ทั้งนี้ อก. มีการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการใช้งานวิจัยและการพัฒนานวัตกรรมเพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขัน ดังนี้</p> <p>๑) สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม โดยกองบริหารมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน มีการจัดทำมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) ที่ต้องใช้ผลงานวิจัยสนับสนุนรองรับเกณฑ์กำหนดในมาตรฐาน โดยเฉพาะผลิตภัณฑ์กลุ่มอาหาร เครื่องดื่ม และสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร เพื่อให้ผลิตภัณฑ์มีความปลอดภัยในการบริโภค ปัจจุบันมีมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน จำนวน ๑,๓๘๖ มาตรฐาน แบ่งเป็น ประเภทอาหาร ๕๑๕ มาตรฐาน ประเภทเครื่องดื่ม ๒๒๔ มาตรฐาน ประเภทสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร ๑๐๓ มาตรฐาน ประเภทผ้าและเครื่องแต่งกาย ๘๘ มาตรฐาน ประเภทของใช้ ของตกแต่ง ๔๔๖ มาตรฐาน</p>

ข้อเสนอเชิงนโยบายฯ	กิจกรรม	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการที่เกี่ยวกับข้อเสนอเชิงนโยบายฯ
			<p>๒) สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด โดยสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด ๗๖ จังหวัด มีการอำนวยความสะดวกในด้านการลงทุนการประกอบกิจการ เพื่อเสริมสร้างศักยภาพ ตลอดจนเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันให้แก่ผู้ประกอบการในภูมิภาค โดยมีการให้บริการด้านการส่งเสริมอุตสาหกรรมในการส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาในด้านต่าง ๆ ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการกิจการโรงงานทั้งด้านเทคโนโลยีสิ่งแวดล้อม และเพิ่มศักยภาพการผลิต รวมทั้งแนะนำด้านการจัดการกากอุตสาหกรรม - ส่งเสริม และพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม วิสาหกิจชุมชน ผู้ประกอบการ - ส่งเสริม สนับสนุนให้บริการเกี่ยวกับการรับรองระบบงานด้านการมาตรฐาน โดยในปี ๒๕๖๔ มีจำนวนผู้รับบริการด้านส่งเสริมอุตสาหกรรมในสวนภูมิภาค ๖๐,๐๕๔ ราย <p>๓) สำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทรายจัดทำโครงการแพลตฟอร์มศูนย์ข้อมูลกลาง เครื่องจักรกลการเกษตร เพื่อเชื่อมโยงชาวไร่อ้อยกับผู้ประกอบการเครื่องจักรกลการเกษตรในไร่อ้อย ทั้งที่ขายและให้เช่าได้ เข้ามาอยู่ในแพลตฟอร์มเดียวกันจะช่วยให้ชาวไร่อ้อยเข้าถึงข้อมูลและเครื่องจักรที่ต้องการได้สะดวกรวดเร็วขึ้น เช่น รถแทรกเตอร์ รถตัดอ้อย รถไถ เครื่องสางใบ รถพรวนดิน แล็บเตอร์</p> <p>พม. เห็นชอบตามข้อเสนอเชิงนโยบายฯ เพื่อให้มีฐานข้อมูลกลางสำหรับทุกภาคส่วน ได้ใช้ประโยชน์และขับเคลื่อนให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน</p> <p>สศส. มีความเห็นว่าการจัดทำฐานข้อมูลกลางฯ ควรมีการแบ่งระดับของข้อมูลงานวิจัยและพัฒนา นวัตกรรมให้กลุ่มเศรษฐกิจฐานรากสามารถใช้ได้ตามความเหมาะสม (ระดับความยาก ซับซ้อน ไปจนถึงระดับง่าย) รวมถึงการออกแบบฐานข้อมูลที่คำนึงถึง UX หรือ User Experience และ UI หรือ User Interface เพื่อให้ผู้ใช้สามารถใช้งานได้ง่ายและสะดวก</p> <p>อว. โดย วช. เห็นควรให้มีเครื่องมือทางการคลังหรือการเงินเพื่อสนับสนุนด้านการพัฒนาสินค้าและบริการให้ได้มาตรฐานและมีคุณภาพ ซึ่งการดำเนินการเพื่อบรรลุเป้าหมายพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากอย่างมีประสิทธิภาพ ควรมุ่งให้ความสำคัญกับการพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถของเศรษฐกิจฐานราก โดยการสนับสนุนให้ผู้ประกอบการสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้ง่ายขึ้น เพื่อเสริมสภาพคล่องทางการเงิน ซึ่งปัญหาส่วนใหญ่ในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน คือ การขาดความรู้และความเข้าใจในเงื่อนไขของการให้กู้จากสถาบันการเงิน การทำระบบบัญชีไม่ชัดเจน มีการกำหนดวัตถุประสงค์ของการขอกู้ไม่ชัดเจน แนวทางในการแก้ไขปัญหาคือการสร้างความเข้าใจในเงื่อนไขการให้กู้การเพิ่มทักษะในการบริหารจัดการ การเขียนแผนธุรกิจ เพื่อให้สามารถเข้าใจเงื่อนไขการขอสินเชื่อจากแหล่งเงินทุน ควบคู่ไปกับการประชาสัมพันธ์เพื่อเพิ่มโอกาสให้ผู้มีรายได้น้อยเข้าถึงมาตรการช่วยเหลือจากภาครัฐ รวมทั้งกระจาย แหล่งเงินทุนในระบบให้ทั่วถึงยิ่งขึ้น</p>
	(๔.๔) ควรมีเครื่องมือทางการคลังหรือการเงินเพื่อสนับสนุนด้านการพัฒนาสินค้า และบริการให้ได้มาตรฐานและมีคุณภาพ		

ข้อเสนอเชิงนโยบายฯ	กิจกรรม	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการที่เกี่ยวกับข้อเสนอเชิงนโยบายฯ
<p>(๕) การจัดทำระบบการบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศด้านเศรษฐกิจฐานราก</p>	<p>ควรจัดทำระบบการบริหารจัดการระบบข้อมูลสารสนเทศ (Management Information System : MIS) ด้านเศรษฐกิจฐานราก โดยให้ครอบคลุมข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับเศรษฐกิจฐานรากให้ครบถ้วน ครอบคลุมทั้งข้อมูลเชิงปริมาณเชิงคุณภาพ และข้อมูลระดับประเทศภูมิภาค จังหวัด อำเภอ ตำบล และหมู่บ้าน และมีความเป็นปัจจุบัน</p>	<p>กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม</p> <ul style="list-style-type: none"> - สำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ - สำนักงานสถิติแห่งชาติ <p>กระทรวงมหาดไทย</p> <ul style="list-style-type: none"> - สำนักงานปลัดกระทรวง - กรมการพัฒนาชุมชน - กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น <p>กระทรวงเกษตรและสหกรณ์</p> <ul style="list-style-type: none"> - กรมส่งเสริมการเกษตร - สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร <p>กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์</p> <ul style="list-style-type: none"> - กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ - สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) <p>กระทรวงอุตสาหกรรม</p> <ul style="list-style-type: none"> - สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม <p>กระทรวงพาณิชย์</p> <ul style="list-style-type: none"> - สำนักงานปลัดกระทรวง - กรมพัฒนาธุรกิจการค้า <p>สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ</p> <p>สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน)</p>	<p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเห็นด้วยกับข้อเสนอเชิงนโยบายฯ ดังกล่าว และมีข้อคิดเห็นเพิ่มเติม ดังนี้</p> <p>กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (ตค.) โดยสำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ มีข้อคิดเห็นเพิ่มเติม ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑) การจัดทำระบบการบริหารจัดการระบบข้อมูลสารสนเทศเศรษฐกิจฐานรากในระดับภูมิภาคนั้น ควรมีกลไกการบริหารจัดการการจัดเก็บข้อมูล จัดทำชุดข้อมูล และปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน เนื่องจากแต่ละพื้นที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญา ทรัพยากรธรรมชาติ ภูมิศาสตร์ ทำเลที่ตั้ง ศักยภาพของพลเมือง และทุนทรัพย์ ๒) สร้างกลไกการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากในระดับจังหวัด ควรเพิ่มประเด็นการพัฒนาขีดความสามารถของผู้ประกอบการในพื้นที่ เนื่องจากหัวข้อนี้มีตัวชี้วัดที่สามารถวัดรายได้ที่เพิ่มขึ้นของประชาชน และเพื่อให้การขับเคลื่อนข้อเสนอเชิงนโยบายฯ ดังกล่าว เห็นผลรูปธรรมที่ชัดเจน <p>ทั้งนี้ ตค. โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติได้มีการดำเนินงานจัดทำและรวบรวมข้อมูลสถิติที่สำคัญของประเทศ พร้อมทั้งให้บริการข้อมูลบนระบบออนไลน์ผ่านเว็บไซต์ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ โดยข้อมูลที่คาดว่าจะเกี่ยวข้องกับประเด็นข้อมูลสารสนเทศเศรษฐกิจฐานราก และพร้อมให้บริการมีดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> (๑) ข้อมูลประชากรของกรมการปกครอง มีให้บริการในระดับประเทศ ภาค จังหวัด และอำเภอ (๒) ข้อมูลสถานการณ์แรงงานของสำนักงานสถิติแห่งชาติ มีให้บริการในระดับประเทศ ภาค และจังหวัด (๓) ข้อมูลรายได้ ค่าใช้จ่าย และหนี้สินของครัวเรือน ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ มีให้บริการในระดับประเทศ ภาค และจังหวัด (๔) ข้อมูลความยากจนของ สศช. ให้บริการในระดับประเทศ ภาค และจังหวัด (๕) ข้อมูลสถิติจากการวิเคราะห์ เรื่อง ครัวเรือนฐานราก ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ มีให้บริการในระดับประเทศ และภาค (๖) ข้อมูลสถิติจากการวิเคราะห์ เรื่องความยากจนแฝงของครัวเรือน ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ มีให้บริการในระดับประเทศ และภาค ในระบบบริการมีข้อมูลสถิติที่สำคัญจำแนกตามสาขาต่าง ๆ รวม ๒๑ สาขา โดยสามารถเข้าชมและสืบค้นบริการดังกล่าวได้ผ่าน URL: www.nso.go.th/sites/2014/บริการข้อมูล1 <p>นอกจากนี้ สำนักงานสถิติแห่งชาติอยู่ระหว่างการพัฒนาระบบบัญชีข้อมูลภาครัฐ หรือ Government Data Catalog (GD Catalog) ซึ่งเป็นระบบกลางที่ใช้ในการรวบรวมรายการข้อมูลของหน่วยงานภาครัฐ เพื่อให้ทุกภาคส่วนสามารถสืบค้นข้อมูลของหน่วยงานภาครัฐได้ และสามารถเข้าถึงข้อมูลในกรณีที่ยุติการข้อมูลมีรูปแบบเป็นแบบสาธารณะ ซึ่งระบบบัญชีข้อมูลภาครัฐนี้เป็นระบบที่เชื่อมต่อกับระบบข้อมูลเปิดภาครัฐ (Open Data) ทำให้ผู้ใช้งานสามารถดาวน์โหลดชุดข้อมูลเปิดมาใช้งานได้อย่างรวดเร็ว ถูกต้อง และเป็นปัจจุบัน (รายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ https://gdcatalog.go.th/)</p>

ข้อเสนอเชิงนโยบายฯ	กิจกรรม	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการที่เกี่ยวกับข้อเสนอเชิงนโยบายฯ
			<p>มท. เห็นด้วยกับการจัดทำระบบการจัดการข้อมูลสารสนเทศด้านเศรษฐกิจฐานรากดังกล่าว ดังนี้ ระบบควรมีความสะดวกต่อการใช้งาน และข้อมูลมีความเป็นปัจจุบัน รวมถึงพัฒนาระบบให้สามารถรองรับเทคโนโลยีใหม่ ๆ และตอบสนองต่อการใช้งานที่เหมาะสม</p> <p>พม. เห็นชอบตามข้อเสนอเชิงนโยบายฯ และเห็นควรมีการใช้ระบบบริหารจัดการข้อมูลการพัฒนาคนแบบชี้เป้า (Thai People Map and Analytics Platform :TPMAP) ซึ่งเป็นการผนวกรวมข้อมูลของกรมการพัฒนาชุมชนและของกระทรวงการคลัง (การลงทะเบียนบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ) ซึ่งเป็นระบบสารสนเทศเพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนรายบุคคล เพื่อประโยชน์ในการวางแผน กำหนดนโยบายส่งเสริมและจัดทำโครงการส่งเสริมตรงตามความต้องการและเหมาะสมกับระดับศักยภาพของกลุ่มเป้าหมายอย่างแท้จริง โดยกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ มีการใช้ระบบบริหารจัดการข้อมูลการพัฒนาคนแบบชี้เป้า (Thai People Map and Analytics Platform :TPMAP) ซึ่งใช้เป็นฐานข้อมูลในการค้นหากลุ่มเป้าหมาย และการให้ความช่วยเหลือกลุ่มเป้าหมายในระดับพื้นที่ ไม่มีการส่งการดำเนินการระบบบริหารจัดการระบบ ข้อมูลสารสนเทศ MIS ด้านเศรษฐกิจฐานรากโดยตรง</p> <p>อก. เห็นด้วยกับข้อเสนอเชิงนโยบายฯ ทั้งนี้ อก. โดยสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม กองบริหารมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (กช.) มีระบบสารสนเทศการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน ซึ่งมีข้อมูลต่าง ๆ เช่น ข้อกำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน ข้อมูลผู้ได้รับการรับรองคุณภาพผลิตภัณฑ์ชุมชน และข้อมูลหน่วยตรวจสอบผลิตภัณฑ์ชุมชน เพื่อใช้ประกอบการปฏิบัติงาน วิเคราะห์ และกำหนดทิศทางการดำเนินงาน และสามารถให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำข้อมูลไปใช้เชื่อมโยง เพื่อให้เกิดประโยชน์ในการบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศด้านเศรษฐกิจฐานรากต่อไป มีระบบสารสนเทศการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน และสำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย ได้ดำเนินการพัฒนาระบบวิเคราะห์และขึ้นน้ำเตือนภัยอัจฉริยะด้วยการใช้เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence : AI) เพื่อให้เป็นศูนย์กลางด้านข้อมูลอ้อยและน้ำตาลทราย และด้านชีวภาพของประเทศ</p> <p>พณ. มีความเห็นว่าภายใต้แผนงานบูรณาการการพัฒนาและส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก พณ. โดยกรมพัฒนาธุรกิจการค้าได้ดำเนินการพัฒนาผู้ประกอบการกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้ประกอบการร้านค้าโชห่วยทั่วประเทศ ผู้ประกอบการฐานรากและผู้ประกอบการรุ่นใหม่ เช่น เกษตรกร ผู้ประกอบการชุมชน ผู้ประกอบการ OTOP ผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์สมุนไพร ผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ชุมชน และวิสาหกิจชุมชน ในกลุ่ม Herbal Champions ทั้งนี้ การดำเนินการดังกล่าวข้างต้น กรมพัฒนาธุรกิจการค้าได้มีการจัดเก็บข้อมูลตัวชี้วัดการพัฒนาผู้ประกอบการกลุ่มเป้าหมายทั้งในเชิงปริมาณ (จำนวนผู้ประกอบการฐานรากได้รับการพัฒนาและมีช่องทางตลาด) และเชิงคุณภาพ (ได้แก่ ผู้ประกอบการฐานรากสามารถสร้างรายได้, รายได้จากจำหน่ายสินค้าชุมชนเพิ่มขึ้น, ช่องทางการตลาด) รวมทั้งข้อมูลผู้ประกอบการที่ผ่านการพัฒนาจากกรมพัฒนาธุรกิจการค้า โดยจะรวบรวมข้อมูลดังกล่าวจัดส่งให้เจ้าภาพแผนงานบูรณาการ</p>

ข้อเสนอเชิงนโยบายฯ	กิจกรรม	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการที่เกี่ยวกับข้อเสนอเชิงนโยบายฯ
			<p>สศช. ปัจจุบันข้อมูลมีระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSOCR) ที่ดำเนินการรวบรวม และจัดเก็บข้อมูลโครงการ และผลการดำเนินงานของภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจฐานราก ครอบคลุมทั้งข้อมูลเชิงปริมาณ อาทิ งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงาน กลุ่มเป้าหมาย ข้อมูลเชิงคุณภาพ อาทิ ความก้าวหน้าของโครงการ สภาพปัญหาที่ทำให้ไม่สามารถดำเนินการได้ และข้อเสนอในการขับเคลื่อน และข้อมูลเชิงพื้นที่ โดยระบบจะกำหนดให้ระบุพื้นที่เป้าหมายของโครงการ ในกรณีที่เป็นโครงการเชิงพื้นที่</p> <p>ขณะที่ระบบข้อมูลของวิสาหกิจต่าง ๆ สามารถสืบค้นได้จากฐานข้อมูลของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ซึ่งรวบรวมข้อมูลวิสาหกิจขนาดเล็กและขนาดย่อมจำแนกตามสาขาเศรษฐกิจ และระดับพื้นที่ (จังหวัด กลุ่มจังหวัด) นอกจากนี้ สำหรับวิสาหกิจชุมชนที่ผลิตสินค้า OTOP สามารถตรวจสอบได้จากระบบสารสนเทศวิสาหกิจชุมชน กองส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน กรมส่งเสริมการเกษตร ซึ่งมีการรวบรวมข้อมูลวิสาหกิจชุมชนที่เป็น OTOP ทั่วประเทศ</p> <p>สพร. มีความเห็นว่าในประเด็นการจัดทำระบบการบริหารจัดการระบบข้อมูลสารสนเทศ (Management Information System : MIS) ด้านเศรษฐกิจฐานราก สพร. ขอเสนอให้มีการจัดทำข้อมูลตามหลักธรรมาภิบาล ข้อมูลภาครัฐ (Data Governance for Government) เพื่อกำหนดสิทธิ หน้าที่ และความรับผิดชอบของผู้มีส่วนได้เสียในการบริหารจัดการข้อมูลภาครัฐทุกขั้นตอน เพื่อให้การได้มาและการนำข้อมูลของหน่วยงานของรัฐไปใช้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน เป็นปัจจุบัน รักษาความเป็นส่วนบุคคล สามารถเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงาน ทั้งนี้ ควรมีการสำรวจชุดข้อมูลที่ต้องการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องก่อน เพื่อลดภาระการจัดทำข้อมูลใหม่ ลดความซ้ำซ้อนของข้อมูลของแต่ละหน่วยงาน และทำให้เกิดการบูรณาการระหว่างกันได้อย่างมีประสิทธิภาพและมั่นคงปลอดภัย</p>
<p>(๖) สร้างกลไกการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากในระดับจังหวัด</p> <p>(๖.๑) การกำหนดให้ “การพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก” เป็นยุทธศาสตร์ของจังหวัด</p>	<p>ควรให้ทุกจังหวัดกำหนดให้ “การพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก” เป็นหนึ่งในยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด และมีการกำหนดตัวชี้วัดการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากของจังหวัดที่สะท้อนถึงความเข้มแข็งและความสามารถในการพึ่งตนเองในทางเศรษฐกิจ รวมทั้งการมีตัวชี้วัดที่สามารถวัดรายได้ที่เพิ่มขึ้นของประชาชน กลุ่ม ชุมชน และวิสาหกิจในเชิงประจักษ์</p>	<p><u>กระทรวงมหาดไทย</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - สำนักงานปลัดกระทรวง - กรมการปกครอง - กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น - กรมการพัฒนาชุมชน <p><u>สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ</u></p>	<p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเห็นด้วยกับข้อเสนอเชิงนโยบายฯ ดังกล่าว และมีข้อคิดเห็นเพิ่มเติม ดังนี้</p> <p>มท. มีความเห็นว่าควรพิจารณาถึงบริบททางเศรษฐกิจและสังคมของแต่ละจังหวัด ซึ่งมีความแตกต่างกัน โดยในระยะเริ่มแรก ควรเริ่มต้นจากจังหวัดนำร่องในแต่ละภูมิภาคที่มีบริบทของการขับเคลื่อนกิจกรรมเศรษฐกิจฐานรากที่มีความเข้มแข็งก่อน และขยายผลตัวแบบให้จังหวัดอื่น ๆ ได้พิจารณาเป็นแนวทางต่อไป หรืออาจพิจารณาให้มีศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจฐานรากในจังหวัดที่มีการดำเนินกิจกรรมที่มีผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรมทั้งในมิติกระบวนการดำเนินงาน และมิติการยกระดับด้านรายได้ ทั้งนี้ เห็นด้วยกับการกำหนดให้มีตัวชี้วัดที่สามารถวัดรายได้ที่เพิ่มขึ้นเพื่อเป็นเครื่องมือ กำหนดทิศทางหรือใช้ในการติดตามการพัฒนาหรือการดำเนินงาน นอกจากนี้ ควรกำหนดให้เป็นนโยบายการพัฒนาจังหวัดอย่างต่อเนื่องโดยกำหนดให้อยู่ในแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด/แผนพัฒนาจังหวัด/แผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัด และมีหน่วยงานต่าง ๆ บูรณาการการทำงานร่วมกัน</p>

ข้อเสนอเชิงนโยบายฯ	กิจกรรม	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการที่เกี่ยวกับข้อเสนอเชิงนโยบายฯ
			<p>พม. เห็นด้วยกับข้อเสนอเชิงนโยบายฯ เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมที่รวดเร็วและไม่แน่นอน ควรเพิ่มเติมการนำประเด็น “การพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก” ไปผนวกเป็นส่วนหนึ่งในแผนการจัดสวัสดิการสังคมของจังหวัด เพื่อให้เกิดภาพการพัฒนาที่เน้นทั้งในแง่มุ่งทางสังคมและเศรษฐกิจ</p> <p>สศช. ในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการบูรณาการนโยบายพัฒนาภาค (ก.บ.ภ.) อยู่ระหว่างจัดทำร่างกรอบแผนพัฒนาภาค พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ เพื่อใช้เป็นกรอบทิศทางการพัฒนาเชิงพื้นที่ระดับภาคให้กับส่วนราชการ และเป็นกรอบการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด โดยมีวัตถุประสงค์และเป้าหมายหนึ่งในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจชุมชนให้สามารถปรับตัวและฟื้นตัวได้เร็ว เพื่อเป็นฐานรองรับสถานการณ์วิกฤติต่าง ๆ ได้อย่างมั่นคง ทั้งนี้ ในการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากเป็นยุทธศาสตร์จังหวัดให้ความสำคัญกับการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากที่มีความแตกต่างกันในแต่ละพื้นที่ เช่น ภาคตะวันออกเฉียงเหนือเน้นการพัฒนาผลิตภัณฑ์พื้นถิ่นไปสู่มาตรฐานสากล เช่น ผ้าไหม ผ้าฝ้าย ผ้าย้อมคราม และการท่องเที่ยวชุมชน เป็นต้น ซึ่งตัวชี้วัดส่วนหนึ่งสามารถสะท้อนจากการลดความเหลื่อมล้ำและอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของภาคและจังหวัด</p>
<p>(๖.๒) การบริหารงานแบบบูรณาการในรูปแบบ “คลัสเตอร์” ภายในจังหวัดเพื่อการบริหารยุทธศาสตร์</p>	<p>ควรกำหนดให้มี “คลัสเตอร์” ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากในระดับจังหวัดเพื่อให้มีหน้าที่ในการขับเคลื่อนประเด็นยุทธศาสตร์ว่าด้วยการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากในจังหวัด</p>		<p>มท. เห็นด้วยกับการกำหนดให้มีกลุ่มขับเคลื่อน “คลัสเตอร์” ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากเนื่องจากการขับเคลื่อนงานในพื้นที่มีหน่วยงานภาคีหลายระดับและประกอบไปด้วยภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภาคีเครือข่ายภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม สถาบันการเงิน สถาบันการศึกษา ซึ่งมีเป้าหมาย ในการขับเคลื่อนที่แตกต่างกันทั้งในบริบทของจังหวัด อำเภอ ตำบล และหมู่บ้าน ซึ่งในการขับเคลื่อนงานในพื้นที่ ต้องส่งเสริมให้กลุ่มได้ดำเนินการบนเงื่อนไขและบทบาทภารกิจของกลุ่ม เพื่อให้เกิดการสร้างความร่วมมือของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องและเกิดการส่งเสริมให้ตัวแทนในแต่ละระดับของหน่วยงานภาคีได้มีส่วนร่วมในการวางแผนเป้าหมายและกำหนดแผนการพัฒนาด้านต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมให้เกิดคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชนในพื้นที่ ทั้งนี้ การบูรณาการผ่านกลไกของภาคีเครือข่ายระหว่าง ภาครัฐ ภาควิชาการ ภาคศาสนา ภาคเอกชน ภาคสื่อมวลชน ภาคประชาชน และภาคประชาสังคม จะเป็นอีกกลไกที่สำคัญในการขับเคลื่อนการดำเนินงานให้ประสบผลสำเร็จอย่างยั่งยืน</p>
<p>(๗) การเพิ่มความสามารถในการเข้าถึงโครงข่ายอินเทอร์เน็ตและเครือข่ายไร้สายที่มีความเร็วสูงที่มีประสิทธิภาพ</p>	<p>ควรพิจารณาเร่งดำเนินการพัฒนาโครงข่ายอินเทอร์เน็ตและเครือข่ายไร้สายที่มีความเร็วสูงให้มีประสิทธิภาพเพียงพอ เหมาะสมกับการทำการตลาดสมัยใหม่และให้ครอบคลุมงานด้านการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก</p>	<p>กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม</p> <p>- สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ</p>	<p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเห็นด้วยกับข้อเสนอเชิงนโยบายฯ ดังกล่าว และมีข้อคิดเห็นเพิ่มเติม ดังนี้</p> <p>ดศ. โดยสำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ มีภารกิจในการให้บริการอินเทอร์เน็ต ณ สถานที่ตั้งของหน่วยงานภาครัฐที่เป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชน เพื่อลดความเหลื่อมล้ำและให้โอกาสอย่างเท่าเทียมในการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตแก่ประชาชนกลุ่มผู้ด้อยโอกาส และ ดศ. ยังมีโครงข่ายเน็ตประชารัฐ ซึ่งเป็นโครงสร้างพื้นฐานโทรคมนาคมหลักของประเทศ และมีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากให้เข้มแข็งได้โดยการใช้ประโยชน์จากอินเทอร์เน็ตเพื่อสร้างรายได้ให้กับชุมชน โดยในปัจจุบันได้มีการปรับความเร็วอินเทอร์เน็ตเป็น ๑๐๐/๕๐ Mbps (Download/Upload) แล้ว นอกจากนี้ ดศ. ยังมีการพัฒนาโครงข่ายอินเทอร์เน็ตและเครือข่ายไร้สายที่มีความเร็วสูง ดังนี้</p>

ข้อเสนอเชิงนโยบาย	กิจกรรม	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการที่เกี่ยวกับข้อเสนอเชิงนโยบาย
			<p>๑) การเข้าถึงโครงข่ายอินเทอร์เน็ต บริษัท โทรคมนาคมแห่งชาติ จำกัด (มหาชน) ในฐานะผู้ให้บริการโทรคมนาคมที่เป็นรัฐวิสาหกิจ ภายใต้ คศ. มีเป้าหมายในการให้บริการโทรคมนาคมแก่คนไทยด้วยบริการที่ทันสมัยมีคุณภาพระดับสากล ด้วยโครงข่ายที่ทั่วถึงและครอบคลุมทั้งประเทศ มีการขยายโครงข่ายหลักให้สามารถรองรับความต้องการของผู้ใช้บริการได้อย่างเพียงพอ บริการอินเทอร์เน็ตเป็นบริการโทรคมนาคมที่ได้รับความนิยมอย่างสูงในปัจจุบันและมีแนวโน้มขยายตัวเพิ่มมากขึ้น ผู้ใช้บริการสามารถใช้อินเทอร์เน็ตในการเข้าถึงบริการต่าง ๆ ใช้ค้นคว้าหาข้อมูลหรือเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลที่ต้องการได้ การให้บริการอินเทอร์เน็ตจำเป็นต้องมีการวางโครงสร้างโทรคมนาคมพื้นฐานซึ่งมีต้นทุนสูง ทำให้บางพื้นที่ที่มีประชากรเบาบางหรืออยู่ห่างไกลอาจยังไม่เหมาะต่อการให้บริการเชิงพาณิชย์ จึงอาจจะยังไม่สามารถขยายโครงข่ายเข้าไปได้ ดังนั้น ในพื้นที่ชนบท พื้นที่ที่มีผลตอบแทนการลงทุนต่ำ พื้นที่ที่ยังไม่มีผู้ให้บริการ หรือมีแต่ไม่ทั่วถึงหรือไม่เพียงพอแก่ความต้องการของผู้ใช้บริการ อาจจะต้องได้รับการสนับสนุนผ่านโครงการบริการโทรคมนาคมพื้นฐานอย่างทั่วถึงจากหน่วยงานภาครัฐและองค์กรกำกับดูแลด้านโทรคมนาคม เพื่อให้สามารถเข้าถึงอินเทอร์เน็ตได้อย่างทัดเทียมกับพื้นที่อื่น</p> <p>ปัจจุบัน บริษัท โทรคมนาคมแห่งชาติ จำกัด (มหาชน) ได้เข้าร่วมโครงการบริการโทรคมนาคมพื้นฐานอย่างทั่วถึงในหลายโครงการ เช่น โครงการเน็ตประชารัฐของ คศ., โครงการจัดให้มีสัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่และบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงในพื้นที่ชายขอบของสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (สำนักงาน กสทช.) เป็นต้น บริษัท โทรคมนาคมแห่งชาติ จำกัด (มหาชน) มีโครงข่ายหลักและเทคโนโลยีที่สามารถรองรับความต้องการใช้งานอินเทอร์เน็ตได้อย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมตอบสนองนโยบายภาครัฐหรือโครงการบริการโทรคมนาคมพื้นฐานอย่างทั่วถึงได้</p> <p>๒) การเข้าถึงเครือข่ายไร้สายความเร็วสูง</p> <ul style="list-style-type: none"> - ดำเนินการประสานงานในการจัดให้มีสัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่ครอบคลุมพื้นที่อับสัญญาณตามที่ได้รับเรื่องขอความอนุเคราะห์จากประชาชนผ่านสำนักงาน กสทช. - เพิ่มขีดความสามารถโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ทั้งด้านความเร็ว ความครอบคลุมสัญญาณ ตลอดจนคุณภาพด้านอื่น ๆ โดยดำเนินการร่วมกับพันธมิตร - ให้ความร่วมมือในการพิจารณาเพิ่มขีดความสามารถของโครงข่าย ๕G ให้สามารถรองรับภารกิจด้านเมืองอัจฉริยะ การศึกษาและการวิจัยของหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนาด้านเศรษฐกิจดิจิทัลและสังคมของประเทศ และเป็นประโยชน์ในการนำโครงข่าย ๕G มาประยุกต์ใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด <p><u>ข้อเสนอแนะ</u></p> <p>เห็นสมควรนำเสนอคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ กำหนดให้การดำเนินการตามนโยบายข้อ ๗) เพิ่มความสามารถในการเข้าถึงโครงข่าย อินเทอร์เน็ตและเครือข่ายไร้สายความเร็วสูงที่มีประสิทธิภาพ เป็นภารกิจด้านโทรคมนาคมเพื่อประโยชน์สาธารณะของ กสทช. โดยใช้</p>

ข้อเสนอเชิงนโยบายฯ	กิจกรรม	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการที่เกี่ยวกับข้อเสนอเชิงนโยบายฯ
			<p>งบประมาณจากกองทุนการจัดให้มีบริการโทรคมนาคมพื้นฐานโดยทั่วถึงและบริการเพื่อสังคม (กองทุน USO) ในการขับเคลื่อนการดำเนินการตามข้อเสนอเชิงนโยบายฯ ดังกล่าว</p> <p>มท. เห็นควรมีเจ้าภาพในระดับชาติ เพื่อเร่งดำเนินการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานอินเทอร์เน็ต เครือข่ายไร้สายให้มีความเท่าเทียม ประชาชนสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้อย่างสะดวกและมีประสิทธิภาพและสำหรับระบบการค้าในประเทศโดยต้องครอบคลุมงานด้านการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากทั่วประเทศ และการส่งออกสินค้า/ผลิตภัณฑ์ที่เกิดจากการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากในประเทศสู่การส่งออกในตลาดต่างประเทศต่อไป ซึ่งมีมูลค่าสูงและมีการแข่งขันสูงตลอดเวลา</p> <p>พม. เห็นชอบตามข้อเสนอแนะเชิงนโยบายฯ จึงควรเพิ่มเติมความรู้และเพิ่มพูนทักษะทางด้านเทคโนโลยีให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้สามารถนำเทคโนโลยีมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากให้มากที่สุด</p>
๒.๒ ข้อเสนอเชิงนโยบายต่อการส่งเสริมความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานราก			
<p>(๑) การเปลี่ยนกรอบความคิด (Mindset) จากการผลิตนำ การตลาดเป็นการตลาด นำการผลิต</p>	<p>(๑.๑) ควรเร่งดำเนินการพัฒนากรอบความคิดของกลุ่ม ชุมชน และวิสาหกิจในเรื่องการดำเนินธุรกิจ/ การบริการของชุมชน</p>	<p><u>กระทรวงเกษตรและสหกรณ์</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - กรมส่งเสริมการเกษตร <p><u>กระทรวงมหาดไทย</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - กรมการพัฒนาชุมชน <p><u>กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม - สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม <p><u>กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) <p><u>กระทรวงพาณิชย์</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - สำนักงานปลัดกระทรวง 	<p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเห็นด้วยกับข้อเสนอเชิงนโยบายฯ ดังกล่าว และมีข้อคิดเห็นเพิ่มเติม ดังนี้</p> <p>มท. มีความเห็นว่า</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑) ควรชี้แจงให้ความรู้ทำความเข้าใจให้แก่กลุ่มชุมชน และวิสาหกิจให้เห็นถึงความสำคัญในเรื่องการตลาดนำการผลิต ๒) ควรเร่งยกระดับกรอบความคิดของกลุ่ม ชุมชน และวิสาหกิจ ให้มีกรอบความคิดตามคุณลักษณะของความเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneur) <p>อว. มีความเห็นว่า ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - วช. เห็นควรเร่งดำเนินการพัฒนากรอบความคิดของกลุ่ม ชุมชน และวิสาหกิจในเรื่องการดำเนินธุรกิจ/ การบริการของชุมชน และควรส่งเสริมการพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการที่ต้องมี Entrepreneurial Mindset หรือแนวคิดของผู้ประกอบการอยู่ภายในตัว เน้นและให้ความสำคัญเบื้องต้นคือ ด้านการมีมุมมองที่แตกต่างและด้านการมองเห็นภาพรวมธุรกิจและความเสี่ยง โดยปัจจุบัน วช. ได้เน้นให้ทุนสนับสนุนการวิจัยและนวัตกรรมในการยกระดับกลุ่มอาชีพและวิสาหกิจชุมชนให้เป็นผู้ประกอบการ - วว. ในประเด็นนี้ วว. ได้ดำเนินการอยู่แล้ว ผ่านตัวแบบ Quadruple Helix Platform ที่สร้างความร่วมมือผ่านหน่วยงานภาครัฐ เอกชน สถาบันการศึกษา และชุมชน เพื่อนำ วทน. มาใช้พัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการของชุมชน ยกกระดับพัฒนาสู่ธุรกิจและพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการ นอกจากนี้ วว. ได้ใช้โครงการโครงการนวัตกรรมอัตลักษณ์ โดยนำภูมิปัญญาดั้งเดิมที่ชุมชนมีมาผสมผสานกับภูมิปัญญาวิทยาศาสตร์ เพื่อสร้าง “นวัตกรรมอัตลักษณ์” หรือความแตกต่างของผลิตภัณฑ์ในแต่ละชุมชน เพื่อนำไปสู่การค้าการขาย การสร้างอาชีพ สร้างรายได้ที่มั่นคงและยั่งยืน เป็นการยกระดับกรอบแนวคิดของกลุ่ม ชุมชน และวิสาหกิจให้มีกรอบความคิดตามคุณลักษณะของความเป็นผู้ประกอบการ (entrepreneur) ตามที่แนะนำ

ข้อเสนอเชิงนโยบายฯ	กิจกรรม	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการที่เกี่ยวกับข้อเสนอเชิงนโยบายฯ
	(๑.๒) ควรเร่งยกระดับกรอบแนวคิดของกลุ่ม ชุมชน และวิสาหกิจให้มีความคิดตามคุณลักษณะของความเป็นผู้ประกอบการ (entrepreneur)		<p>พม. เห็นชอบตามข้อเสนอเชิงนโยบายฯ เพื่อเป็นการสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน และยกระดับความสามารถของชุมชน ให้มีความสามารถในการแข่งขันกับกลไกการตลาดปัจจุบันได้</p> <p>พณ. มีความเห็นว่าในการยกระดับกรอบแนวคิดของกลุ่ม ชุมชน และวิสาหกิจ ให้มีความคิดตามคุณลักษณะของความเป็นผู้ประกอบการ (entrepreneur) พณ. มีการดำเนินการสอดคล้องกับข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากของคณะกรรมการฯ โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ สป.พณ. จัดกิจกรรมฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาเกษตรกรสู่การเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่ Organic Young Smart Farmer ๒๔๐ ราย ณ จังหวัดยโสธร</p>
(๒) การพัฒนาต่อยอดผลิตภัณฑ์โดยเน้นการส่งเสริมองค์ความรู้ชุมชน	(๒.๑) ควรสร้างกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชนโดยอาจจัดตั้งศูนย์เรียนรู้ชุมชน หรือจัดเวทีเพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนระหว่างกัน มีการถ่ายทอดองค์ความรู้ ภูมิปัญญาจากจากรุ่นสู่รุ่น		<p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเห็นด้วยกับข้อเสนอเชิงนโยบายฯ ดังกล่าว และมีข้อคิดเห็นเพิ่มเติม ดังนี้</p> <p>มท. มีความเห็นว่าควรมีการถ่ายทอดองค์ความรู้ภูมิปัญญาจากรุ่นสู่รุ่นโดยการบันทึกภูมิปัญญาแต่ละเรื่องให้เป็นระบบ และจัดหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาองค์ความรู้ในด้านต่าง ๆ ให้แก่ผู้นำกลุ่มและคนรุ่นใหม่</p> <p>อว. มีความเห็น ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - วช. เห็นควรให้มีการจัดตั้งศูนย์เรียนรู้ชุมชน หรือจัดเวทีเพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนระหว่างกัน เพื่อให้มีกิจกรรมการเรียนรู้ การถ่ายทอด การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ตลอดจนการสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นและการเรียนรู้ด้านต่าง ๆ ของประชาชนในชุมชน รวมถึงการรวบรวมภูมิปัญญาท้องถิ่น องค์ความรู้ของปราชญ์ชาวบ้าน องค์ความรู้ที่มีอยู่กระจัดกระจายในชุมชน และจัดการให้เป็นหมวดหมู่ มีความชัดเจนเป็นรูปธรรมที่ประชาชนสามารถเข้าไปสืบค้นศึกษาและเรียนรู้ได้ตลอดเวลา โดย วช. ได้จัดตั้ง “ศูนย์วิจัยชุมชน” กระจายใน ๔ ภาค เพื่อเป็นกลไกในการสร้างความยั่งยืนในการนำองค์ความรู้จากงานวิจัยและนวัตกรรมเพื่อยกระดับผลิตภัณฑ์ของชุมชนและคุณภาพชีวิตให้กับท้องถิ่นบูรณาการโดยเน้นกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน เพื่อให้ชุมชนได้เข้าถึงงานวิจัยและนวัตกรรมและสามารถนำไปใช้งานได้จริง เช่น ศูนย์วิจัยชุมชนการเลี้ยงโคเนื้อ ยะลา วากิวฟาร์ม ศูนย์วิจัยชุมชนผ้าอ้อมक्रमสุขภาพ จังหวัดสกลนคร ศูนย์วิจัยชุมชนกลุ่มจักสานของกลุ่มผู้สูงอายุใน ตำบลกุดช้าง จังหวัดเชียงใหม่ และศูนย์วิจัยชุมชนล้นพันธุ์คอมพิวเตอร์ จังหวัดสมุทรสงคราม เป็นต้น - วว. ในประเด็นข้อเสนอแนะนี้ วว. ได้ดำเนินการแล้วผ่านโครงการนวัตกรรมนวัตกรรม ซึ่งโครงการได้ออกแบบให้มีการแลกเปลี่ยนระหว่างกัน มีการถ่ายทอดองค์ความรู้ ภูมิปัญญาจากจากรุ่นสู่รุ่น และในประเด็นการเสริมสร้างความรู้ให้แก่ผู้นำกลุ่มและคนรุ่นใหม่ ทาง วว. ได้ดำเนินการผ่านโครงการนวัตกรรมนวัตกรรมตามที่ได้อธิบายข้างต้น โดยมีการออกแบบให้เกิดการถ่ายทอดภูมิปัญญาดั้งเดิมที่ชุมชนมีจากผู้สูงอายุและผู้คนรุ่นใหม่ โดยเสริมสร้างความรู้และทักษะทั้งการบริหารจัดการการผลิต และการจัดการเชิงธุรกิจ <p>อก. เห็นด้วยข้อเสนอเชิงนโยบายฯ ซึ่งการส่งเสริมองค์ความรู้ชุมชน จะช่วยส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็น และข้อมูลทางวิชาการระหว่างกัน ภายในกลุ่มการเรียนรู้เดียวกันและระหว่างกลุ่มการเรียนรู้ และสามารถนำองค์ความรู้ไปปฏิบัติได้จนเกิดผลผลิต ทั้งนี้ อก. โดยกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม หรือดีพร้อม ได้พัฒนากลไกเพื่อส่งเสริมความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานราก ภายใต้ชื่อกลไก “๗ วิถี ปันชุมชนดีพร้อม”</p>

ข้อเสนอเชิงนโยบายฯ	กิจกรรม	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการที่เกี่ยวกับข้อเสนอเชิงนโยบายฯ
			<p>ซึ่งครอบคลุมข้อเสนอเชิงนโยบายต่อการส่งเสริมความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานราก ทั้งในประเด็นการต่อยอดผลิตภัณฑ์ โดยเน้นการส่งเสริมองค์ความรู้ชุมชน การสร้างมูลค่าเพิ่มเชิงพาณิชย์ การพัฒนาความรู้ และทักษะ การตลาดสมัยใหม่ การยกระดับกลุ่มที่มีความเข้มแข็ง การพัฒนาความรู้ ทักษะด้านการบริหารจัดการกลไก “๗ วิถี ปันชุมชนดีพร้อม” ประกอบด้วย</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑) แผนชุมชนดีพร้อม วิเคราะห์ศักยภาพเฉพาะของแต่ละพื้นที่ และจุดเด่นของแต่ละชุมชน เพื่อกำหนดแผนพัฒนาชุมชนอย่างมีส่วนร่วมกับคนในท้องถิ่น ๒) คนชุมชนดีพร้อม พัฒนาองค์ความรู้เพื่อสร้างโอกาสการประกอบอาชีพ และสร้างรายได้ให้แก่นักศึกษาที่กลับถิ่น สร้างความเข้มแข็งและเครือข่ายให้กับผู้นำชุมชน รวมถึงขยายผลตามโมเดลดีพร้อมฮีโร่ เพื่อสร้างวิสาหกิจเพื่อสังคมให้เป็นกลไกการพัฒนาชุมชน ๓) แบรินด์ชุมชนดีพร้อม นำอัตลักษณ์พื้นที่มาพัฒนาเป็นแบรนด์ของชุมชน เช่น การพัฒนาแบรนด์ของชุมชนสรรพยา โดยใช้โรงพักสรรพยา ๑๐๐ ปี เป็นต้น ๔) ผลิตภัณฑ์ชุมชนดีพร้อม พัฒนาและต่อยอดผลิตภัณฑ์ชุมชนให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด โดยอาศัยจุดเด่นของชุมชนเพื่อกระตุ้นความต้องการของผู้ซื้อและนักท่องเที่ยว ๕) เครื่องจักรชุมชน ยกกระดับการผลิตสินค้าชุมชน โดยอาศัยเครื่องจักรที่ออกแบบมาอย่างเฉพาะทาง ให้บริการเครื่องจักรแปรรูปและเครื่องจักรกลเกษตรอุตสาหกรรมอัจฉริยะ ผ่าน Application IAID และศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรมภาค ๑-๑๑ กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม (DIPROM Center ๑-๑๑) ซึ่งกระจายอยู่ทั่วประเทศ ๖) ตลาดชุมชนดีพร้อม สนับสนุนโอกาสทางการตลาดและช่องทางการจำหน่ายให้แก่ผลิตภัณฑ์ชุมชน ผ่านร้าน Modern Trade และตลาดออนไลน์ รวมถึงกลไก “ถุงดีพร้อม” เพื่อทดสอบตลาดและกระจายสินค้า ๗) เงินหมุนเวียนดีพร้อม ส่งเสริมการเข้าถึงแหล่งเงินทุน เพื่อให้ชุมชนมีเงินทุนหมุนเวียนพอเพียง โดยมีมาตรการสินเชื่อระยะสั้นสำหรับผู้ประกอบการ หรือดีพร้อมเปย์ ร่วมกับการเสริมอาวุธความรู้ทางธุรกิจ และการจัดการเงิน <p>โดยกรมส่งเสริมอุตสาหกรรมคาดการณ์ว่า กลไก “๗ วิถี ปันชุมชนดีพร้อม” จะเป็นกลไกที่สามารถยกระดับเศรษฐกิจฐานรากให้เข้มแข็ง และสร้างรายได้ให้แก่ผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนอย่างยั่งยืน</p> <p>นอกจากนี้ อก. โดยสำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทรายได้ดำเนินโครงการเพิ่มผลิตภาพการผลิตอ้อย (Productivity) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและลดต้นทุนการปลูกอ้อยของประเทศไทยมีกิจกรรม ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - การพัฒนาศูนย์การเรียนรู้และกลุ่มการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาด้านอ้อย จัดทำแปลงสาธิตการปลูกอ้อยของหัวหน้ากลุ่มเรียนรู้ จำนวน ๓๒ ไร่ (พื้นที่ ๔ ศูนย์ภาค) มีสมาชิกกลุ่มการเรียนรู้เป็นเกษตรกรชาวไร่อ้อย จำนวน ๒๔๐ ราย - การถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการผลิตอ้อยให้เกษตรกรชาวไร่อ้อย เพื่อนำองค์ความรู้ไปปรับใช้ในการผลิตอ้อยให้ทันต่อภาวะการณ์ที่เปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน โดยร้อยละ ๖๐ ของเกษตรกรชาวไร่อ้อยที่ได้รับการถ่ายทอด

ข้อเสนอเชิงนโยบายฯ	กิจกรรม	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการที่เกี่ยวกับข้อเสนอเชิงนโยบายฯ
			<p>เทคโนโลยีการผลิตอ้อยสามารถนำความรู้ไปใช้เพื่อการผลิตอ้อย ส่งผลให้เกษตรกรชาวไร่อ้อยมีปริมาณผลผลิตอ้อยและคุณภาพอ้อยเพิ่มสูงขึ้น ซึ่งการดำเนินกิจกรรมดังกล่าว เป็นการถ่ายทอดองค์ความรู้เทคนิควิธีการเพิ่มผลผลิตและคุณภาพอ้อยให้แก่เกษตรกรชาวไร่อ้อย เกิดการยอมรับและสามารถนำไปปฏิบัติได้จนเกิดผลดี อีกทั้งช่วยส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็น และข้อมูลทางวิชาการระหว่างชาวไร่อ้อยภายในกลุ่มการเรียนรู้เดียวกันและระหว่างกลุ่มการเรียนรู้</p> <p>พม. เห็นชอบตามข้อเสนอเชิงนโยบายฯ เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่รวดเร็ว จึงควรให้ความสำคัญกับประชาชนชาวบ้าน และคลังปัญญาผู้สูงอายุในการถ่ายทอดองค์ความรู้จากรุ่นสู่รุ่นหรือรวบรวมข้อมูลเป็นเอกสาร เพื่อมิให้ความรู้ของท้องถิ่นเลือนหายไปจากชุมชน</p>
	(๒.๒) ควรให้ความสำคัญกับการค้นหาและพัฒนาผู้นำกลุ่มเพื่อให้ผู้นำกลุ่มเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง (change agent)		<p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเห็นด้วยกับข้อเสนอเชิงนโยบายฯ ดังกล่าว และมีข้อคิดเห็นเพิ่มเติม ดังนี้</p> <p>พม. เห็นชอบตามข้อเสนอเชิงนโยบายฯ ในการพัฒนาผู้นำกลุ่ม เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Change agent)</p> <p>อว. โดย วช. เห็นควรให้มุ่งเน้นการพัฒนาแกนนำที่มีต้นทุนประสบการณ์มาแล้วระดับหนึ่ง เพื่อพัฒนาต่อยอดศักยภาพแกนนำไปสู่คุณภาพของการเป็นผู้นำเพื่อการเปลี่ยนแปลงสังคม (Change Agent) โดยการสร้างกระบวนการเรียนรู้ (หลักสูตร) ที่เหมาะสม สร้างเครือข่ายและภาคีความร่วมมือที่เข้มแข็ง สร้างพื้นที่ปฏิบัติการเคลื่อนไหวทางสังคม เพื่อส่งผลต่อการแก้ไขปัญหาในระดับนโยบาย</p>
	(๒.๓) ควรเสริมสร้างความรู้ให้แก่ผู้นำกลุ่มและคนรุ่นใหม่ (young generation) อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ผู้นำได้ถ่ายทอดความรู้ต่าง ๆ ที่สำคัญและจำเป็นสู่กลุ่มชุมชนและวิสาหกิจ		<p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเห็นด้วยกับข้อเสนอเชิงนโยบายฯ ดังกล่าว และมีข้อคิดเห็นเพิ่มเติม ดังนี้</p> <p>อว. โดย วช. เห็นควรให้เสริมสร้างความรู้ให้แก่ผู้นำกลุ่มและคนรุ่นใหม่ (young generation) และควรสนับสนุนให้คนรุ่นใหม่มีความต้องการทำงานในชุมชน ปลูกฝังให้ทายาทต้องการสานต่อกิจการ สืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่น ให้แก่คนรุ่นใหม่ และภาครัฐควรมีการจัดการฝึกอบรมความรู้ทางด้านการบริหารจัดการ</p> <p>อก. เห็นด้วย โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ อก. โดยกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ได้ดำเนินงานโครงการปั้นนักธุรกิจเกษตรอุตสาหกรรม และได้ถ่ายทอดองค์ความรู้ในรูปแบบการอบรม Online ในหัวข้อการจัดการธุรกิจ การตลาด การบริหารการเงิน และการจัดทำแผนธุรกิจให้สำหรับทายาทเกษตรกรที่ต้องการกลับไปทำอาชีพการเกษตร หรือธุรกิจที่เกี่ยวกับเกษตร จำนวน ๒,๕๐๐ คน โดยผู้ที่ได้รับการอบรมมีองค์ความรู้เพิ่มขึ้น สามารถพัฒนาศักยภาพการประกอบการ รวมถึงถ่ายทอดองค์ความรู้แก่ชุมชนและผู้ประกอบการในเครือข่ายต่อไป</p> <p>พม. เห็นชอบตามข้อเสนอเชิงนโยบายฯ การสร้างความรู้ให้แก่ผู้นำกลุ่มและคนรุ่นใหม่ (young generation) อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ผู้นำได้ถ่ายทอดความรู้ต่าง ๆ ที่สำคัญและจำเป็นสู่กลุ่มชุมชน และวิสาหกิจ</p> <p>พณ. มีความเห็นว่าการเสริมสร้างความรู้ให้แก่ผู้นำกลุ่มและคนรุ่นใหม่ (young generation)</p> <p>พณ. มีการดำเนินการสอดคล้องกับข้อเสนอเชิงนโยบายฯ เพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากของคณะกรรมการฯ โดยกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศมีหลักสูตรความรู้ด้านการส่งออก สร้างผู้ประกอบการรุ่นใหม่ (Gen Z) (From Gen Z to be CEO) เป็นหลักสูตรที่สนับสนุนเกี่ยวกับความรู้ด้านการค้าระหว่างประเทศที่มีการค้าผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ อีพดตเทรดธุรกิจในยุคดิจิทัล รวมไปถึงระบบโลจิสติกส์สมัยใหม่ และการสร้าง</p>

ข้อเสนอเชิงนโยบายฯ	กิจกรรม	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการที่เกี่ยวกับข้อเสนอเชิงนโยบายฯ
			<p>แรงบันดาลใจ ในการประกอบธุรกิจระหว่างประเทศ โดยมีบทเรียนที่จะพัฒนาผู้เรียนสู่การเป็นผู้ประกอบการที่มีคุณภาพ อาทิ เจาะลึกแพลตฟอร์มการค้าออนไลน์ระหว่างประเทศ Cross Border E-Commerce รู้ทันระบบขนส่งสินค้าออนไลน์ด้วยโลจิสติกส์อย่างครบวงจร อัปเดตเทรนด์เทคโนโลยีให้อยู่รอดในยุคดิจิทัล (Digital Disruption & Digital Trend) เป็นต้น โดยมีผู้ประกอบการเข้าร่วม (ระหว่างเดือนตุลาคม ๒๕๖๔ - พฤษภาคม ๒๕๖๕) ๑๒,๑๘๑ ราย</p>
<p>(๓) การสร้างมูลค่าเพิ่มเชิงพาณิชย์</p>	<p>(๓.๑) ควบสร้างมูลค่าในเชิงพาณิชย์ให้กับผลิตภัณฑ์ชุมชนและบริการ โดยการนำอัตลักษณ์ของผลิตภัณฑ์ชุมชนมาเพิ่มนำเสนอคุณสมบัติเด่นที่ชัดเจน</p>	<p>กระทรวงเกษตรและสหกรณ์</p> <ul style="list-style-type: none"> - กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงมหาดไทย - กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม - กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม - ศูนย์ออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์ - สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม กระทรวงพาณิชย์ - กรมพัฒนาธุรกิจการค้า - สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา - กรมการท่องเที่ยว กระทรวงสาธารณสุข - สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (องค์การมหาชน) 	<p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเห็นด้วยกับข้อเสนอเชิงนโยบายฯ ดังกล่าว และมีข้อคิดเห็นเพิ่มเติม ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - วช. เห็นควรส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าและบริการ ให้สอดคล้องกับแนวโน้มความต้องการของตลาด และเป็นการสร้างโอกาสการขยายผลในเชิงพาณิชย์ ให้กับผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม/วิสาหกิจชุมชน โดยการดึงอัตลักษณ์พื้นถิ่น เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มเชิงพาณิชย์ ด้วยการพัฒนาผลิตภัณฑ์เดิมผ่านองค์ความรู้ด้านอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ ซึ่งจะส่งผลให้สามารถผลิตสินค้าออกสู่ตลาดในเชิงพาณิชย์ได้ดียิ่งขึ้น ทั้งนี้ วช. มีทุนสนับสนุนให้ชุมชนนำอัตลักษณ์ผสมผสานเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ชุมชนและบริการที่เชื่อมโยงกับการท่องเที่ยว - วว. ในประเด็นนี้ วว. ได้ดำเนินการผ่านโครงการนวัตกรรมอัตลักษณ์ รวมทั้งมุ่งเน้นแนวคิดการแปรรูปผลิตผลจากทรัพยากรท้องถิ่นให้เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพ มีจุดเด่นเอกลักษณ์เป็นของตนเองที่สอดคล้องกับวัฒนธรรมในท้องถิ่น โดยนำนวัตกรรม ปัญญา เทคโนโลยี และความคิดสร้างสรรค์ เข้าไปมีส่วนสร้างรายได้ให้แก่ประชาชนในพื้นที่ ในส่วนของการส่งเสริมการยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์ วว. ได้ดำเนินการขับเคลื่อนโดยเข้าไปช่วยเหลือชุมชนในการพัฒนาและยกระดับด้านคุณภาพและมาตรฐานสินค้า ผ่านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้ได้รับการรับรองมาตรฐาน (Product Certification) สร้างความแตกต่าง ยกระดับผลิตภัณฑ์ ด้วยการให้บริการตรวจวิเคราะห์คุณภาพและมาตรฐานสินค้า สร้างความมั่นใจให้กับผู้บริโภค และในประเด็นการส่งเสริมรูปแบบบรรจุภัณฑ์ วว. ได้ดำเนินการ โดยมีศูนย์การบรรจุหีบห่อไทยในการช่วยออกแบบรูปแบบบรรจุภัณฑ์ให้ทันสมัย พกพา สะดวก สวยงาม สำหรับผลิตภัณฑ์ชุมชน เป็นการช่วยขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากอย่างครบวงจร ออก. เห็นด้วยกับข้อเสนอเชิงนโยบายฯ และมีการดำเนินการ ดังนี้ ๑) สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม โดยกองบริหารมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (กข.) เป็นหน่วยงานที่ส่งเสริม สนับสนุนการยกระดับคุณภาพผลิตภัณฑ์ชุมชน โดยมีภารกิจรับผิดชอบด้านการมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน ๔ ด้าน ประกอบด้วย ด้านการกำหนดมาตรฐาน ด้านการรับรองคุณภาพ ด้านการพัฒนาผู้ผลิตชุมชน และด้านการประชาสัมพันธ์ การยกระดับผลิตภัณฑ์ชุมชนที่มีอัตลักษณ์และมีภูมิปัญญาท้องถิ่น ให้ได้รับการพัฒนา ผลิตภัณฑ์ให้เป็นไปตามมาตรฐาน จะสร้างความน่าเชื่อถือให้กับผู้ผลิต และสร้างความมั่นใจให้กับผู้บริโภคในการเลือกซื้อสินค้าที่แสดงเครื่องหมายมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) เสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยผลิตภัณฑ์ชุมชนที่ผ่านการรับรองแล้ว สามารถส่งต่อหน่วยงาน

ข้อเสนอเชิงนโยบายฯ	กิจกรรม	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการที่เกี่ยวกับข้อเสนอเชิงนโยบายฯ
			<p>ที่เกี่ยวข้อง เพื่อต่อยอดสร้างมูลค่าเพิ่มในเชิงพาณิชย์ได้ ทั้งนี้ ผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการรับรอง มผช. มีมูลค่า ยอดขายเพิ่มขึ้นเฉลี่ยมากกว่าร้อยละ ๕๐</p> <p>๒) สำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย ดำเนินการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชีวภาพที่ใช้อ้อยหรือน้ำตาลเป็นวัตถุดิบในการผลิต เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ปี ๒๕๖๒ จำนวน ๑๐ ผลิตภัณฑ์ - ปี ๒๕๖๓ จำนวน ๑๐ ผลิตภัณฑ์ - ปี ๒๕๖๔ จำนวน ๗ ผลิตภัณฑ์ - ปี ๒๕๖๕ จำนวน ๔ ผลิตภัณฑ์ - ปี ๒๕๖๖ พัฒนาผลิตภัณฑ์น้ำตาลและน้ำมันปาล์มสุไปโอเคมีคอล ๓ ผลิตภัณฑ์ <p>๓) กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ได้ดำเนินการเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถของเศรษฐกิจฐานราก ผ่านโครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชนเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีมูลค่าเพิ่มด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยี ผสานกับอัตลักษณ์ ความคิดสร้างสรรค์ มีคุณภาพและมาตรฐานในด้านต่าง ๆ ด้วยการถ่ายทอดองค์ความรู้และให้คำปรึกษาแนะนำเชิงลึกแก่ผู้ประกอบการ ชุมชน วิสาหกิจชุมชน และผู้ประกอบการ OTOP ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์หรือบรรจุภัณฑ์ โดยนำอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมผสานความคิดสร้างสรรค์มาใช้ในการออกแบบผลิตภัณฑ์หรือบรรจุภัณฑ์ที่มีความแตกต่าง มีความน่าสนใจ และมีมูลค่าเพิ่มขึ้น ส่งเสริมให้มีตราสินค้าเป็นของตนเอง (Individual Brand) รวมทั้งยกระดับกระบวนการผลิตโดยใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อให้ผลิตภัณฑ์มีคุณภาพและมาตรฐานในด้านต่าง ๆ จำนวน ๒๐๐ ผลิตภัณฑ์ ทั้งนี้ กรมส่งเสริมอุตสาหกรรมได้ดำเนินการให้คำปรึกษาแนะนำด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์หรือรูปแบบผลิตภัณฑ์ให้กับกลุ่มเป้าหมายแล้วเสร็จ จำนวน ๑๐๓ ผลิตภัณฑ์ และอยู่ระหว่างดำเนินการ จำนวน ๘๗ ผลิตภัณฑ์ นอกจากนี้ กรมส่งเสริมอุตสาหกรรมได้ดำเนินการส่งเสริม สนับสนุน การยกระดับผลิตภัณฑ์และการบริการให้ได้รับมาตรฐานผลิตภัณฑ์ผ่านกิจกรรมให้คำปรึกษาแนะนำด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ หรือ รูปแบบผลิตภัณฑ์ ภายใต้โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชนเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม โดยได้ดำเนินการให้คำปรึกษาแนะนำเชิงลึกแก่ผู้ประกอบการ ชุมชน วิสาหกิจชุมชน และผู้ประกอบการ OTOP ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้ได้มาตรฐานผลิตภัณฑ์ โดยมีผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการพัฒนาจนได้มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) ได้แก่ ชุดกระเป๋าสะพาย Tote Bag Premium Collection ที่ได้รับการพัฒนาผลิตภัณฑ์รูปแบบใหม่ ด้วยเทคนิคการตัดเย็บ การตกแต่งผ้า การปักผ้าแบบใหม่</p> <p>พณ. มีความเห็นว่าการสร้างมูลค่าในเชิงพาณิชย์ให้กับผลิตภัณฑ์ชุมชนและการบริการ โดยการนำอัตลักษณ์ของผลิตภัณฑ์ชุมชนมาเพิ่มนำเสนอคุณสมบัติเด่นที่ชัดเจน พณ. มีการดำเนินการสอดคล้องกับข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากของคณะกรรมการฯ อย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะ กรมพัฒนาธุรกิจการค้าที่มีนโยบายมุ่งเน้นพัฒนาระดับสร้างมูลค่าสินค้าพื้นถิ่น การเพิ่มโอกาสทางการค้า</p>

ข้อเสนอเชิงนโยบายฯ	กิจกรรม	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการที่เกี่ยวกับข้อเสนอเชิงนโยบายฯ
			<p>ขยายช่องทางการตลาดสินค้าพื้นถิ่นให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายที่หลากหลาย รวมทั้ง เตรียมความพร้อมผู้ประกอบการสินค้าพื้นถิ่นให้มีการปรับตัวอย่างทันการณ์ หรือก้าวล้ำเป็นผู้นำในตลาดท้องถิ่น โดยนำแนวคิด “SMART Local” ของเด่นพื้นที่ ของดีพื้นถิ่น มาใช้ในการยกระดับสินค้าพื้นถิ่นไทย ชูอัตลักษณ์และภูมิปัญญาท้องถิ่นผสมผสานกับนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ เพื่อสร้างจุดเด่น และความแตกต่าง ดังนี้</p> <p>S = Superlative สุดยอดสินค้าพื้นถิ่นไทยในแต่ละพื้นที่ M = Modern ทันสมัย ตลาดยุคใหม่ A = Attractive เสน่ห์อัตลักษณ์ไทย ต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่น R = Remarkable โดดเด่น มีเอกลักษณ์ สร้างสรรค์ เพิ่มมูลค่า และมีรสนิยม T = Trust มั่นใจในคุณภาพ มีมาตรฐานสินค้าที่เชื่อถือได้</p> <p>นอกจากนี้ ในส่วนของ สป.พจน. ยังมีการจัดงานแสดงและจำหน่ายสินค้าผลิตภัณฑ์ชุมชน หรือการบริการที่มีอัตลักษณ์ท้องถิ่น เพื่อสร้างมูลค่าในเชิงพาณิชย์ เช่น (๑) จัดงานแสดงและจำหน่ายสินค้าอัญมณีและเครื่องประดับภาคเหนือ Norther Gems & Jewelry Festival ๒๐๒๒ (๒) จัดงาน “Norther Product Expo ๒๐๒๒” มนต์เสน่ห์วิถี ของดี ๑๗ จังหวัดภาคเหนือ (๓) จัดงานแสดงและจำหน่ายสินค้าของกลุ่มจังหวัดภาคกลาง (๔) จัดงานแสดงและจำหน่ายสินค้าชายแดนภาคตะวันออกเฉียงเหนือกับประเทศกัมพูชา (๕) จัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาตลาดสินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI: Geographical Indications) อีสานสู่สากล การสร้าง Smart Trader Online สินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ เป็นต้น</p> <p>กก. โดยกรมการท่องเที่ยวมีการดำเนินการการสร้างมูลค่าในเชิงพาณิชย์ โดยการประชาสัมพันธ์ เพื่อยกระดับมาตรฐานการท่องเที่ยวไทย (Thailand Tourism Standard) ใช้สัญลักษณ์ “ช้างชูวงเงิร่า” เพื่อสร้างความมั่นใจว่านักท่องเที่ยวทุกคนจะได้รับบริการที่ดี ปลอดภัย ถูกสุขลักษณะ สะอาด เป็นธรรม และมีเอกลักษณ์ จากสินค้าและบริการการท่องเที่ยวที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน</p> <p>สศส. ได้ดำเนินการตามแนวทางยุทธศาสตร์ของ สศส. ในการพัฒนาผู้ประกอบการ สร้างระบบนิเวศและสนับสนุนบุคลากรสร้างสรรค์ให้เกิดการเชื่อมโยงกับภูมิปัญญา วัฒนธรรม และภาคการผลิตจริง ซึ่งเป็นปัจจัยในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจผ่านโครงการในปี ๒๕๖๕ โดยผลการดำเนินการเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์และบริการของชุมชน มีดังต่อไปนี้</p> <p>๑) โครงการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนและสร้างกลไกการสืบทอดของอัตลักษณ์ชุมชนเพื่อเกิดการจ้างงานอย่างยั่งยืน ระดับสากล (Global OTOP) เป้าประสงค์เพื่อให้กลุ่มเป้าหมาย (ผู้ประกอบการ OTOP วิสาหกิจชุมชน และ/หรือผู้ประกอบการธุรกิจในภูมิภาค) คิดใหม่และริเริ่มใหม่ ในการออกแบบวางแผนธุรกิจ และ/หรือเปลี่ยนผ่านธุรกิจอย่างมียุทธศาสตร์และสร้างสรรค์ (Strategic & Creative Renewal) สร้างสรรค์คุณค่าจากพื้นที่ อัตลักษณ์ชุมชน การรวมตัวทางกลุ่มธุรกิจ และสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน รองรับหรือปรับตัวให้เข้ากับยุคสมัยที่เปลี่ยนไป ในศตวรรษที่ ๒๑ ผ่านการอบรมเชิงปฏิบัติการและให้คำปรึกษาเชิงลึก โดยผู้ประกอบการจะได้</p>

ข้อเสนอเชิงนโยบายฯ	กิจกรรม	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการที่เกี่ยวกับข้อเสนอเชิงนโยบายฯ
			<p>แนวคิดและสร้างต้นแบบเชิงพาณิชย์ เพื่อตอบโจทย์สถานะธุรกิจในปัจจุบัน (NOW) รวมทั้งได้แนวคิดและแผนการทำธุรกิจ (Business Roadmap) ในการต่อยอดธุรกิจในอนาคต (NEXT) หลังจากจบโครงการฯ กลุ่มเป้าหมายยังมีทิศทางการพัฒนาสินค้าบริการ ชุมชนพื้นที่ ต่อไปได้ด้วยตนเอง โดยในปี ๒๕๖๕ โครงการฯ มีพื้นที่เป้าหมาย จำนวน ๓๓ จังหวัดทั่วประเทศ (จังหวัดที่อยู่ภายใต้เครือข่ายย่านเศรษฐกิจสร้างสรรค์ประเทศไทย หรือ Thailand Creative District Network) โดยจะคัดเลือกผู้ประกอบการที่มีศักยภาพเพื่อทำการพัฒนาผลิตภัณฑ์ร่วมกัน จำนวน ๔๕ ราย นอกจากนี้ สศส. วางแผนจะดำเนินงานต่อเนื่องในปีงบประมาณ ๒๕๖๖ ด้วย</p> <p>๒) โครงการสร้างมูลค่าสินค้าไทยจากเศรษฐกิจท้องถิ่น (Value Creation) ในนาม Herb to go ที่ต่อยอดจากโครงการขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากจังหวัดโมเดล คณะกรรมการวิชาการวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัยและนวัตกรรม สภาผู้แทนราษฎร สู่การสร้างโมเดลต้นแบบธุรกิจสมุนไพรที่ส่งเสริมและสร้างรายได้ขยายโอกาส รวมทั้งความยั่งยืนให้วิสาหกิจ ด้วยการพัฒนา Service Journey ร้อยเรียงเส้นทางสร้างมูลค่าเพิ่มในการพัฒนาสมุนไพรไทยด้วยกระบวนการ Design Thinking ทำความเข้าใจโจทย์ความต้องการของผู้บริโภคและของตลาดเพื่อนำมาพัฒนาผลิตภัณฑ์ด้วยคุณภาพมาตรฐาน เพิ่มคุณค่าด้วยนวัตกรรมเทคโนโลยีที่เหมาะสมตลอดจนสร้างความพิเศษโดดเด่นด้วยการเล่าเรื่อง (Storytelling) ของตัวสินค้าและพื้นที่จังหวัด โดยจะมีกลุ่มวิสาหกิจชุมชน และ/หรือ กลุ่มผู้ประกอบการ เข้าร่วมโครงการไม่น้อยกว่า ๓๐๐ ราย และมีสินค้าหรือบริการที่ได้รับการยกระดับไม่น้อยกว่า ๙ รายการ จากพื้นที่ ๓ จังหวัด คือ สกลนคร กระบี่และสมุทรปราการ</p>
	<p>(๓.๒) ควรส่งเสริม สนับสนุนการยกระดับผลิตภัณฑ์และบริการ ให้ได้รับมาตรฐานผลิตภัณฑ์และบริการระดับสากล เช่น มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) “ตรานกยูงพระราชทาน” เป็นต้น</p>		<p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเห็นด้วยกับข้อเสนอเชิงนโยบายฯ ดังกล่าว และมีข้อคิดเห็นเพิ่มเติม ดังนี้</p> <p>อว. โดย วช. เห็นควรให้มีการกำหนดและพัฒนามาตรฐานสินค้าและบริการในระดับสากล เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ซื้อสามารถเข้าถึงตลาดได้มากขึ้น เป็นการขยายตลาดให้มีขนาดใหญ่ขึ้นต่อไป</p> <p>กก. ได้ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมยกระดับบริการให้ได้มาตรฐาน โดยการจัดทำเกณฑ์มาตรฐานด้านการท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล และมาตรการการท่องเที่ยววิถีใหม่ (New Normal) ให้ความสำคัญกับเกณฑ์ความปลอดภัยและสุขอนามัยของนักท่องเที่ยว ในการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีด้านการท่องเที่ยว โดยมุ่งเน้นในเรื่องคุณภาพการให้บริการ ความสะอาด สะอาด ถูกสุขอนามัย และเป็นธรรมต่อนักท่องเที่ยว</p> <p>สศส. มีแนวทางการสร้างมาตรฐานของสินค้าและบริการเป็นแนวทางที่สำคัญในการสนับสนุนผลิตภัณฑ์และบริการจากชุมชน อย่างไรก็ตาม ในกลุ่มที่เป็นสินค้าเพื่อการบริโภค มีความต้องการมาตรฐานสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) ในการยกระดับผลิตภัณฑ์ไปสู่ตลาดขนาดใหญ่มากขึ้น จากการดำเนินการของ สศส. ในโครงการสร้างมูลค่าสินค้าไทยจากเศรษฐกิจท้องถิ่น (Value Creation) ในนาม Herb to go มีแนวทางการพัฒนามาตรฐานผลิตภัณฑ์ให้ตรงกับความต้องการตลาด เช่น มาตรฐาน อย. เพื่อให้ผลิตภัณฑ์สมุนไพรสามารถจำหน่ายได้ในช่องทางการค้าขายปลีกแบบสมัยใหม่ (Modern trade) และผู้บริโภคมีความ</p>

ข้อเสนอเชิงนโยบายฯ	กิจกรรม	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการที่เกี่ยวกับข้อเสนอเชิงนโยบายฯ
	<p>(๓.๓) ควรส่งเสริมให้มีการสร้างคุณค่าและความคุ้มค่าให้กับผลิตภัณฑ์ชุมชนและบริการ อาทิ การส่งเสริมให้เปลี่ยนแปลงรูปแบบบรรจุภัณฑ์ให้ทันสมัย พกพา สะดวก สวยงาม และเป็นบรรจุภัณฑ์ที่เหมาะสมกับการขนส่งที่สะดวกปลอดภัย และมีการเพิ่มเรื่องเล่าที่เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์และบริการ</p>		<p>เชื่อมั่นในความปลอดภัยของสินค้ามากขึ้น ซึ่งการสนับสนุนมาตรฐานดังกล่าว จะเป็นประโยชน์ต่อการเติบโตของผลิตภัณฑ์และบริการต่อไปได้</p> <p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเห็นด้วยกับข้อเสนอเชิงนโยบายฯ ดังกล่าว และมีข้อคิดเห็นเพิ่มเติม ดังนี้</p> <p>อว. โดย วช. เห็นควรให้มีการส่งเสริมให้มีการสร้างคุณค่าและความคุ้มค่าให้กับผลิตภัณฑ์ชุมชนและบริการ ซึ่งวิสาหกิจชุมชนส่วนใหญ่มีการปรับปรุงผลิตภัณฑ์ โดยเฉพาะบรรจุภัณฑ์บ่งบอกเอกลักษณ์ต่อผลิตภัณฑ์และตามมาตรฐานสากลเชิงการค้า ทั้งนี้บรรจุภัณฑ์ยังขาดความทันสมัยและตรงกับความต้องการของผู้ซื้อ</p> <p>อก. เห็นด้วยกับข้อเสนอเชิงนโยบายฯ ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ อก. โดยกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ได้ดำเนินกิจกรรมให้คำปรึกษาแนะนำด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ หรือรูปแบบผลิตภัณฑ์ ภายใต้โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชนเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มผลิตภัณฑ์ ด้วยการออกแบบและจัดทำบรรจุภัณฑ์ที่มีความโดดเด่นเหมาะสมกับการใช้งาน ต้นทุนการผลิตสอดคล้องกับราคา พร้อมทั้งนำเสนอเรื่องราวที่สื่อถึงคุณค่า นำไปสู่การยอมรับของกลุ่มเป้าหมาย และเกิดมูลค่าเพิ่มของผลิตภัณฑ์ เช่น การพัฒนาชุดใส่อาหารเครื่องสำอางค์ อุตสาหกรรมของชุมชนสังคโลกบ้านเกาะน้อย เป็นชุด Box/Gift Set งาน ชาม และถ้วยกาแฟ บรรจุในกล่องไม้ที่สามารถเปิดฝาออกมาเป็นถาดใส่อาหารสามารถถยกและถือเป็นกระเป๋าของฝาก เป็นต้น</p> <p>กก. ได้คำนึงถึงเรื่องการสร้างคุณค่าและความคุ้มค่าให้กับผลิตภัณฑ์ชุมชนและบริการ โดยการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพเพื่อยกระดับชุมชนและโฮมสเตย์ที่ยังไม่ได้รับรองมาตรฐานให้เข้าสู่มาตรฐานโฮมสเตย์ไทย และที่ได้รับรองมาตรฐานแล้วให้เป็นต้นแบบ มีจุดขาย โดยการสร้างมูลค่าเพิ่มด้วยทุนทางวัฒนธรรม อัตลักษณ์ และทรัพยากรธรรมชาติ อาทิ Healthy Homestay หรือ Eco-Friendly Homestay เป็นต้น โดยมุ่งเน้นการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ที่มีคุณภาพจากภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อสร้างสรรค์คุณค่าทางเศรษฐกิจให้เกิดความเข้มแข็งแก่เศรษฐกิจฐานราก และสร้างความเชื่อมั่นให้แก่นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ</p> <p>สธ. โดยสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ได้ดำเนินงานสำรวจวัตถุดิบประจำถิ่นที่มีลักษณะโดดเด่นเฉพาะพื้นที่ที่ผู้ประกอบการต้องการนำมาพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์สุขภาพแล้ว แต่ยังคงต้องการต่อยอดจากหน่วยงานอื่น ๆ ในการนำวัตถุดิบนั้น ๆ มาพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีคุณสมบัติเด่นที่ชัดเจน เพื่อเพิ่มมูลค่าต่อไป นโยบายการสร้างมูลค่าเพิ่มเชิงพาณิชย์เป็นนโยบายที่สำคัญในการสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานราก ควรส่งเสริมให้มีกำหนดเป้าหมายร่วมกัน ในการพัฒนาหรือส่งเสริมนำวัตถุดิบที่มีเฉพาะในท้องถิ่นหรือที่มีอัตลักษณ์นี้มาพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่หลากหลายรูปแบบและบูรณาการทำงานร่วมกันตั้งแต่หน่วยงานต้นน้ำจนถึงปลายน้ำในพื้นที่อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ก็จะสามารถพัฒนากลุ่มผู้ประกอบการหรือเศรษฐกิจฐานรากได้อย่างแท้จริงและยั่งยืน</p> <p>สศส. ได้ดำเนินการพัฒนาบรรจุภัณฑ์เป็นหนึ่งในเครื่องมือการตลาด (Marketing tools) ในระยะที่ผ่านมา สศส. จึงสนับสนุนการนำข้อมูลการวิเคราะห์เชิงธุรกิจและพัฒนาแบรนด์ของผู้ประกอบการ โดยมีผู้เชี่ยวชาญ</p>

ข้อเสนอเชิงนโยบายฯ	กิจกรรม	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการที่เกี่ยวกับข้อเสนอเชิงนโยบายฯ
			<p>ในการตีโจทย์ธุรกิจและทำงานร่วมกับผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบ ซึ่งแนวทางดังกล่าวช่วยเพิ่มมูลค่าของประสบการณ์องค์กรรวมของแบรนด์ได้ โดยมีบรรจุภัณฑ์เป็นองค์ประกอบ เนื่องจากการเพิ่มมูลค่าเชิงพาณิชย์จำเป็นต้องพัฒนาองค์ประกอบอื่น ๆ ร่วมด้วยไม่เพียงแต่การพัฒนาบรรจุภัณฑ์เท่านั้น เช่น การพัฒนาการขายหน้าร้าน การสื่อสารออนไลน์เพื่อสร้างความต่อเนื่องในการสื่อสารแบรนด์ และส่งผลต่อความน่าเชื่อถือทางธุรกิจ (มีการดำเนินการในโครงการสร้างมูลค่าสินค้าไทยจากเศรษฐกิจท้องถิ่น (Value Creation) ในนาม Herb to go)</p>
<p>(๔) การพัฒนาความรู้ และทักษะการตลาดสมัยใหม่</p>	<p>(๔.๑) ควบส่งเสริมให้กลุ่ม ชุมชน และวิสาหกิจมีความรู้ และทักษะด้านการตลาดสมัยใหม่ เพื่อให้ผู้บริโภคมีความรู้สึกถึงคุณค่าและความคุ้มค่าและพึงพอใจที่มีต่อผลิตภัณฑ์ รวมทั้งต้องพัฒนาความสามารถด้านการขายบนตลาดออนไลน์ และต้องมีทักษะในการสร้างกลุ่มลูกค้าให้มีความจงรักภักดีในสินค้า (brand royalty)</p>	<p>กระทรวงเกษตรและสหกรณ์</p> <ul style="list-style-type: none"> - กรมส่งเสริมการเกษตร <p>กระทรวงมหาดไทย</p> <ul style="list-style-type: none"> - กรมการพัฒนาชุมชน <p>กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม</p> <p>กระทรวงอุตสาหกรรม</p> <ul style="list-style-type: none"> - กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม - สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม <p>กระทรวงพาณิชย์</p> <ul style="list-style-type: none"> - กรมพัฒนาธุรกิจการค้า - สำนักงานปลัดกระทรวง <p>กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม</p> <ul style="list-style-type: none"> - สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ 	<p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้องของเห็นด้วยกับข้อเสนอเชิงนโยบายฯ ดังกล่าว และมีข้อคิดเห็นเพิ่มเติม ดังนี้</p> <p>มท. มีความเห็นว่าควรมีการฝึกอบรม จัดหลักสูตรให้ความรู้ในเรื่องการเข้าถึงช่องทางการตลาดออนไลน์ และให้ความรู้ในเรื่องการจัดทำแผนธุรกิจให้ครอบคลุมในทุกด้าน</p> <p>อว. มีความเห็น ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - วช. เห็นด้วย โดย วช. ให้ความสำคัญกับความต้องการของพื้นที่เป็นหลัก (Demand Driven) และให้ความสำคัญกับปลายน้ำ อาทิเช่น พัฒนาตลาดออนไลน์ - วว. ได้ดำเนินการผ่านการถ่ายทอดเทคโนโลยี องค์ความรู้ ให้แก่ชุมชน การฝึกอบรมด้านการตลาด การสร้างแบรนด์ การเชื่อมโยงเครือข่ายการตลาด เพื่อสร้างช่องทางการตลาดให้กับผู้ประกอบการ ตลอดจนการดำเนินการผ่านพันธมิตรสถาบันการเงินที่เข้ามาช่วยวิเคราะห์ตลาด <p>อก. เห็นด้วยกับข้อเสนอเชิงนโยบายฯ ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ อก. โดยกรมส่งเสริมอุตสาหกรรมได้ถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการตลาดแบบรอบด้าน ตั้งแต่การพัฒนากลุ่มลูกค้าด้านการตลาดสมัยใหม่ ความรู้เรื่องแนวโน้มทางการตลาด การวิเคราะห์แนวโน้มทางการตลาด (Market Trend) การออกแบบ (Design) ให้มีเอกลักษณ์ สามารถผลิตและขายได้ในเชิงพาณิชย์ รวมถึงการเข้าถึงช่องทางตลาด Online ที่มีศักยภาพ เช่น Facebook เพื่อกระตุ้นให้เกิดการซื้อขาย ควบคู่กับการสร้างกลุ่มลูกค้าที่มี brand loyalty เพื่อให้กลุ่มเศรษฐกิจฐานรากสามารถพัฒนาความรู้ และทักษะการตลาดสมัยใหม่และเข้าถึงการตลาดออนไลน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันจะนำไปสู่การสร้างความสามารถในการแข่งขันในตลาดได้อย่างยั่งยืน โดยมีเป้าหมายการดำเนินการ จำนวน ๒๐๐ ผลิตภัณฑ์</p> <p>พณ. โดยกรมพัฒนาธุรกิจการค้าได้ดำเนินการขับเคลื่อนตลาดชุมชนที่ตอบโจทย์กลุ่มเป้าหมายเฉพาะกลุ่ม ทั้งกระแสโลก รักสุขภาพ โดยดำเนินการตั้งแต่คัดเลือกกลุ่มเป้าหมาย จัดทำฐานข้อมูล ให้องค์ความรู้ ขยายช่องทางการตลาด (ออนไลน์ และออฟไลน์) รวมทั้งเผยแพร่สร้างการรับรู้ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ โดยดำเนินการ ดังนี้</p> <p>๑) เพิ่มมูลค่าสินค้าพื้นถิ่นไทยตาม BCG Model “SMART Local BCG” เพื่อพัฒนาศักยภาพสินค้าพื้นถิ่นไทยให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด โดยจุดประกายแนวคิดสร้างสรรค์การพัฒนา ด้วย BCG Model และบ่มเพาะ ๑๒ ชั่วโมง และให้คำปรึกษา ตลอดจนประชาสัมพันธ์ และส่งเสริมการตลาดให้ทันสมัย SMART</p>

ข้อเสนอเชิงนโยบายฯ	กิจกรรม	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการที่เกี่ยวกับข้อเสนอเชิงนโยบายฯ
			<p>Local BCG นอกจากนี้ กรมพัฒนาธุรกิจการค้ามีแผนพัฒนา SMART Local BCG ๗๗ ราย เชื่อมโยงกับแหล่งจำหน่ายในพื้นที่ รวมทั้ง สร้างการรับรู้และส่งเสริมการขาย</p> <p>๒) ส่งเสริมภาพลักษณ์และการตลาดผลิตภัณฑ์สมุนไพร “SMART Local HERB” เพื่อขยายโอกาสทางการค้าให้ผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่เป็นที่ต้องการของตลาดทั้งออฟไลน์ และออนไลน์ ในกลุ่ม Herbal Champions ๑๒ รายการ ได้แก่ (๑) กระชายดำ (๒) มะขามป้อม (๓) ฟ้าทะลายโจร (๔) ขมิ้นชัน (๕) บัวบก (๖) ไพล (๗) กวางเครือขาว (๘) กระเจี๊ยบแดง (๙) หนุ่ยหวาน (๑๐) กระชาย (๑๑) พริก (๑๒) ว่านหางจระเข้ ตอบโจทย์กลุ่มเป้าหมาย ๓ กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มกระแสรักสุขภาพ กลุ่มสร้างภูมิคุ้มกัน และกลุ่มสังคมผู้สูงอายุ</p> <p>นอกจากนี้ ในส่วนของ สป.พณ. ได้จัดโครงการอบรมเพื่อส่งเสริมให้กลุ่ม ชุมชน และวิสาหกิจมีความรู้ และทักษะด้านการตลาดสมัยใหม่ เช่น (๑) จัดอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการด้านการค้าออนไลน์ กลุ่มจังหวัดภาคกลาง ๑๗ จังหวัด (๒) จัดอบรมเชิงปฏิบัติการเพิ่มศักยภาพด้านการตลาดอิเล็กทรอนิกส์ (๓) การส่งเสริมสร้างกระแสการบริโภคเกษตรอินทรีย์ โดยสร้างเครือข่ายผู้ผลิตและผู้บริโภคเกษตรอินทรีย์ ผ่านช่องทางโซเชียลมีเดีย และจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ เสริมสร้างการเรียนรู้เกษตรอินทรีย์ จัดทำ Facebook Group ชื่อ “ISAN ORGANIC MARKET” เป็นต้น</p> <p>ดศ. โดยสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ได้มีการพัฒนาหลักสูตร/ความรู้ทางออนไลน์ผ่าน ETDA Channel ผ่านหลักสูตร EASY: e-Commerce Academy Skills Learn by Yourself โดยประชาชน ชุมชน และรัฐวิสาหกิจ สามารถเข้าถึงหลักสูตรดังกล่าว ในการพัฒนาความสามารถทางการขายบนตลาดออนไลน์</p> <p>สศส. ตระหนักถึงความสำคัญของการส่งเสริมความรู้และทักษะการตลาดสมัยใหม่ จึงสนับสนุนกิจกรรมให้คำปรึกษาการวิเคราะห์เชิงธุรกิจและพัฒนาแบรนด์ของผู้ประกอบการโดยมีผู้เชี่ยวชาญในการตีโจทย์ธุรกิจ และทำงานร่วมกับผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบ เพื่อเพิ่มมูลค่าของประสบการณ์องค์กรรวมของแบรนด์ และการสื่อสารเพื่อให้ผู้ประกอบการสามารถขายสินค้าบนช่องทางออนไลน์ ซึ่งกระบวนการดังกล่าวนี้ช่วยเสริมทักษะในตลาดออนไลน์เพิ่มขึ้น ทั้งนี้ การส่งเสริมความรู้และทักษะการตลาดสมัยใหม่จะดำเนินการประกอบไปกับการส่งเสริมความรู้ด้านการออกแบบและการเล่าเรื่องผลิตภัณฑ์ไปด้วย โดยมีการดำเนินงานในโครงการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการชุมชน (Community-Based) เชิงสร้างสรรค์ส่วนภูมิภาค ซึ่งดำเนินการในปี ๒๕๖๕ โดยคาดว่าจะมีผู้ประกอบการชุมชนและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่ได้รับการบ่มเพาะเชิงลึกด้วยองค์ความรู้ด้านพื้นฐานการตลาดหรือการออกแบบในการพัฒนาคุณภาพสินค้า ผลิตภัณฑ์และบริการ ไม่น้อยกว่า ๖๐๐ ราย</p>

ข้อเสนอเชิงนโยบายฯ	กิจกรรม	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการที่เกี่ยวกับข้อเสนอเชิงนโยบายฯ
	(๔.๒) ควรให้ความช่วยเหลือสร้างช่องทางตลาดออนไลน์เพื่อให้กลุ่มเศรษฐกิจฐานรากสามารถเข้าถึงการตลาดออนไลน์ได้		<p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเห็นด้วยกับข้อเสนอเชิงนโยบายฯ ดังกล่าว และมีข้อคิดเห็นเพิ่มเติม ดังนี้</p> <p>พณ. มีความเห็นว่าในการให้ความช่วยเหลือสร้างช่องทางตลาดออนไลน์เพื่อให้กลุ่มเศรษฐกิจฐานรากสามารถเข้าถึงการตลาดออนไลน์ได้ พณ. มีการดำเนินการสอดคล้องกับข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากของคณะกรรมการฯ ดังนี้</p> <p>๑) กรมพัฒนาธุรกิจการค้า ได้ดำเนินการพัฒนาผู้ประกอบการทั้ง SME ผู้ประกอบการฐานราก ให้มีองค์ความรู้ด้านการค้าออนไลน์ รวมทั้งผลักดันผู้ประกอบการที่มีศักยภาพให้สามารถขายสินค้าผ่านแพลตฟอร์มที่ได้รับความนิยม ซึ่งได้การทำความร่วมมือ (MOU) กับบริษัท Shopee เมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๖๒ เพื่อส่งเสริมผู้ประกอบการที่ได้รับการพัฒนาจากกรมพัฒนาธุรกิจการค้า ขายสินค้าบนแพลตฟอร์ม Shopee โดยได้รับสิทธิพิเศษต่าง ๆ มากมาย ผลการดำเนินงานตั้งแต่เดือนมีนาคม ๒๕๖๒ - พฤษภาคม ๒๕๖๕ รวม ๙๘,๘๙๓,๓๑๐ บาท นอกจากนี้ ยังได้ร่วมมือกับแพลตฟอร์ม Phenibox.com ในการเป็นแพลตฟอร์มกลาง “เกษตรผลิต พาณิชย์ตลาด” ผลักดันสินค้าเกษตรขายบนแพลตฟอร์มภายในประเทศ และใช้แพลตฟอร์ม Thaitrade.com ผลักดันจำหน่ายในต่างประเทศ นอกจากนี้ ยังได้แนะนำและผลักดันผู้ประกอบการฐานรากให้มีช่องทางตลาดออนไลน์ใหม่ ๆ เพื่อเป็นทางเลือกให้กับผู้ประกอบการในการขายสินค้าในช่องทางที่เหมาะสม</p> <p>๒) สบ.พณ. มีแผนจัดกิจกรรมการยกระดับและขยายช่องทางตลาดดิจิทัล ส่งเสริมภาพลักษณ์ ๓ จังหวัดชายแดนใต้ ด้วยสื่อดิจิทัล</p> <p>๓) กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ มีแพลตฟอร์มการค้าออนไลน์ Thaitrade.com ซึ่งเป็นเว็บไซต์ตลาดกลางพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ในรูปแบบ B๒B ที่ส่งเสริมการค้าออนไลน์ระหว่างประเทศ มีผลการดำเนินการ (ตุลาคม ๒๕๖๔ - พฤษภาคม ๒๕๖๕) จำนวน ๑,๒๘๙.๐๒ ล้านบาท และมีแพลตฟอร์มการค้าออนไลน์สำหรับการค้าปลีก (Business to Customer: B๒C) ระหว่างประเทศครบวงจร คือ Thaitrade.com Small Order OK (SOOK) ปัจจุบันมีจำนวนสมาชิกผู้ขาย SOOK ๗๔๓ ราย นอกจากนี้ กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ยังดำเนินการร่วมกับ สวส. จัด Online Business Matching กลุ่มสินค้าวิสาหกิจเพื่อสังคมกว่า ๒๐ เครือข่าย มีผู้ประกอบการเข้าร่วมจำนวน ๒๕ ราย โดยมีการเตรียมความพร้อมกลุ่มผู้ประกอบการเพื่อสร้างประโยชน์ต่อกลุ่มเกษตรกร และชุมชน เกิดมูลค่าการค้า ๖๐.๒๗ ล้านบาท</p> <p>ดศ. ได้มีการพัฒนาโครงการ “แนวทางสินค้าออนไลน์ : จากชุมชนสู่คนไทย” ซึ่งในปี ๒๕๖๔ ได้มีการพัฒนา ๓ หลักสูตร ได้แก่ (๑) การเรียนรู้ยุคดิจิทัล: ดิจิทัลระดับพื้นฐาน (Digital Literacy) (๒) การเรียนรู้ดิจิทัลระดับวิชาชีพ: อีคอมเมิร์ซ (e-Commerce) (๓) การเรียนรู้สู่โค้ชดิจิทัลชุมชน: โค้ชดิจิทัลชุมชน (Local Digital Coach)</p> <p>สศส. มีความเห็นว่าปัจจุบันมีหลายหน่วยงานที่สนับสนุนการทำการตลาดออนไลน์ให้แก่ผู้ประกอบการ เพื่อให้เกิดรูปแบบความช่วยเหลือที่ยั่งยืนและลดความเสี่ยงให้ผู้ประกอบการ ควรมีการประเมินความเหมาะสม</p>

ข้อเสนอเชิงนโยบายฯ	กิจกรรม	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการที่เกี่ยวกับข้อเสนอเชิงนโยบายฯ
			<p>ของช่องทางรายได้ที่จะทำการสนับสนุน เช่น B๒C B๒B หรือ OEM โดยอาศัยเครื่องมือการวิเคราะห์ห่วงโซ่อุปทานของผลิตภัณฑ์และบริการ และเพื่อให้เห็นช่องทางที่กลุ่มเศรษฐกิจฐานรากมีศักยภาพที่จะส่งเสริมได้ นอกจากนี้ การเพิ่มมูลค่าเชิงพาณิชย์ จำเป็นต้องพัฒนาองค์ประกอบอื่น ๆ ร่วมกัน ดังนั้น ในการส่งเสริมกลุ่มเศรษฐกิจฐานรากจึงควรพิจารณาให้ครอบคลุมทั้งในเรื่องของการพัฒนาผลิตภัณฑ์ พัฒนาบรรจุภัณฑ์ พัฒนาการขายหน้าร้าน และการสื่อสารออนไลน์เพื่อสร้างความต่อเนื่องในการสื่อสารแบรนด์ และส่งผลต่อความน่าเชื่อถือทางธุรกิจ</p>
	<p>(๔.๓) ช่วยวิเคราะห์ตลาด จับกระแสความต้องการของกลุ่ม ลูกค้า สำรวจความพึงพอใจของ ลูกค้า การวิเคราะห์คู่แข่งให้แก่ กลุ่มเศรษฐกิจฐานราก</p>		<p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเห็นด้วยกับข้อเสนอเชิงนโยบายฯ ดังกล่าว และมีข้อคิดเห็นเพิ่มเติม ดังนี้</p> <p>พณ. มีความเห็นว่าการดำเนินการช่วยวิเคราะห์ตลาด จับกระแสความต้องการของลูกค้า สำรองความพึงพอใจของลูกค้า การวิเคราะห์คู่แข่ง ให้แก่กลุ่มเศรษฐกิจฐานราก พณ. โดยกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศได้พัฒนาระบบปัญญาประดิษฐ์ เพื่อแสวงหาโอกาสทางการค้าระหว่างประเทศ (DITP Business AI) และช่วยวิเคราะห์สถานการณ์ รวมถึงแนวโน้มทางการค้าระหว่างประเทศ สามารถคาดการณ์โอกาสและความเสี่ยงทางการค้าระหว่างประเทศที่จะเกิดขึ้นในอนาคต เงินตราต่างประเทศทั่วโลก ข้อมูลแนวโน้มความต้องการสินค้าของผู้บริโภค เพื่อวิเคราะห์ความสอดคล้องสัมพันธ์กันโดยระบบ DITP Business AI และประเมินออกมาเป็นแนวโน้มทางการค้าระหว่างประเทศที่เป็นโอกาส หรือเป็นความเสี่ยงในการดำเนินธุรกิจการค้าระหว่างประเทศและสินค้าเป้าหมาย เพื่อเพิ่มศักยภาพและการส่งออกไปยังประเทศเป้าหมาย</p> <p>นอกจากนี้ ยังมี DITP ONE เป็นโมบายแอปพลิเคชันให้บริการดิจิทัลที่ออกแบบมาให้ผู้ประกอบการสามารถเข้าถึงบริการของกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศได้อย่างง่ายดาย เพียงดาวน์โหลดแอป DITP ONE บนโทรศัพท์มือถือ และลงทะเบียน ก็สามารถสมัครเป็นสมาชิก สมัครเข้าร่วมกิจกรรมขยายตลาดต่างประเทศ หรือสมัครเรียนและฝึกอบรมออนไลน์ ขอรับตราสัญลักษณ์ต่าง ๆ โดยสามารถติดตามสถานะการสมัครและประวัติ รวมถึงเช็คสิทธิประโยชน์คงเหลือ พร้อมฟีเจอร์ที่ตอบโจทย์ผู้ประกอบการรุ่นใหม่โดยเฉพาะ ระบบแจ้งเตือน (Notification) และฟังก์ชันสนทนา (Chat) ที่สามารถพิมพ์พูดคุยได้ รวมทั้งยังสามารถค้นหาสถิติการค้า ติดตามข้อมูลข่าวสาร บทวิเคราะห์แนวโน้มตลาดโดยทูตพาณิชย์ และบริการอื่น ๆ อีกมาก ด้วยการใส่รหัสผ่านเข้าสู่ระบบเพียงครั้งเดียว (Single Sign-On: SSO)</p> <p>ดศ. ได้มีการวิเคราะห์ตลาด ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑) จัดทำการสำรวจมูลค่าพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-Commerce Survey) ในประเทศไทย โดยการคาดการณ์มูลค่า e-Commerce ประเทศไทย ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ มีมูลค่าทั้งหมด ๔,๐๑๓,๓๙๙.๑๓ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ร้อยละ ๖.๑๑ ๒) จัดทำการสำรวจพฤติกรรมผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย (Thailand Internet User Behavior : IUB) โดยจากผลสำรวจในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ พบว่า ประชาชนมีการใช้อินเทอร์เน็ตเฉลี่ยต่อวันอยู่ที่ ๑๐ ชั่วโมง ๓๖ นาที ๓) อยู่ระหว่างการออกแบบระบบและจัดเก็บข้อมูล e-Transaction Data Management ของประเทศ

ข้อเสนอเชิงนโยบายฯ	กิจกรรม	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการที่เกี่ยวกับข้อเสนอเชิงนโยบายฯ
(๕) การยกระดับกลุ่มที่มีความเข้มแข็งสู่การเป็นวิสาหกิจชุมชนที่มีสถานะเป็นนิติบุคคล	เร่งส่งเสริมความรู้ ยกระดับกลุ่มที่มีความเข้มแข็งเป็น “วิสาหกิจชุมชน” ที่มีการจดทะเบียนรับรองให้มีสถานะเป็น “นิติบุคคล”	<u>กระทรวงเกษตรและสหกรณ์</u> - กรมส่งเสริมการเกษตร <u>กระทรวงมหาดไทย</u> - กรมการพัฒนาชุมชน <u>กระทรวงอุตสาหกรรม</u> - สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม - กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม <u>กระทรวงการพัฒนาลังคมและความมั่นคงของมนุษย์</u> - สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) <u>สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม</u>	<p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเห็นด้วยกับข้อเสนอเชิงนโยบายฯ ดังกล่าว และมีข้อคิดเห็นเพิ่มเติม ดังนี้</p> <p>มท. ควรมีการประชาสัมพันธ์ ให้ความรู้แก่กลุ่มที่มีความเข้มแข็งในเรื่องประโยชน์ของการจดทะเบียนรับรองสู่การเป็นวิสาหกิจชุมชนที่มีสถานะเป็น “นิติบุคคล” และควรกำหนดมาตรการเพื่อสร้างแรงจูงใจให้กับผู้ประกอบการที่จะเข้าสู่การเป็นนิติบุคคล เช่น มาตรการทางภาษี การเข้าถึงแหล่งทุนการคุ้มครองทางลิขสิทธิ์ เป็นต้น</p> <p>อก. เห็นด้วย อก. โดยกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ได้พัฒนาองค์ความรู้ ชีตความสามารถ รวมถึงทักษะแก่กลุ่มวิสาหกิจชุมชนอย่างรอบด้าน เพื่อเตรียมความพร้อมวิสาหกิจชุมชนให้มีความเข้มแข็ง ซึ่งผลการดำเนินงานจะส่งผลทางอ้อมต่อการเกิดการจดทะเบียนรับรองให้มีสถานะเป็น “นิติบุคคล” เพิ่มมากขึ้นในอนาคต</p> <p>พม. เห็นชอบตามข้อเสนอเชิงนโยบายฯ ในการเร่งส่งเสริมความรู้ ยกระดับกลุ่มที่มีความเข้มแข็งเป็น “วิสาหกิจชุมชน” ที่มีการจดทะเบียนรับรองให้มีสถานะเป็น “นิติบุคคล”</p> <p>สวส. มีพันธกิจในการขึ้นทะเบียนวิสาหกิจเพื่อสังคม และดำเนินแผนงาน/โครงการสนับสนุนและให้สิทธิประโยชน์ตามมาตรการต่าง ๆ ของรัฐที่จะเกิดขึ้น ซึ่ง สวส. ได้มีแผนการสรรหาผู้ประกอบการกลุ่มเป้าหมายมาจดทะเบียนเป็นวิสาหกิจเพื่อสังคมแบบมุ่งเป้า โดยปัจจุบันได้มีการประสานงานร่วมกับกรมส่งเสริมการเกษตรในการคัดกรองผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนที่ปัจจุบันมีจำนวน ๑๒๔,๔๔๑ วิสาหกิจชุมชน (ข้อมูลจากระบบสารสนเทศวิสาหกิจชุมชน) โดย สวส. ร่วมคัดเลือกวิสาหกิจชุมชนที่มีศักยภาพในระดับวิสาหกิจชุมชนดีเด่น ระดับประเทศ มาต่อยอด ยกระดับ และบ่มเพาะสู่การเป็นวิสาหกิจเพื่อสังคม (นิติบุคคล) และมีนัดหมายหารือความร่วมมือกับกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ในวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๖๕ ในการพัฒนาการทำงานร่วมกันแบบบูรณาการในการส่งเสริมผู้ประกอบการ ทั้งนี้ จากการได้พิจารณาข้อมูลข้อเสนอเชิงนโยบาย และหน่วยงานที่รับผิดชอบแล้ว จะรีบดำเนินการประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการกิจกรรมตามข้อเสนอต่อไป</p>
(๖) การพัฒนาความรู้ทักษะด้านการบริหารจัดการ	(๖.๑) ควรเร่งรัดให้ความรู้ ส่งเสริมสนับสนุน พัฒนาทักษะ ยกระดับและต่อยอดให้กลุ่ม ชุมชน และวิสาหกิจมีความสามารถด้านการบริหารจัดการธุรกิจ สามารถจัดทำแผนการเงินแผนการลงทุน แผนพัฒนาธุรกิจ แผนการจัดการ แผนการตลาด และแผนการบริหารความเสี่ยงอย่างต่อเนื่อง	<u>กระทรวงมหาดไทย</u> - กรมการพัฒนาชุมชน <u>กระทรวงการพัฒนาลังคมและความมั่นคงของมนุษย์</u> - สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) <u>กระทรวงเกษตรและสหกรณ์</u> - กรมส่งเสริมการเกษตร <u>กระทรวงอุตสาหกรรม</u>	<p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเห็นด้วยกับข้อเสนอเชิงนโยบายฯ ดังกล่าว และมีข้อคิดเห็นเพิ่มเติม ดังนี้</p> <p>มท. มีความเห็นว่าควรเพิ่มเติมการให้ความรู้และพัฒนาทักษะในเรื่องการวิเคราะห์สถานการณ์ สภาพแวดล้อมของการดำเนินธุรกิจในปัจจุบันการจัดทำแผนการผลิต แผนปฏิบัติการ และหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน ต้องเป็นที่ปรึกษาด้านวิชาการ และด้านการดำเนินงาน ตลอดจนสนับสนุนงบประมาณ ดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้อง</p> <p>พม. เห็นชอบตามข้อเสนอเชิงนโยบายฯ ในการเร่งรัดให้ความรู้ ส่งเสริมสนับสนุน พัฒนาทักษะ ยกระดับและต่อยอดให้กลุ่ม ชุมชน และวิสาหกิจมีความสามารถด้านการบริหารจัดการธุรกิจ สามารถจัดทำ แผนการเงิน แผนการลงทุนแผนพัฒนาธุรกิจ แผนการจัดการ แผนการตลาด และแผนการบริหารความเสี่ยงอย่างต่อเนื่อง</p>

ข้อเสนอเชิงนโยบายฯ	กิจกรรม	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการที่เกี่ยวกับข้อเสนอเชิงนโยบายฯ
		<p>- สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม</p> <p>- กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม</p> <p>กระทรวงพาณิชย์</p> <p>- สำนักงานปลัดกระทรวง</p> <p>กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม</p> <p>กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา</p> <p>- กรมการท่องเที่ยว</p>	<p>อก. เห็นด้วยกับข้อเสนอเชิงนโยบายฯ ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ อก. โดยกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ได้ดำเนินโครงการปั้นนักธุรกิจเกษตรอุตสาหกรรม ผ่านการถ่ายทอดองค์ความรู้ในรูปแบบการอบรมออนไลน์ ด้านการจัดการธุรกิจ ด้านการตลาด ด้านการบริหารการเงิน และด้านการจัดทำแผนธุรกิจให้สำหรับทายาทเกษตรกรที่ต้องการกลับไปทำอาชีพการเกษตร หรือธุรกิจที่เกี่ยวกับเกษตร จำนวน ๒,๕๐๐ คน</p> <p>อว. มีความเห็น ดังนี้</p> <p>- วช. เห็นด้วย และให้ความสำคัญกับเรื่องการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์จริง (Research Utilization: RU) ซึ่งส่งเสริมการให้ความสำคัญกับการสร้างความเข้มแข็งชุมชน ให้ชุมชนสามารถบริหารจัดการธุรกิจ แผนการเงิน แผนการตลาด เป็นต้น</p> <p>- วว. ได้ดำเนินการผ่านตัวแบบการขับเคลื่อนเศรษฐกิจต่าง ๆ ตามที่ได้กล่าวมาแล้ว เช่น Quadruple Helix Platform และโครงการนวัตกรรมอัตลักษณ์</p> <p>กก. โดยกรมการท่องเที่ยวได้มีการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวชุมชน ในการรองรับนักท่องเที่ยว การจับคู่เจรจาธุรกิจออนไลน์เพื่อสร้างเครือข่ายและต่อยอดการทำธุรกิจระหว่างกลุ่มผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว ส่งผลให้เกิดเงินทุนหมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจ การส่งเสริมและพัฒนา ศักยภาพเพื่อยกระดับชุมชนและโฮมสเตย์ที่ยังไม่ได้รับรองมาตรฐานให้เข้าสู่มาตรฐานโฮมสเตย์ไทย และที่ได้รับรองมาตรฐานแล้วให้เป็นต้นแบบ มีจุดขาย โดยการสร้างมูลค่าเพิ่มด้วยทุนทางวัฒนธรรม อัตลักษณ์ และ ทรัพยากรธรรมชาติ เช่น Healthy Homestay หรือ Eco-Friendly Homestay เป็นต้น</p>
	<p>(๖.๒) การให้ความรู้และพัฒนาทักษะที่เป็นสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน มีการติดตามประเมินผลหลังเสร็จสิ้นการอบรม ให้ความรู้และประเมินความสามารถด้านการบริหารจัดการของกลุ่ม เร่งรัดและพัฒนาความรู้ ทักษะ เพื่อให้กลุ่ม ชุมชน และวิสาหกิจมีความสามารถจัดทำแผนการลงทุน และแผนพัฒนาธุรกิจ เพื่อให้กลุ่มมีความเข้มแข็งและสามารถพัฒนาการดำเนินธุรกิจของกลุ่มได้</p>		<p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเห็นด้วยกับข้อเสนอเชิงนโยบายฯ ดังกล่าว และมีข้อคิดเห็นเพิ่มเติม ดังนี้</p> <p>พม. เห็นชอบตามข้อเสนอเชิงนโยบายฯ และเห็นว่า การให้ความรู้และพัฒนาทักษะที่เป็นสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน มีการติดตามประเมินผลหลังเสร็จสิ้นการอบรม ให้ความรู้และประเมินความสามารถด้านการบริหารจัดการของกลุ่ม เร่งรัดและพัฒนาความรู้ ทักษะ เพื่อให้กลุ่ม ชุมชน และวิสาหกิจมีความสามารถจัดทำแผนการลงทุนและแผนพัฒนาธุรกิจ เพื่อให้กลุ่มมีความเข้มแข็งและสามารถพัฒนาการดำเนินธุรกิจของกลุ่มได้</p> <p>อก. เห็นด้วยกับข้อเสนอเชิงนโยบายฯ ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ อก. โดยกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ได้ดำเนินโครงการปั้นนักธุรกิจเกษตรอุตสาหกรรม โดยมีกระบวนการจัดทำแผนงานการพัฒนาให้กับวิสาหกิจชุมชนในสาขาเกษตรแปรรูป โดยวิสาหกิจชุมชนที่เข้าร่วมโครงการฯ จะได้รับองค์ความรู้ในการจัดทำแผนพัฒนาธุรกิจ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในการสร้างความสามารถการแข่งขันของตลาดในประเทศได้เป็นอย่างดี โดยวิสาหกิจชุมชนที่ได้รับการพัฒนาและมีความพร้อมจะจัดทำแผนธุรกิจได้ง่าย ในการกำหนดทิศทางธุรกิจตามสถานการณ์ปัจจุบัน ทั้งนี้ จากการติดตามและประเมินผลร้อยละ ๙๒.๑๘ ของผู้ที่เข้าร่วมโครงการดังกล่าว สามารถนำความรู้ไปพัฒนาและเกิดการวางแผนเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์จากผลผลิตทางการเกษตรที่เหมาะสมกับแต่ละพื้นที่</p>

ข้อเสนอเชิงนโยบายฯ	กิจกรรม	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการที่เกี่ยวกับข้อเสนอเชิงนโยบายฯ
			<p>พณ. โดยกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศมีการดำเนินโครงการให้ความรู้และพัฒนาทักษะที่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน ดังนี้</p> <p>๑) โครงการสร้าง SMEs ไทย สู่เวทีการค้าสากล (ต้นกล้า ทุ โกล) โดยมีกิจกรรม อาทิ การอบรมออนไลน์ผ่านระบบ (Zoom การเจาะลึกการทำธุรกิจระหว่างประเทศ การอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อสร้างแบรนด์ผลิตภัณฑ์และจัดทำแผนธุรกิจตอบโจทย์การตลาดในทุกแพลตฟอร์ม กิจกรรมเสวนา จัดแสดงสินค้าพร้อมเจรจาธุรกิจกับผู้ซื้อรายใหญ่ เป็นต้น โดยมีผู้ประกอบการเข้าร่วม ๒๔๔ ราย</p> <p>๒) โครงการ Young Exporter from Local to Global (YELG) โดยเป็นโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อลงลึกความรู้พื้นฐานด้านการค้าระหว่างประเทศให้กับผู้ดำเนินธุรกิจในระดับภูมิภาค อาทิ การสร้างธุรกิจ THAILAND ๕.๐ ด้วย BCG Economy Model เจาะลึกสินค้าไทยในตลาด CLMV พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์เพื่อการค้าระหว่างประเทศขั้นตอนการส่งออก และการจัดการโลจิสติกส์ พร้อมด้วยการให้คำปรึกษาเชิงลึกโดยผู้เชี่ยวชาญด้านการส่งออกชั้นนำ โดยมีผู้เข้าร่วมโครงการ ๓๖๒ ราย</p> <p>กก. โดยกรมการท่องเที่ยว มีการจัดอบรมถ่ายทอดองค์ความรู้และสมรรถนะที่จำเป็นในการสร้างความเข้มแข็งและเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น ผู้ประกอบการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ผู้ประกอบการด้านกิจกรรมผจญภัย การพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวใหม่ เป็นต้น โดยมุ่งเน้นการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ที่มีคุณภาพจากภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อสร้างสรรค์คุณค่าทางเศรษฐกิจให้เกิดความเข้มแข็งแก่เศรษฐกิจฐานราก และสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในพื้นที่ ตลอดจนมีการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน เพื่อให้ทราบปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นและหามาตรการหรือแนวทางในการแก้ไขปัญหาให้ดียิ่งขึ้น</p>
<p>(๗) การสนับสนุนการลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure)</p>	<p>(๗.๑) ควรเข้าไปพัฒนาโครงข่ายอินเทอร์เน็ต เครือข่ายไร้สาย และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในพื้นที่</p>	<p>กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม</p> <ul style="list-style-type: none"> - สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม <p>กระทรวงมหาดไทย</p> <ul style="list-style-type: none"> - กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น <p>กระทรวงคมนาคม</p> <ul style="list-style-type: none"> - กรมทางหลวง - กรมทางหลวงชนบท 	<p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเห็นด้วยกับข้อเสนอเชิงนโยบายฯ ดังกล่าว และมีข้อคิดเห็นเพิ่มเติม ดังนี้</p> <p>ดศ. โดยสำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ต้องการให้เพิ่มกิจกรรม ดังนี้</p> <p>๑) ควรสนับสนุนให้ภาคธุรกิจ/วิสาหกิจชุมชนนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพด้านอุตสาหกรรมและบริการ เช่น ภาคการผลิต ธุรกิจโลจิสติกส์ เป็นต้น ซึ่งจะช่วยผลักดันเศรษฐกิจดิจิทัลและส่งเสริมการพัฒนาและการใช้นวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัล</p> <p>๒) ควรส่งเสริมความร่วมมือในเรื่อง “นโยบายการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล” เพื่อให้การทำธุรกรรมออนไลน์หรือการค้าดิจิทัลมีมาตรฐานเช่นเดียวกัน และเป็นไปตามมาตรฐานของสากล</p> <p>นอกจากนี้ ดศ. ยังได้มีการสนับสนุนการลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐาน (infrastructure) ดังนี้</p> <p>(๑) การพัฒนาโครงข่ายอินเทอร์เน็ตแบบมีสาย ดศ. โดยบริษัท โทรคมนาคมแห่งชาติ จำกัด (มหาชน) เป็นผู้ดำเนินโครงการเน็ตประชารัฐ ในลักษณะเบิกจ่ายงบประมาณแทนกัน โดยเป็นการจัดให้มีโครงข่ายเคเบิลใยแก้วนำแสง ไปยังหมู่บ้านเป้าหมาย และจัดให้มีจุดบริการ Free Wi-Fi จำนวน ๒๔,๗๐๐ หมู่บ้าน ซึ่งบริษัท โทรคมนาคมแห่งชาติ จำกัด (มหาชน) ดำเนินการติดตั้งแล้วเสร็จพร้อมให้บริการครบทุกหมู่บ้าน</p>

ข้อเสนอเชิงนโยบายฯ	กิจกรรม	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการที่เกี่ยวกับข้อเสนอเชิงนโยบายฯ
			<p>เมื่อวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๖๐ ซึ่งทำให้ประชาชนสามารถเข้าถึงและใช้บริการอินเทอร์เน็ตได้ ลดความเหลื่อมล้ำของประชาชนในหมู่บ้านเป้าหมายในการเข้าถึงโครงข่ายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง เป็นการสร้างโอกาสแก่ประชาชน ในการเข้าถึงบริการต่าง ๆ ของภาครัฐได้อย่างทั่วถึงและเท่าเทียมกัน และเป็นการเพิ่มศักยภาพเศรษฐกิจฐานรากของประเทศ ในการทำธุรกิจออนไลน์ เตรียมความพร้อมในการก้าวเข้าสู่ยุคเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล</p> <p>(๒) การพัฒนาเครือข่ายไร้สายของ NT โดยดำเนินการประสานงานในการจัดให้มีสัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่ให้ครอบคลุมพื้นที่อับสัญญาณตามที่ได้รับเรื่องขอความอนุเคราะห์จากประชาชนผ่านสำนักงาน กสทช. และดำเนินการจัดให้มีโครงข่ายโทรคมนาคมพื้นฐานไร้สายในพื้นที่ต่าง ๆ โดยตั้งต้นจากเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC)</p> <p>มท. มีความเห็นว่าควรมีเจ้าภาพในระดับชาติ เพื่อเร่งดำเนินการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน อินเทอร์เน็ต เครือข่าย ไร้สาย ให้มีความเท่าเทียม ประชาชนสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้อย่างสะดวกและมีประสิทธิภาพ</p> <p>อว. โดย สวทช. มีความเห็นว่าหน่วยงานของรัฐนอกจากพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมและการสื่อสารแล้ว ควรลงทุนพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับการผลิต แปรรูป และการพัฒนาต่อยอดผลิตภัณฑ์แก่ชุมชนกลุ่มยากจนให้มีความเข้มแข็งและมีความสามารถบริหารจัดการกลุ่มได้ เช่น ระบบน้ำ โรงเรือน โรงอบ โรตแพ็คบรรจุ โรงแปรรูป เป็นต้น เนื่องจากการลงทุนลักษณะนี้ช่วยสร้างโอกาสให้ชุมชนพัฒนาสินค้าของชุมชนได้ผลิตสินค้าสะดวกรวดเร็วขึ้น และควรกระจายโครงสร้างในพื้นที่ชุมชน เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชนใกล้เคียงและชุมชนที่สนใจ</p>
	<p>(๗.๒) ควรพัฒนาโครงข่ายการคมนาคมขนส่ง เพื่อให้สามารถส่งมอบผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ได้อย่างสะดวก รวดเร็วและไม่เกิดความเสียหาย</p>		<p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเห็นด้วยกับข้อเสนอเชิงนโยบายฯ ดังกล่าว และมีข้อคิดเห็นเพิ่มเติม ดังนี้</p> <p>กระทรวงคมนาคม (คค.) มีความเห็น ดังนี้</p> <p>๑) พระราชบัญญัติทางหลวง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๙ ได้กำหนดทางหลวงไว้เป็น ๕ ประเภท คือ ทางหลวงพิเศษ ทางหลวงแผ่นดิน ทางหลวงชนบท ทางหลวงท้องถิ่น และทางหลวงสัมปทาน ปัจจุบัน คค. โดยกรมทางหลวงได้ดูแลรับผิดชอบทางหลวง ๓ ประเภท คือ ทางหลวงพิเศษ ทางหลวงแผ่นดิน และทางหลวงสัมปทาน ซึ่งมีลักษณะการให้บริการเป็นเส้นทางสายหลัก (Arterial) และกรมทางหลวงชนบท ดูแลรับผิดชอบทางหลวงชนบท ซึ่งเป็นเส้นทางสายรอง (Collector) ที่จะทำหน้าที่รับ-ส่งปริมาณจราจรเข้า - ออกจากทางสายหลัก โดยเป็นไปตามหลักเกณฑ์สากลในการจัดลำดับชั้นของทาง ทั้งนี้ ทางหลวงทั้ง ๕ ประเภท จะเชื่อมโยงกันเป็นโครงข่ายการคมนาคมขนส่งทางถนนทั่วประเทศ เพื่อรองรับผู้ใช้ทางในทุกภาคส่วน ซึ่งรวมถึงแหล่งผลิตในระดับเศรษฐกิจฐานรากที่กระจายตัวอยู่ในพื้นที่ต่าง ๆ ของประเทศ ทั้งนี้ หน่วยงานที่ดูแลรับผิดชอบทางแต่ละประเภทจะมีการกิจหลักในการพัฒนาและบำรุงรักษาเส้นทางให้ผู้ใช้ทางสามารถเดินทางหรือขนส่งสินค้าได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และปลอดภัย</p>

ข้อเสนอเชิงนโยบายฯ	กิจกรรม	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการที่เกี่ยวกับข้อเสนอเชิงนโยบายฯ
			<p>๒) ที่ผ่านมา คค. โดยกรมทางหลวงและกรมทางหลวงชนบทได้ดำเนินโครงการพัฒนาโครงข่ายคมนาคมขนส่งทางถนนอย่างต่อเนื่อง ทั้งในด้านการบำรุงรักษาสภาพทาง และการขยายโครงข่ายให้ครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศ ทำให้คุณภาพของถนนและความเชื่อมโยงของโครงข่ายอยู่ในเกณฑ์ดี ซึ่งข้อมูลจาก International Institute for Management Development (IMD) พบว่า ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ประเทศไทยมีโครงข่ายทางถนน (Roads) อยู่ในลำดับที่ ๑๖ จาก ๖๔ ประเทศทั่วโลก และมีข้อมูลระยะทางถนน ปี ๒๕๖๔ ระยะทางทั้งสิ้น ๗๐๒,๕๗๖.๕๔๗ กม. มีความหนาแน่นทางถนน เท่ากับ ๑.๓๗ กิโลเมตร/ตารางกิโลเมตร ทำให้สามารถรองรับความต้องการเดินทางและขนส่งสินค้าได้ทั้งในระดับประเทศและระดับภูมิภาค รวมทั้งมีการเชื่อมโยงตามแนวระเบียงเศรษฐกิจเหนือ – ใต้ และตะวันออก – ตะวันตก เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ รวมทั้งเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ทั้งนี้ คค. ได้กำหนดแผนการพัฒนาโครงข่ายคมนาคมขนส่งทางถนนไว้ในยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบคมนาคมขนส่ง ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) โดยจะมุ่งเน้นการเร่งผลักดันการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งทางถนนให้มีโครงข่ายที่สมบูรณ์ รวมทั้งเกิดการเชื่อมโยงโครงข่ายด้านคมนาคมขนส่งในทุกสาขา ทั้งถนน ราง น้ำ และอากาศ อย่างเป็นระบบ</p> <p>พม. เห็นชอบตามข้อเสนอเชิงนโยบายฯ เนื่องจากการขนส่งปัจจุบันมีหลายโครงข่าย จึงควรประสานความร่วมมือกับภาคธุรกิจเอกชนที่ให้บริการด้านขนส่งสินค้าและโลจิสติกส์ เพื่อเป็นการสนับสนุนการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชน อาทิ การลดค่าขนส่ง</p> <p>พม. เห็นชอบตามข้อเสนอเชิงนโยบายฯ ในการให้ความสำคัญกับการสนับสนุนด้านโครงสร้างพื้นฐานให้ครบวงจร</p>
	(๗.๓) ควรให้ความสำคัญกับการสนับสนุนด้านโครงสร้างพื้นฐานให้ครบวงจร		

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
เลขรับ ๗๕๖๗
วันที่ 12 ต.ค. ๒๕๖๕
เวลา ๑๕:๔๕ น.

ที่ นร ๐๕๐๓/๗๖๓๓๒

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๗ ตุลาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ผลการพิจารณารายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง ปัจจัยสู่ความสำเร็จของเศรษฐกิจฐานราก โดยพิจารณาจากนโยบายการบูรณาการหน่วยงานภาครัฐและเอกชนตามยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ของคณะกรรมการธิการการพาณิชย์และการอุตสาหกรรม วุฒิสภา

เรียน เลขาธิการวุฒิสภา

อ้างถึง หนังสือสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ที่ สว ๐๐๐๓/๑๘๒๑ ลงวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๖๕

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๒๐๔.๒/๑๑๕๕๕ ลงวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๖๕ และเอกสารประกอบ

ตามที่ได้ส่งรายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง ปัจจัยสู่ความสำเร็จของเศรษฐกิจฐานราก โดยพิจารณาจากนโยบายการบูรณาการหน่วยงานภาครัฐและเอกชนตามยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ของคณะกรรมการธิการการพาณิชย์และการอุตสาหกรรม วุฒิสภา ไปเพื่อดำเนินการ นั้น

กระทรวงการคลังได้เสนอผลการพิจารณาในเรื่องดังกล่าวมาเพื่อดำเนินการ ความละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๕ รับทราบผลการพิจารณารายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง ปัจจัยสู่ความสำเร็จของเศรษฐกิจฐานราก โดยพิจารณาจากนโยบายการบูรณาการหน่วยงานภาครัฐและเอกชนตามยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ของคณะกรรมการธิการการพาณิชย์และการอุตสาหกรรม วุฒิสภา ตามที่กระทรวงการคลังเสนอ และแจ้งให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาทราบต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ ทั้งนี้ ได้แจ้งให้กระทรวงการคลังส่งผลการพิจารณาในเรื่องนี้ให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาโดยตรงต่อไปแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

กลุ่มงานพระราชบัญญัติ
รับที่ ๒๕๙/๒๕๖๕
วันที่ ๑๒ / ๑๐.๑ / ๒๕๖๕
เวลา ๑๒.๐๒ น.

(นางณัฐฎา อนันตศิลป์)
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กลุ่มงานบริหารทั่วไป
รับที่ ๗๒๒/๒๕ วันที่ ๑๒/๑๐/๒๕
เวลา ๑๕.๒๐ ส่ง พรม.
สำนักงานการประชุม

กองนิติธรรม

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๑๓๕๕ (เกศกานดา)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๘ (N/งาน กนธ. เกศกานดา/แจ้งมติ/P18)

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : saraban@soc.go.th

ด่วนที่สุด

ที่ กค ๐๒๐๔๒/๑๑๕๕

กระทรวงการคลัง

ถนนพระรามที่ ๖ กทม. ๑๐๔๐๐

๒๕ สิงหาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ผลการพิจารณารายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง ปัจจัยสู่ความสำเร็จของเศรษฐกิจฐานราก โดยพิจารณาจากนโยบายการบูรณาการหน่วยงานภาครัฐและเอกชนตามยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ของคณะกรรมการการพาณิชย์และการอุตสาหกรรม วุฒิสภา

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/๑๔๗๕๗ ลงวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๕

สิ่งที่ส่งมาด้วย ผลการพิจารณารายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง ปัจจัยสู่ความสำเร็จของเศรษฐกิจฐานราก โดยพิจารณาจากนโยบายการบูรณาการหน่วยงานภาครัฐและเอกชนตามยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (รายงานฯ) ของคณะกรรมการการพาณิชย์และการอุตสาหกรรม วุฒิสภา (คณะกรรมการฯ)

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี (สลด.) แจ้งว่า สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ได้เสนอรายงานฯ ของคณะกรรมการฯ โดยรองนายกรัฐมนตรี (นายสุพัฒนพงษ์ พันธ์มีเชาว์) ส่งและปฏิบัติราชการแทน นายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้วมีคำสั่งให้กระทรวงการคลังเป็นหน่วยงานหลักรับรายงานฯ พร้อมทั้งข้อเสนอแนะ ของคณะกรรมการฯ ไปพิจารณาร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และสรุปผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการ เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวในภาพรวม ส่งให้ สลด. เพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการคลังขอเรียนว่า ได้รวบรวมผลการพิจารณารายงานฯ จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตามที่ได้รับมอบหมายแล้ว มีความเห็นสอดคล้องและไม่ขัดข้องในหลักการต่อรายงานฯ รวมทั้งมีข้อคิดเห็น เพิ่มเติมต่อรายงานฯ ดังมีรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอาคม เติมพิทยาไพสิฐ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง
สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์
โทร. ๐ ๒๑๒๖ ๕๘๐๐ ต่อ ๒๖๕๐

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวเกศกานดา เรืองคำ)
นิติกร กองนิติธรรม